

MƏSİHİN

YOLUNDA ƏZABLAR

Pastor Riçard Vurmbrand

Originally published in English as
Tortured for Christ by Richard Wurmbrand
© 1967, 1998 by The Voice of the Martyrs
Published by Bridge-Logos. All rights reserved.

Azeri edition © 2011 Translated by permission. All rights reserved.

ПОСВЯТА

ithaf

Londondakı Avropa məsihçi missiyasının direktoru U. Styuart Harrisə ithaf olunur. Mən 1964-cü ildə həbsxanadan azad ediləndə o, Rumıniyaya qərbli məsihçilərin elçisi kimi gəldi. Gecənin çox gec saatında ehtiyat tədbirləri aldıqdan sonra evimizə gələrək bizə məhəbbət və təsəlli sözlərini danışdı və əzab çəkən məsihçilər üçün yardım gətirdi. Bu sadıq imanlıların adından minnətdarlığımızı bildirirəm.

ÖN SÖZ

«Şəhid»

Riçard Vurmbrand: «*Məsihin yolunda əzablar*» kitabının bədii dəyəri yoxdur – dedi. – Mən həbsxanadan azadlığa buraxıldıqdan sonra üç gün ərzində bu kitabı yazdım. Lakin onu həm qələmlə, həm də göz yaşlarımla yazdım. Nə səbəbə görəsə, Allah bu yazıya xeyir-dua verib, ondan Öz məqsədləri üçün istifadə etmək istədi». «*Məsihin yolunda əzablar*» kitabının 30-cu ildönümünə hərs olunmuş bu nəşrində çox dəyişiklik edilməmişdir. Pastorun Rumıniyadakı diktatura rejimi altında on dörd il həbsxanada keçirməsi haqqında orijinal şəhadət olduğu kimi qalmışdır.

«*Məsihin yolunda əzablar*» kitabı keçmiş illərdə 65 dilə tərcümə edilmiş və bütün dünyada milyonlarla nüsxələri paylanmışdır. Allahın Öz Cəmiyyətini möhkəmləndirmək üçün bu kitabdən necə istifadə etdiyinə baxıb məəttəl qalırıq. Məsihin Bədəni olan İmanlılar Cəmiyyətində qələbənin, cəsarətin, mətanətin və iradə gücünün sərhədləri, irqləri və millətləri aşaraq, Müqəddəs Ruh tərəfindən hamıya bərabər şəkildə verildiyini gördük.

Çox maraqlıdır ki, rumıniyalı bir yəhudi tərəfindən yazılmış bu kitab çinli pastorlara, amerikalı ev xanımlarına və ərəb taksi sürücülərinə ilham və ürək-dirək verə bilər. Vyetnamdakı ev məbədlərinin rəhbərləri bir dəfə mənə danışdılar ki, 1970-ci illərdə Cənubi Vyetnamda gözlənilən kommunist çevrilişində öz məsihçi cəmiyyətlərinin dağılmaması və böyüməsi üçün onları məhz bu kitabdən istifadə edərək hazırladılmışdılar. Onlar vyetnam dilinə tərcümə edilmiş «*Məsihin yolunda əzablar*» kitabının nüsxələrini payladılar. Son dərəcə çətin şəraitdə qələbə çalan iman haqqında şəhadət verən bu kitabdən, fəvqəladə vəziyyətdə həyatda qalmağı öyrədən dərslik kimi istifadə olunmuşdur. Bundan əlavə, bu

kitabı oxuyarkən İsa Məsihin məhəbbətinin qüdrətli bir gerçəklik olduğunu anlamış, İsa Məsihlə şəxsi münasibət qurmuş bir çox insanlardan bizə məktublar gəlir. Bu baxımdan, bu səhifələr siyasi hücumdan deyil, bir «şəhid»in Müjdə barəsində «şəhadət»indən ibarətdir.

Şəhid kəlməsi, adətən, əqidə yolunda ölən adam kimi başa düşülür. Təəssüf ki, biz «şəhid» kəlməsinin həqiqi əhəmiyyətini və dərin mənasını itirmişik. Müqəddəs Avqustin belə demişdir: «Şəhidi şəhid edən, *əzabları* deyil, *amalıdır*». T.S.Eliot «*Kilsədəki qətl*» əsərində şəhidi belə təsvir edir: «O, Allahın *aləti* olub, öz iradəsini Allahın iradəsində *itirib*, amma əslində onu itirməyib, tapıb, çünki Allaha *təslim* olmaqla əsl azadlığı tapıb. Şəhid artıq özü üçün heç nə, hətta şəhidlik izzətini belə arzulamır».

Orijinal yunan dilində *martis* kəlməsi həm «şəhid», həm də «şahid» deməkdir. İbraniyə məktubun müəllifi yazırdı ki, biz «böyük şahidlər [=şəhidlər] buludu ilə əhatə olunduq» (12:1). İsa da Həvarilərin İşləri 1:8-də öyrədirdi ki, siz «Yerusalimdə, bütün Yəhudəyə və Samariyada, həmçinin yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə Mənim şahidlərim [=şəhidlərim] olacaqsınız».

İncildə şəhid nəinki İsa Məsihin həqiqətinə və qüdrətinə şəhadət verən, həm də nəyin bahasına olur-olsun, bu şəhadəti başqalarına da çatdırmağa çağırılan şəxs mənasına gəlir. Həvarilərin İşləri kitabında Stefanın daşqalaq edilməsi əhvalatını oxuyanda, onun bu şəhadət yolunda ən böyük qurban verdiyini görürük. Məhz o hadisədən sonra *martis* kəlməsi sadəcə olaraq *şahid* deyil, böyük amal yolunda öldürülməyə və ya *şəhid* olmağa hazır olan adam mənasını kəsb etmişdir.

Şəhadət etdiyimiz həqiqətin özü bizə çox baha başa gələ bilər – biz ona görə şərəfimizi, şöhrətimizi və hörmətimizi, hətta ailələrimizi, dostlarımızı və canlarımızı belə itirə bilərik. Lakin şəhadətimizin məzmunu o qədər qüdrətlidir ki, bizə «hər bir yükü və bizi asanlıqla qaşdıran günahı tərək etmək» (İbr. 12:1) və Allahın həyatımızda qarşımıza qoyduğu «yarışda» dözümlə qaçmaq üçün cəsarət verir.

Məsihin «şahidləri»nin şəhadəti həmçinin fiziki sərhədlər və digər məhdudiyətlərdən asılı deyildir. Biz ona bir damğa qoymaq,

yaxud bir qutuya salmaq istəyəndə, onun daha üstün olduğunu görürük. Şəhidlik məyusedici bir şey deyildir – o, bütün dünyada məsihçi gerçəkliyinin dua ilə dərk edilməsi və bizə «Məsihin uğrunda əzab çəkmək» üçün nəyin «ehsan olunduğunu» (Fil. 1:29) bilməyimiz üçün lazımdır. Bu şahidlərin və ya şəhidlərin imanına hökmran olmaq və ya onu məhv etmək qeyri-mümkündür. Nə qədər ki, şəhadətləri İsa Məsihin həqiqətinə şahidlik edirsə, onların imanları Allahın Padşahlığının «Yerusəlimdə, bütün Yəhudeya və Samariyada, həmçinin yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə» (Həv.iş. 1:8) yayılması üçün toxum edəcəkdir. Məsih belə dedi: «Mən cəmiyyətimi bu Qayanın üzərində quracağam. Ölülər diyarının qapıları ona qalib gələ bilməyəcək» (Mat. 16:18).

Bu anlayışla mən Pastor Riçard Vurmbbrandı, həyatında bir şəhid həyatının əks olunduğu bir adam kimi tanıdım. O, iman yolunda öldüyü üçün yox, Məsihin həyatına şəhadət edərək ölümdən də ağır əzablar çəkdiyi üçün şəhid sayıla bilər.

«*Məsihin yolunda əzablar*» kitabı qəddar kommunist rejimindən əzab çəkmiş adamın həyatı haqqında məlumat verməklə yanaşı, özünü büsbütün Məsihə həsr etmiş adamın iman və dözümlü, bir də həqiqəti başqaları ilə bölüşmək arzusunun təsviridir. Bu kitabın hər səhifəsində, məsihçilərin İsa Məsihin həyat və qüdrətinə *şəhadət* etdikləri üçün dəhşətli əzablar çəkdiklərini və ölümə getdiklərini göstərən və qərbli məsihçilərin düşüncələrini dəyişdirən həqiqət vardır.

Bu şəhadətin davam etməsi üçün və eləcə də, bizim İsa Məsihlə münasibətlərimizi və yer üzündəki missiyamızı daha dərindən bilməyimiz üçün dua edirik. Arzumuz budur ki, biz şəhid həyatının əsl xüsusiyyətlərini başa düşək və Allahın iradəsi olsa, özümüz bu kimi *şahid* olmağa razı olaq.

Tom Uayt
«*Şəhidlərin səsi*» təşkilatının ABŞ direktoru

RUSLARIN MƏSİH ÜÇÜN ŞİDDƏTLİ HƏVƏSLƏRİ

Bir ateistin Məsihi tapması əhvalatı

Mən hələ ömrümün ilk illərində yetim qaldım. Heç bir dini tanımayan bir ailədə böyüdüyüm üçün uşaqlığımda din haqqında heç nə öyrənmədim. Uşaqlığım ağır keçdiyinə, birinci dünya müharibəsinin çətin illərində yoxsulluğu daddığıma görə mən on dörd yaşında ikən müasir kommunistlər qədər möhkəm əqidəli ateist idim. Ateizm haqqında kitablar oxuyurdum və Allaha, yaxud Məsihə inanmamaqla kifayətlənməyərək, belə imanın insan ağılı üçün zərərli olduğunu zənn edərək nifrət edirdim. Beləcə, mən dinə qarşı nifrət hissi ilə böyüdüm.

Lakin buna baxmayaraq, sonradan anladığım kimi, naməlum səbəblərə görə mən Allahın seçdiklərindən biri olmaq şərəfinə nail oldum. Bu səbəblərin xasiyyətimlə heç bir əlaqəsi yox idi, çünki xasiyyətim son dərəcə pis idi.

Mən ateist olduğum halda, ağlabatmaz bir şey mənə həmişə kilsələrə cəlb edirdi. Kilsə gördüyüm zaman yan keçmək mənə çətin gəlirdi. Bununla belə, o kilsələrdə baş verənləri heç vaxt başa düşmürdüm. Vəzlərə qulaq asırdım, amma onlar ürəyimə toxunmurdu. Allahı tabe olacağım bir ağa kimi təsəvvürümə gətirirdim. Ağımda yaratdığım Allahın bu yanlış surətinə nifrət edir, amma kainatın mərkəzində sevən bir ürəyin var olduğunu bilməyi çox arzulayırdım. Uşaq və yeniyetmə ikən çox sevincim olmadığı üçün, bir ürəyin mənə görə də sevgiylə döyünməsinə can atırdım.

Allahın olmadığına öz-özümü inandırdım, bununla belə, gözəl, sevən Allahın mövcud olmadığına təəssüflənirdim. Günlərin birində

daxilimdə ruhani mübarizə gedən zaman bir katolik kilsəsinə girdim. Diz çökərək bir şeyləri astadan söyləyən insanları gördükdə belə düşündüm: *Gərək onların yanında diz çökəm ki, söylədiklərini eşidim, dualarını təkrar edim və görüm, nə baş verəcək.* Onlar müqəddəs bakirə Məryəmə dualar oxuyurdular: «Salam sənə, ey lütükar Məryəm!» Mən bu sözləri onlardan sonra bir neçə dəfə təkrarladım, bakirə Məryəmin heykəlinə baxdım, ancaq heç nə baş vermədi. Buna çox kədərləndim.

Günlərin birində mən möhkəm əqidəli bir ateist ola-ola dua etdim. Duam təxminən belə idi: «Allah, mən yəqin bilirəm ki, Sən yoxsan. Amma bəlkə varsan və mən nahaq yerə Sənin varlığını yalana çıxartmağa çalışıram; o halda, Sənə iman etmək mənim borcum deyil, amma Sən Özünü mənə aşkar etməlisən, bu, Sənin borcundur!» Mən ateist idim, ancaq ateizm ürəyimə sülh vermirdi.

Daxilimdə belə qarmaqarışlıq olan o illərdə Rumıniyanın bir dağlıq kəndində yaşayan qoca dülgər belə dua edirdi: «Allahım, mən Sənə bu dünyada xidmət etdim və həm göylərdə, həm də yer üzündə mükafat almaq istəyirəm. Burada istədiyim mükafat odur ki, bir yəhudi adamı Məsihə gətirmədən ölməyim, çünki İsa da yəhudi xalqından idi. Ancaq mən kasıb, qoca və xəstə adamam. Gəzib-dolaşaraq yəhudi axtara bilmərəm. Kəndimdə isə yəhudi yoxdur. Sən bir yəhudini kəndimə gətir, mən də onu Məsihə imana gətirməkdən ötəri əlimdən gələni edəcəyəm».

O zaman məni bir qüvvə o kəndə çəkirdi. Oraya getməyim vacib deyildi. Rumıniyada on iki min kənd var, amma mən *məhz o* kəndə getdim. Qoca dülgər yəhudi olduğumu anladıqda mənə elə qulluq etdi ki, gözəl qızlara pərəstişkarlıq edənlər belə o dərəcədə qulluq etməzlər. O, mənim şəxsimdə öz duasının cavabını görürdü. O, Müqəddəs Kitabı mənə verdi ki, oxuyum. Müqəddəs Kitabı mən sırf mədəni marağıma görə artıq bir neçə dəfə oxumuşdum. Fəqət bu qocanın mənə verdiyi Kitab başqa cür idi. Bir müddət sonra o, mənə danışdı ki, həyat yoldaşı ilə birlikdə mənim və həyat yoldaşımın Rəbbə tərəf dönməyimiz üçün saatlarla dua edirdi. Buna görə də onun mənə verdiyi Kitabda kəlmələrlə yanaşı, bu adamın duaları ilə alışan məhəbbət alovları yanırdı. Mən onu güclə oxuya bilirdim. Onun üzərində ancaq ağılaya bilirdim: öz pis həyatımı

İsanın həyatı ilə; natəmizliyimi İsanın salehliyi ilə; nifrətimi İsanın məhəbbəti ilə müqayisə etdikdə ağlayırdım və O, məni Özünə məxsus olanlardan biri kimi qəbul etdi.

Qısa bir müddət sonra həyat yoldaşım da Məsihə iman etdi. O, başqa insanları da imana gətirdi. Həmin başqa insanlar daha çox insanları Məsihə tərəf döndərdilər və axırda, Rumıniyada yeni bir Lüteran cəmiyyəti yarandı.

Sonra nasistlər hakimiyyətə gəldilər və biz çox əzab çəkdik. Rumıniyada nasizm ifrat pravoslav ünsürlərinin diktaturası şəklini alaraq, protestant cəmiyyətlərini və yəhudiləri təqib edirdi.

Mən rəsmi surətdə xidmətə təyin edilməzdən qabaq artıq bu Lüteran cəmiyyətinin rəhbəri idim, çünki onu yaradan da mən idim. Bu cəmiyyətə görə mən məsuliyyət daşıyırdım. Həyat yoldaşım ilə mən bir neçə dəfə həbs edildik, döyüldük və nasist hakimlərinin qarşısına aparıldığımız. Nasistlərin terroru böyük olsa da, kommunistlərin hakimiyyəti altında olacaq dəhşətlərlə müqayisə edilməzdi. Oğlum Mixay, öldürülməmək üçün, qeyri-yəhudi adla çağırılmalı idi.

Həmin nasizm dövrünün bir faydası da var idi. O, bizə öyrətdi ki, fiziki döyülmələrə dözmək olar və insanın ruhu Allahın köməyi ilə dəhşətli işgəncələrdə belə möhkəm dura bilər. O, bizə gizli məsihçi fəaliyyətini öyrətdi və bizi tezliklə gözləyən daha çətin sınaqlar üçün hazırladı.

Ruslara göstərdiyim xidmətlər

Ateistliyimə görə peşman olduğum üçün imana gələn kimi ruslara şəhadət etmək istəyirdim. Ruslar uşaqlıqlarından bəri ateizmdə böyüyürdülər. Ruslara xidmət etmək arzum yerinə yetdi, bunun üçün Rusiyaya getməyimə də ehtiyac olmadı. Bu arzum hələ nasizm dövründə yerinə yetməyə başladı, çünki Rumıniyada minlərlə rus əsirlər var idi və biz onların arasında məsihçi fəaliyyətini apara bilirdik.

Bu fəaliyyət dramatik və maraqlı idi. Rus əsiri ilə ilk görüşümü heç vaxt unutmaram. O adam mühəndis idi. Mən ondan Allaha iman edib-etmədiyini soruşdum. O, mənə «yox» cavabını versəydi,

mən buna çox etiraz etməzdim, çünki hər insan özü iman etmək və ya etməmək qərarına gələ bilər. Lakin mən o adama bu sualı verəndə, o, gözlərini qaldırdı və başa düşməyən tərzdə mənə baxıb: «Bizə iman etmək üçün hərbi əmr verilməyib. Əmr verilsə, iman edəcəyəm» – dedi.

Gözlərimdən yaş töküldü. Ürəyim söküldü. Qarşımda ağı ölmüş bir adam, Allahın insanlara verdiyi böyük ənəmdən – öz fərdliyindən məhrum olmuş adam dururdu. O, kommunistlərin əlində, əmr ilə iman etməyə də, etməməyə də hazır olan beyni yuyulmuş bir alət kimi idi. O, artıq müstəqil düşünə bilmirdi. Kommunist rejiminin uzun illərindən sonra tipik rus idi o! Kommunizmin insanlarla nə etdiyini görəndə mat qaldım və Allaha söz verdim ki, bu adamların fərdliklərini qaytarmaq və onları Allaha və Məsihə imana gətirmək üçün öz həyatımı onlara həsr edəcəyəm.

23 avqust 1944-cü ildə bir milyonluq rus ordusu Rumıniyaya daxil oldu və bundan sonra kommunistlər tezliklə ölkəmizdə hakimiyyətə gəldilər. O zaman elə kabus başladı ki, onun yanında nasistlərin dövründəki əzablar yüngül görünürdü.

Hal-hazırda əhalisi təqribən 24 milyon olan Rumıniyanın kommunist partiyasında o vaxt yalnız on min üzv var idi. Lakin Sovet İttifaqının xarici işlər naziri Vişinskiy bizim çox sevdiyimiz Kral 1-ci Mixayın kabinetinə soxularaq, masasına yumruqla vurub: «Siz hökumətə kommunistləri təyin etməlisiniz» – deyə, əmr etdi. Ordumuz və polisimiz tərk-silah edildi və beləcə, zorakılıqla, demək olar ki, hamının nifrət etdiyi kommunistlər hakimiyyətə gəldilər. O işdə Amerika və Britaniyanın da əli olmuşdur.

İnsanlar Allahın qarşısında yalnız şəxsi günahlarına görə deyil, eləcə də milli günahlarına görə məsuliyyət daşıyırlar. Bütün bu millətlərin əsir düşməsi faciəsi amerikalı və britaniyalı məsihçilərin ürəyində bir yük kimi qalan məsuliyyətdir. Amerikalılar bilməlidirlər ki, aradabir onlar qeyri-iradi olaraq, rusların bizə qətl və terror rejimini zorla qəbul etdirmələrinə kömək etmişlər. Məsihin Bədəninin bir hissəsi kimi amerikalı imanlılar məzlum xalqların Məsihin nuruna gəlməsinə kömək edərək bu günahlarını yumalıdırlar.

İmanlılar cəmiyyətinin yoldan çıxarılması

Kommunistlər hakimiyyətə gələn kimi, imanlılar cəmiyyətini yoldan çıxartmaq üçün məharətlə müəyyən üsullardan istifadə etdilər. Məhəbbət dili və yoldan çıxartma dili eynidir. Qızı həyat yoldaşı kimi istəyən və bir gecəlik əyləncə kimi istəyən ona eyni sözləri deyər: «Mən səni sevirəm». İsa bizə yoldan çıxartma dilini məhəbbət dilindən və quzu cildində gələn canavarları həqiqi quzulardan ayırd etməyi buyurdu. Təəssüflər olsun ki, kommunistlər hakimiyyətə gələndə minlərlə keşiş, pastor və dini xadim bu iki səsi bir-birindən ayırd etməyi bacarmırdı.

Kommunistlər bizim ölkəmizin parlament binasında bütün xristian cəmiyyətlərinin konqresini keçirdilər. Orada bütün xristian məzhəblərindən dörd min keşiş, pastor və vaiz iştirak etdi. Bütün bu ruhani rəhbərlər konqresin fəxri başçısı kimi İosif Stalini seçdilər. Stalin eyni zamanda, ümumdünya allahsızlar hərəkatının başçısı və məsihçiləri kütləvi şəkildə məhv edən adam idi. Konqresdəki yepiskop və pastorlar bir-bir səhnəyə çıxıb kommunizmin xristianlıqla əsas etibarilə eyni olduğunu və yanaşı yaşaya biləcəyini elan edirdilər. Ruhani rəhbərlər bir-birinin ardınca kommunizmi tərənnüm edən sözlər deyərək öz icmalarının yeni komunist hökumətinə sadıq qalacağını bildirdilər.

Həmin konqresdə həyat yoldaşım Sabina ilə mən də iştirak edirdik. Sabina mənə: «Riçard, dur, bu rüsvayçılığı Məsihin üzündən sil! Onlar Rəbbin müqəddəs üzünə tüpürürlər!» – dedi. Mən ona belə cavab verdim: «Mən bunu eləsəm, sən ərsiz qalacaqsan». O da mənə: «Qorxaq ər mənə lazım deyil!» – dedi.

Onda mən durub bütün konqresin qarşısında xristianları öldürən kommunistlərə deyil, Allaha və Məsihə izzət verdim və hər şeydən əvvəl Allaha sadıq qalmağımızın vacibliyini vurğuladım. Bu konqresdəki bütün nitqlər radio vasitəsilə canlı efirdə yayımlanırdı və kommunist parlamentinin tribunasından bəyan etdiyim Məsihin xoş xəbərini bütün ölkə eşitdi! Bunun əvəzini mən sonra alacağdım, lakin bu, nəyə desən dəyərdi.

Pravoslav və protestant kilsə rəhbərləri kommunizmə təslim olmaqda bir-biri ilə yarışdılar. Bir pravoslav yepiskop öz keşiş

cübbəsinə oraq ilə çəkicin şəklini qoyub, keşişlərindən xahiş etdi ki, ona artıq «Cənabımız» deyil, «Yoldaş yepiskop» desinlər. Patraşku və Rosianu kimi keşişlər daha açıq idilər. Onlar gizli polisın zabitləri oldular. Rumıniyanın Lüteran kilsəsinin yepiskop müavini Rapp ilahiyyat məktəbində Allahın birinci dəfə Musa, ikinci dəfə İsa, üçüncü dəfə isə Stalin vasitəsilə olmaq üzrə üç dəfə insanlara vəhy verdiyini və hər növbəti vəhyin əvvəlki vəhylərdən üstün olduğunu öyrətməyə başladı.

Mən Reşitsa şəhərində baptist konqresində iştirak etdim; konqres qırmızı bayraq altında keçirdi, hamı ayağa qalxıb Sovet İttifaqının himnini oxuyurdu. Baptistlərin başçısı Stalini Müqəddəs Kitabın böyük müəllimi kimi göylərə ucaltdı və onun Allahın əmrlərini yerinə yetirməkdən başqa bir şey etmədiyini elan etdi!

Bunu başa düşmək vacibdir ki, şəxsən mənəm çox sevdiyim həqiqi baptistlər bununla razılaşırdılar və Məsihə sadıq qalaraq çox əzablar çəkirdilər. Ancaq onların rəhbərlərini «seçən» kommunistlər idi və baptistlərin bunları qəbul etməkdən başqa çarələri yox idi. Kommunist ölkələrində «rəsmi»¹ kilsələrdəki əsas rəhbərlər arasında indiyədək belə vəziyyət davam edir. Məsihə qulluq etmək əvəzində kommunizmə qulluq edənlər onlara qoşulmayan qardaşları inkar etməyə başladılar.

Oktyabr inqilabından sonra Rusiyadakı məsihçilər gizli cəmiyyətlər qurduqları kimi, kommunizm hakimiyyətə gəldiyinə və bir çox rəsmi kilsə rəhbəri xain çıxdığına görə biz də Rumıniyada gizli cəmiyyətlər qurmağa məcbur olduq; həmin gizli cəmiyyətlər kommunistlərin qadağan etdiyi və rəsmi kilsənin imtina etdiyi Müjdəni yaymaq və uşaqları Məsihə imana gətirmək işini sədaqətlə davam etdirirdi.

Mən də başqa imanlılarla birlikdə gizli fəaliyyətə başladım. Kənardan baxanda mənəm xeyli hörmətli vəzifəm var idi – Norveç Lüteran missiyasının pastoru. Həmin vəzifə mənəm həqiqi – gizli – fəaliyyətim üçün bir örtü idi. Eyni zamanda, mən Ümumdünya

¹ qeyd: 1 Rəsmi kilsə, hökumət orqanları tərəfindən qeydiyyatla alınmış və nəzarət edilən icmadır. Hal-hazırda bir çox totalitar sistemlərdə rəsmi kilsələrin üzvlərinin sayı, adətən, bütün məsihçi əhalisinin on faizindən az olur. Qalan məsihçilər «gizli» surətdə ibadət etməyə üstünlük verirlər.

Kilsələr Şurasının Rumıniyadakı nümayəndəsi idim (Biz Rumıniyada təsəvvür edə bilməzdik ki, o təşkilat nə vaxtsa kommunistlərlə əməkdaşlıq edə bilər. O zaman onlar ölkəmizdə təkə humanitar yardımla məşğul idilər.). Deməli, bu iki vəzifəm məni hökumət qarşısında çox yaxşı bir mövqe ilə təmin edirdi, gizli fəaliyyətimdən isə hökumətin xəbəri yox idi.

Gizli fəaliyyətimin iki cəhəti var idi. Birincisi, rus əsgərləri arasında gizli xidmətimiz, ikincisi də Rumıniyadakı məzlum xalqlarla gizlicə gördüyümüz işlər.

Ruslar – ruhən lap «susamış» bir xalq

Mənim üçün ruslara Müjdəni yaymaq işi yer üzündə cənnəti dadmağa bərabərdir. Mən bir çox millətlərə məxsus adamlarla Müjdəni bölüşdüm, amma Müjdəni susamış adamın su içməsinə bənzər surətdə böyük həvəslə qəbul edən ruslar kimi başqa millət görmədim. Onların canlarında nə qədər susuzluq var imiş.

Bir dəfə dostlaşdığım bir pravoslav keşişi mənə zəng vurub, bir rus zabitinin günahlarını etibar etmək üçün yanına gəldiyini söylədi. Dostum özü rusca bilmirdi, amma mən rusca bildiyim üçün, o, zabitə ünvanımı verdi. Ertəsi gün zabit mənimlə görüşməyə gəldi. O, Allaha can atırdı, lakin Müqəddəs Kitabı heç vaxt görməmişdi. Onun dindən heç xəbəri yox idi və o, dini toplantılarda iştirak etməmişdi (Rusiyada məsihçi toplantıları çox az idi). Allahdan bir zərrə qədər xəbəri olmadığı halda, Allahı sevirdi.

Mən İsa Məsihin Dağüstü Vəzini və məsəllərini ona oxudum. Bunları eşitcək o, otaqda oynaya-oynaya dövrə vurub hədsiz şövqlə: «Necə də gözəldir! Bu Məsihi tanımadan mən necə yaşayırdım?!» – deyərək, elan etməyə başladı. Mən Məsihdə o dərəcədə sevincli bir adamı birinci dəfə idi ki, göürdüm.

Ancaq sonra mən bir səhvə yol verdim: ona xəbərdarlıq vermədən Məsihin əzabları və çarmıxa çəkilməsi haqqında oxudum. Zabit bunu gözləmədi. Məsihin döyülməyi, çarmıxa çəkilməyi və axırda ölməyi barəsində eşidəndə o, kresloya çöküb, hönkür-hönkür ağlamağa başladı. O, Xilaskara iman gətirdi, indi isə onun Xilaskarı öldü!

Mən ona baxanda xəcalət çəkirdim. Özümə məsihçi, pastor və müəllim dediyim halda, bu rus zabiti kimi Məsihin əzablarına heç vaxt şərik olmamışdım. Onun simasında mən sanki çarmıxın altında dayanıb ağlayan və İsanın meyiti qəbirdə ikən sadıqanə yaş tökən Məcdəlli Məryəmi görürdüm.

Sonra mən ona dirilmə əhvalatını oxudum və üzündəki ifadənin necə dəyişildiyinə məəttəl qaldım. O heç bilmirmiş ki, Xilaskarı ölümdən dirilib. Bu gözəl xəbəri eşidən kimi o, əllərini dizlərinə vurub çox pis söyüş söydü, amma o söyüş müqəddəs idi, çünki belə kobud danışmaq bu adamın adəti idi. Bundan sonra o, yenə cuşa gəldi və sevinclə: «O yaşayır! O yaşayır!» – deyə, qışqırmağa başladı. Xoşbəxtlikdən vəcdə gələn adam yenə otaqda oynaya-oynaya dövrə vururdu!

Mən ona dedim: «Gəl indi dua edək». O, necə dua edəcəyini bilmirdi. Bizim «müqəddəs» ifadələri bilmirdi. Mənimlə birlikdə diz çöküb belə dua etdi: «Ay Allah, Sən necə də yaxşı Kişisən! Mən Sənin yerində olsaydım, Sən də mənim yerimdə olsaydın, mən Sənin günahlarını əsla bağışlamazdım. Amma Sən, doğrudan da, çox əla Kişisən! Səni bütün ürəyimlə sevirəm».

Mən fikirləşirəm ki, rus zabitinin bu heyrətamiz duasına qulaq asmaq üçün göylərdə bütün mələklər öz işlərini dayandırılar. O adam Məsihi tanıdı və imana gəldi!

Bir dəfə dükanda rus komandiri ilə qadın zabitə rast gəldim. Onlar müxtəlif mallar alırdı, lakin satıcı rusca bilmədiyi üçün onlarla anlaşı bilmirdilər. Onlara tərcümə etməkdə köməyimi təklif etdim və biz beləcə tanış olduq. Onları evimizə nahar yeməyinə qonaq çağırıdım. Yeməyə başlamadan əvvəl onlara dedim ki, biz məsihçiyik və adətimizə görə həmişə yeməkdən qabaq dua edirik. Mən rusca dua etdim. O zaman onlar çəngəl-bıçaqlarını yerə qoyub, yeməyi yaddan çıxartdılar. Yemək artıq onları maraqlandırmırdı, onlar mənə Allah, Məsih və Müqəddəs Kitab haqqında ardı kəsilməyən suallar verdilər. Heç nə bilmirmişlər.

Onlarla danışmaq heç də asan deyildi. Yüz qoyunu olan bir adamın bir qoyununu itirməsi əhvalatını danışanda bunun mənası onlara çatmırdı, çünki beyinləri kommunist ideologiyası ilə yuyulmuşdu. «Necə ola bilər ki, bir adamın yüz qoyunu olsun?»

Necə ola bilər ki, kommunist kolxozu bunları onların əlindən almayıb?» – deyərək, sual verirdilər. Sonra İsanın Padşah olduğunu söylədim. Bunun cavabında dedilər ki, padşahların hamısı pis adam idilər, deməli, elə çıxır ki, İsa da diktator olub. Onlara üzüm bağında işləyən işçilər məsələni danışanda, reaksiyaları belə idi: «İşçilər əcəb elədilər! Üzüm bağının sahibinə qarşı üsyan eləməklə lap düz etdilər! Üzüm bağı kolxozu məxsus olmalıdır». Onlar üçün hər şey yeni idi. Onlara İsanın doğulması haqqında danışanda onlar Qərbdə yaşayanların qulaqlarına küfür kimi səslənən sualı verdilər: «Məryəm Allahın arvadı idi?» Onlarla və başqa ruslarla söhbət etdikcə öyrəndim ki, uzun illər ərzində kommunizmdə qaldıqları üçün ruslara Müjdəni başa salmaqdan ötrü tamamilə yeni yollardan istifadə etməliyik.

Bu, bir çox müxtəlif mədəniyyətlərdə nəzərə alınmalıdır. Mərkəzi Afrikaya gedən məsihçi tərcüməçilər Yeşayanın kitabından «Günahlarınız qıpqırmızı parça kimi görünsə də, onlar qar kimi ağ olacaq» (1:18) sözlərini tərcümə etməkdə çətinlik çəkdilər. Mərkəzi Afrikada heç kim heç vaxt qar görməyib, onların dillərində «qar» anlayışını ifadə etmək üçün söz yoxdur. Məsihçi tərcüməçilər bu sözləri belə tərcümə etməli oldular: «Günahlarınız hindqozu ləpəsi kimi ağ olacaq».

Biz də həmçinin Müjdəni «marksizm dilinə» tərcümə etməyə məcbur olduq ki, kommunistlər onu başa düşsünlər. Bu işi biz özümüz əsla görə bilməzdik, yalnız Müqəddəs Ruh bizim vasitəmizlə bunu etdi.

Komandir və qadın zabit həmin o gün imana gəldilər. Sonra onlar, ruslara gizli xidmətimizə çox kömək etdilər.

Biz minlərlə İncil və başqa məsihçi kitablarını gizlicə çap edib, ruslara paylayırdıq. İmana gələn rus əsgərlərinin əli ilə Müqəddəs Kitabı və onun hissələrini Rusiyaya qaçaqçılıqla göndərirdik. Rus əsgərləri neçə il idi ki, vuruşurdular və bir çoxları evdə qoyduqları övladlarını çoxdan görməmişdilər (Ruslar uşaqları çox əzizləyən millətdir). Oğlum Mixay və digər on yaşından kiçik uşaqlar ciblərini Müqəddəs Kitab, İncil və başqa kitablarla doldurub, küçələri, parkları gəzirdilər. Rus əsgərlərinə yaxınlaşanda, onlar illərlə görmədikləri öz balalarını yada salıb, bu məsihçi uşaqların

başlarını sığallayıb, onlara şokolad və ya konfet verirdilər, uşaqlar da onlara ya Müqəddəs Kitab, ya da İncil bağışlayırdılar. Əsgərlər bu kitabları uşaqlardan məmnuniyyətlə qəbul edirdilər. Çox vaxt bizim açıq-aşkar edə bilmədiyimiz işləri uşaqlar edə bilirdilər. Bizim üçün təhlükəli olan işlər onlar üçün tamamilə təhlükəsiz idi. Onlar rusların yanına gedən «gənc müjdəçilər» idilər. Bunun nəticəsi əla idi. Rus əsgərlərinə Müjdəni verməyin başqa yolu olmadığı zaman bir çoxları bu yolla Müjdəni qəbul etdilər.

Rus kazarmalarında Müjdənin yayılması

Biz ruslara şəhadət verəndə onlarla təkbətək işləməklə kifayətlənmirdik. Biz həmçinin, kiçik qrup toplantılarında iş aparırıdık.

Ruslar qol saatlarını xoşlayırdılar. Hamıdan saat oğurlayırdılar. Bəzən küçədə adamı dayandıraraq qol saatını onlara verməsini tələb edirdilər. Hər qoluna bir neçə saat taxan rus kişiləri və boyunlarından zəngli saatlar asılan rus qadın zabitlərini görürdük. Onların bundan qabaq saatları yox idi və onlar heç vaxt kifayət qədər saat toplaya bilmirdilər. Saat almaq istəyən rumınlar sovet ordusunun kazarmalarına gedib, oğurlanmış saatlar almalı idilər, çox vaxt onlar əvvəllər özlərinə məxsus olan saatları oradan pulla alıb özlərinə qaytarırdılar. Rumınların rus kazarmalarına girmələri adi iş idi. Gizli imanlılar cəmiyyətinin məsihçiləri də saat almaq istədiklərini bəhanə gətirərək rusların kazarmalarına girməyə icazə alırdılar.

Mən birinci dəfə pravoslav kilsəsinin müqəddəs Paul və müqəddəs Peter bayramında rus kazarmasında vəz etdim. Saat almaq istəyən adam kimi hərbi bazaya getdim. Saatlara baxıb birinin çox baha, birinin çox kiçik, birinin çox böyük olduğunu deyirdim. Bir neçə əsgər məni dövrəyə aldı, hər biri mənə nəyisə satmağa çalışırdı. Mən onlardan zarafatyana: «Aranızda Paul, yaxud Peter varmı?» – deyərək soruşdum. Bir neçə nəfər var idi. Onda mən dedim: «Bilirsiniz, bu gün sizin pravoslav kilsəniz müqəddəs Paulun və müqəddəs Peterin xatirələrini hörmətlə qeyd edir?» (Yaşlı ruslardan bir neçəsi bunu bilirdi). Onda mən soruşdum: «Həmin

Paulun və Peterin kim olduğunu bilirsiniz?» Bunu heç kəs bilmirdi və mən onlara həvari Paul və Peter haqqında danışmağa başladım. Yaşlı əsgərlərdən biri sözümlə kəsib belə dedi: «Sən saat almağa gəlmədin, imanından danışmağa gəldin. Burada otur və danış bizə, ancaq çox ehtiyatlı ol! Biz kimdən ehtiyatlanmaq lazım olduğunu bilirik. Burada yanımızda olanların hamısı yaxşı insanlardır, amma mən əlimi sənənin dizinə qoyanda, ancaq saatlardan danışacaqsan! Əlimi dizindən götürəndə isə yenə sözümlə davam edə bilərsən».

Ətrafımda olduqca böyük izdiham topladı və mən onlara Paul və Peter haqqında danışdım, Paul və Peterin Məsihin yolunda necə şəhid olduqlarını və Məsihin Kim olduğunu danışdım. Arada bir əsgərlərin etibar etmədikləri bir adam izdihama yaxınlaşdı, o zaman qoca əsgər əlini dizimə qoyurdu və mən söhbəti saatlara çevirirdim. Şübhəli adam gedəndən sonra mən Məsih haqqında danışmağa davam edirdim. Məsihçi rus əsgərlərinin köməyi ilə belə görüşlər təkrar-təkrar təşkil olunurdu. Onların yoldaşlarından bir çoxu Məsihə iman gətirdi və minlərlə İncil kitabı gizlicə paylandı.

Gizli imanlılar cəmiyyətindən bir neçə qardaş-bacı bu işin üstündə tutuldu və möhkəm döyüldü, amma bizim təşkilatımızı satmadı.

Bu işin sırasında biz Rusiyanın gizli imanlılar cəmiyyətindən qardaşlarla tanış olmaq və onların şəhadətlərini eşitmək şərəfinə nail olduq. Hər şeydən əvvəl biz onların böyük və müqəddəs şəxslər olduqlarını gördük. Kommünizmin illər boyunca onların beyinlərinə yeridilməsinə baxmayaraq, duzlu sulara yaşayan balıq öz ətinə duzsuz saxladığı kimi, onlar da kommünist məktəb və universitetlərindən keçdikləri halda, öz ruhlarını Məsihdə təmiz və ləkəsiz qoruya bilməşdilər.

Bu rus məsihçilərinin ürəkləri necə gözəl idi! Onlar böyük kədərlə: «Biz bilirik ki, papaqlarımızda oraq və çəkiclə birlikdə olan ulduz, Məsihin əleyhdarının ulduzudur» – deyirdilər. Rus əsgərlərinə Müjdəni yaymaq işində onların bizə böyük köməyi oldu.

Onlarda bir istisna ilə bütün məsihçi xüsusiyyətlərini gördüyümü deyə bilərəm – yalnız sevinc xüsusiyyətini onlarda görmədim. Adətən, ilk imana gələndə sevincləri var idi, amma sonra bu sevinc yox olurdu. Bu gerçəklik mənə çox düşündürürdü. Bir

dəfə baptistlərdən birinə: «Necə ola bilər ki, sizdə heç sevinc yoxdur?» – deyə, sual verdim. O, mənə belə cavab verdi: «Mən alovlu məsihçi olduğumu, daim dua etdiyimi, canları qurtarmağa çalışdığımı öz pastorumdan gizlətməli ola-ola necə sevincli ola bilərəm? Pastorumuz gizli polisin xəbərçisidir. Bizi izləyirlər və dalbadal tutub aparırlar, «sürünü» satanlar da çobanların özləridir. Lap dərinlikdə, ürəyimizdə xilas sevinci var, amma sizdə olan bu zahiri sevinc ifadəsi bizdə artıq yoxdur».

Məsihçilik bizim üçün faciə ilə bağlı idi. Azad ölkələrdə məsihçilər Rəbbin Padşahlığına bir can gətirəndə, yeni imanlı sakitcə canlı bir imanlılar cəmiyyətinə qoşula bilir. Lakin zülüm altında olan ölkələrdə bir kəs kimisə imana gətirəndə, biz o adamın həbs edilə biləcəyini və uşaqlarının yetim qala biləcəyini bilirik. İnsanı Məsihə imana gətirməyin sevinci həmişə bunun ona baha başa gələcəyi fikri ilə qarışır. Biz büsbütün yeni növ məsihçi ilə qarşılaşmışdıq – gizli imanlılar cəmiyyətinə məxsus məsihçi.

Burada bizi çoxlu sürprizlər gözləyirdi.

Məsihçi olduqlarına inandıqları halda, həqiqətdə məsihçi olmayan adamlar olduğu kimi, ruslar arasında ateist olduqlarına inandıqları halda, əslində, ateist olmayan bir çox adamları da tapdıq.

Günlərin birində mən qatarla yol gedirdim, mənimlə üz bəz bir rus zabiti oturmuşdu. Mən ona bir neçə dəqiqə Məsihdən danışandan sonra o, ateist arqumentlərini mənə yağdırdı. Müqəddəs Kitaba qarşı Marks, Stalin, Volter, Darvin və başqalarının əsərlərindən sitatlar ondan tökülürdü. O, mənə imkan vermirdi ki, buna qarşı bir söz deyim. Məni Allahın olmadığına inandırmaqdan ötəri, demək olar ki, bir saat danışdı. Axırda o, sözünü bitirdikdən sonra mən ondan soruşdum: «Allah yoxdursa, onda siz dara düşəndə niyə dua edirsiniz?» O, oğurluq üstündə tutulmuş oğru kimi: «Siz haradan bilirsiniz ki, mən dua edirəm?» – deyə, soruşdu. Amma mən onu sualımdan qaçmağa qoymadım. «Mən sizə birinci sual verdim. Niyə dua etdiyinizi soruşdum. Xahiş edirəm, mənə cavab verin!» O, başını əyib: «Biz cəbhədə almanların mühasirəsində olanda hamımız dua edirdik! – deyə, etiraf etdi. – Necə dua etməyi bilmirdik, buna görə də «Ey Allah və ana ruhu» deyirdik». Ürəyə baxan Şəxsin nəzərində bu, şübhəsiz, çox yaxşı duadır.

Bir dəfə rus ər-arvadla tanış oldum. Onların ikisi də heykəltəraş idi. Mən Allah haqqında danışmağa başlayanda onlar mənə belə cavab verdilər: «Yox, Allah yoxdur. *Mı bezbojniki* (Biz Allahsızıq). Lakin sizə həyatımızda baş vermiş maraqlı bir əhvalat danışmaq istəyirik».

Kişi danışmağa başladı: «Bir gün biz Stalinin heykəlini işləyirdik və yoldaşım məndən soruşdu: «Baş barmaq haqqında nə düşünürsən? Əgər əl barmaqlarımızda ayaq barmaqları kimi o birilərindən ayrı tərəfdə duran bir barmaq olmasaydı, biz çəkcik kimi alətləri, kitabı və hətta bir tikə çörəyi belə tuta bilməzdik. Bu kiçik baş barmaq olmasaydı, insan yaşaya bilməzdi. Bəs kim bu barmağı düzəltdi? Biz ikimiz də məktəbdə marksizmi öyrənmişik və bilirik ki, göy və yer öz-özünə mövcuddur, Allah tərəfindən yaranmayıb. Mən belə öyrəndim və belə də inanıram. Lakin əgər Allah göyü və yeri yaratmayıbsa, əgər o, təkcə bu baş barmağı yaradıbsa, bircə bu kiçik işə görə O, ucaldılmağa layiqdir.

Biz Edison, Bell və Stivenson kimi elektrik lampasını, telefonu, dəmir yolunu və digər şeyləri icad edənləri ucaldırıq. Bəs baş barmağı icad edən Şəxsi niyə ucaltmırıq? Edisonun baş barmağı olmasaydı, o heç nə icad edə bilməyəcəkdi! Baş barmağı yaradan Allaha səcdə etmək tamamilə düzgündür».

Qadının bu sözləri ərini lap qəzəbləndirdi. Çox vaxt arvadlar öz ərlərinə müdrik sözlər deyəndə ərlərin acıqları gəlir. «Gic-gic danışma! Axı sən öyrənmişən ki, Allah yoxdur. Nə bilirsən, bəlkə evdə qulaq asan qurğu var! Başımıza bəla gələ bilər. *Bir dəfəlik* beyninə yerit ki, Allah yoxdur. Göylərdə *heç kəs* yoxdur!»

Arvadı ona belə cavab dedi: «Bu da lap böyük möcüzədir! Əgər ata-babalarımızın ağılsızca inandıqları kimi göydə hər şeyə qadir Allah olsaydı, baş barmağımızın olmasında qeyri-təbii bir iş olmazdı. Allah hər şeyə qadir olduğu üçün, əlbəttə, baş barmağı da yarada bilər. Amma göydə heç kəs yoxdursa, onda mən baş barmağı yaradan o «Heç Kəsə» bütün ürəyimlə səcdə edəcəyəm».

Beləliklə, bu ər-arvad «Heç Kəsin» pərəstişkarları oldular! Bu «Heç Kəsə» olan imanları vaxt keçdikcə daha da artdı və onlar bu «Heç Kəsin» nəinki baş barmağı, həm də ulduzları, gülləri, uşaqları və həyatda gözəl olan hər şeyi yaratdığına inanmağa başladılar.

Bu əhvalat Paulun yüzlərlə il qabaq Afinada rastlaşdığı «Naməlum Allaha» ibadət edən adamları xatırladırdı (Həv. 17:23).

Mən bu ər-arvada deyəndə ki, onlar düz iman etdilər, çünki göylərdə həqiqətən də heç kəsə bənzəməyən bir «Kəs» – bədəni olmayan, Ruh olan Allah var, onlar hədsiz dərəcədə xoşbəxt oldular. O «Kəs» məhəbbət, hikmət, həqiqət və qüdrət Ruhudur! O, onları elə sevdi ki, yeganə Oğlunu göndərdi və Oğlu onlar üçün çarmıxda Öz canını qurban verdi.

Bu adamlar özlərindən xəbərsiz Allaha iman edirmişlər. Mənə böyük şərəf verilib: mən onları bir addım irəli apardım və onlar xilas oldular.

Bir dəfə mən küçədə rus bir qadın zabiti gördüm. Ona yaxınlaşıb üzr istədim və dedim: «Mən bilirəm ki, kişinin küçədə tanımadığı bir xanıma yaxınlaşması nəzakətsiz sayılır, amma mən pastoram və niyyətlərim təmizdir. Mən sizə Məsihdən danışmaq istəyirəm».

O məndən: «Siz Məsihi sevirsiniz?» – deyə, soruşdu. Mən də ona: «Bəli, Onu bütün ürəyimlə sevirəm!» – deyə, cavab verdim. Bunu eşitcək qadın məni qucaqladı və çoxlu-çoxlu öpməyə başladı. Bu vəziyyətdə mən pastor kimi utandım və küçədən keçən insanların qohum olduğumuzu düşünəcəklərinə ümid edərək mən də onu öpdüm. O isə böyük həvəslə mənə: «Mən də Məsihi sevirəm» – deyirdi. O xanımı evimizə apardım və təəccüblə öyrəndim ki, o, Məsihin adından başqa Məsih haqqında heç nə bilmirmiş. Bununla belə, Məsihi sevirmiş. Bu qadın Məsihin Xilaskar olduğunu bilmirmiş, xilasın mənasını da bilmirmiş. Məsihin harada və necə yaşadığını və öldüyünü də bilmirmiş. Onun öyrətdiklərini, həyat və xidmətini də bilmirmiş. O, mənim üçün psixoloji cəhətdən bir müəmma idi: bir şəxsin yalnız adını bildiyin halda, Onu necə sevə bilərsən?

Mən bunu soruşduqda qadın mənə izah etdi: «Uşaqlığımda mən şəkillərlə oxumağı öyrəndim. Məsələn, «a» üçün ağac, «b» üçün balıq, «c» üçün cücə və s.

Sonra məktəbdə mənə öyrətdilər ki, kommunist ata yurdu mu qorumaq mənim müqəddəs borcumdur. Mənə kommunist əxlaqını öyrətdilər. Ancaq mən «müqəddəs borc» və ya «əxlaq» kimi anlayışların mənasını heç başa düşə bilmirdim. Bunları başa düşmək

üçün mənə bir şəkil lazım idi. Mən bilirdim ki, ata-babalarımın həyatda gözəl, tərifəlayiq və düzgün şeylər üçün bir şəkli olmalı idi. Nənəm həmişə o şəklin qarşısında baş əyir, onun *Xristosun* (Məsihin) şəkli olduğunu deyirdi. Buna görə də mən Məsih adını elə-belə sevdim. Bu ad mənim üçün bir gerçəklik oldu! Bu adı təkcə dilə gətirmək mənə hədsiz sevinc verirdi».

Bu qadının sözlərinə qulaq asarkən Filipilərə 2:10 yadıma düşdü: «Hamı İsanın adına ehtiram edərək diz çökəcək!» Ola bilsin ki, Məsihin əleyhdarı müvəqqəti olaraq Allah barəsində məlumatı yer üzündən silməyə nail olsun. Lakin Məsihin adı sadə olsa da, qüdrətə malikdir və insanları nura tərəf aparır.

Mənim evimdə o qadın böyük sevinclə Məsihi tanıdı və o gündən bəri onun sevdiyi Şəxs ürəyində yaşadı.

Ruslarla keçirdiyim hər an poeziya və dərin məna ilə dolu idi. Qatar stansiyalarında Müjdəni yayan bir bacı, maraq göstərən bir zabitə mənim ünvanımı verdi. Bir axşam o zabitə evimə gəldi – o, hündürboy, gözəl rus leytenantı idi.

Mən ondan: «Sizə necə qulluq edə bilərəm?» – deyə, soruşdum.

O, belə cavab verdi: «Mən ona görə gəldim ki, nur axtarıram».

Mən ona Müqəddəs Kitabdan ən əsas parçaları oxudum. O, əlimin üstünə öz əlini qoyub mənə bu sözləri dedi: «Səndən ürəkdən xahiş edirəm, məni azdırma. Mən qaranlıqda əsir tutulmuş xalqdanam. De mənə, xahiş edirəm, bu, həqiqətən də, Allahın Kəlamıdır mı?» Mən onu yəqin etdim ki, həqiqətən də, belədir. O, saatlarla qulaq asdı və axırda Məsihi qəbul etdi.

Dini məsələlərə süni və ya qeyri-ciddi yanaşan ruslara az rast gəlinir. Onlar dinə qarşı mübarizə apardıqda da, dini müdafiə edib Məsihi axtardıqda da, buna bütün ürəklərini qoyurlar. Buna görə də Rusiyada kommünizm rejimi altında məsihçilər canları qurtaran müjdəçi idilər. Ümumiyyətlə, tarix boyunca ruslar dindar olublar. Rusiya kimi ölkələr Müjdənin yayılması üçün yetişib, meyvə verməyə hazırdır və biz fəal surətdə onlara Müjdəni yaydığımız zaman dünyanın gedişatı dəyişir. Fəciəli gerçəklik budur ki, Rusiya və onun xalqları Allahın Kəlamına can atdıqları halda, bir çoxları onlardan ümidlərini üzmüş kimi görünürlər.

Ruslar üçün xidmətimiz bəl meyvə verib.

Pyotr adında bir adam yadıma gəlir. Onun Rusiyanın hansı həbsxanasında məhv olmasını heç kim bilmir. O, lap cavan idi, bəlkə də iyirmi yaşında idi. Rumıniyaya rus ordusu ilə birlikdə gəlmişdi. Gizli toplantıda İsayə iman gətirib məndən onu vəftiz etməyimi istədi.

Vəftizindən sonra mən ondan Müqəddəs Kitabın hansı ayəsinin ona daha çox təsir edib Məsihə iman etməsinə təkan verdiyini soruşdum.

O, mənə dedi ki, gizli toplantılarımızdan birində mən Luka 24-cü fəsildən İsanın Xamma kəndinə gedən iki şagirdi ilə görüşməsi əhvalatını oxumuşdum. Onlar kəndə yaxınlaşarkən «İsa Özünü yola davam etmək istəyən kimi apardı» (28-ci ayə). Pyotr dedi: «İsanın Özünü elə aparması məni təəccübləndirirdi, axı O, şübhəsiz, şagirdləri ilə birlikdə qalmaq istəyirdi. Onda niyə Özünü yola davam etmək istəyən kimi apardı?» Mən bunu elə izah edirdim ki, İsa nəzakətli olduğu üçün şagirdlərin Onun onlarla qalmasını istədiklərini yəqin bilmək istəyirdi. İsa onların, həqiqətən də, Onu çox istədiklərini görəndə, məmnuniyyətlə onlarla birlikdə evə girdi. Kommunistlər nəzakətsizdirlər. Onlar bizim ürəklərimizə və ağıllarımıza zorla gəlirlər, bizi səhərdən axşama kimi onlara qulaq asmağa məcbur edirlər. Onlar məktəbləri vasitəsilə, radio və qəzetləri, afiş və kinoları vasitəsilə, ateist toplantılarında və getdiyimiz hər yerdə bunu edirlər. Onların allahsız təbliğatları xoşumuza gəlsə də, gəlməsə də, onlara durmadan qulaq asmalıyıq. İsa azadlığımıza hörmətlə yanaşır. Ürək qarımızı yavaşca döyür.

«İsa məni Öz nəzakəti ilə cəlb edib» – dedi Pyotr. Kommunizm ilə Məsihin arasında aşkar olan bu fərq onu razı salmışdır. İsanın bu xüsusiyyəti Pyotrdan başqa neçə-neçə ruslara yaxşı təsir etmişdir (Mən bir pastor kimi bu barədə heç vaxt belə düşünməmişdim).

Pyotr imana gəldikdən sonra Rumıniyadakı gizli imanlılar cəmiyyətinə kömək etmək və məsihçi kitablarını Rusiyaya qaçaqçılıqla aparmaq üçün dənə-dənə öz azadlığını və həyatını təhlükəyə atırdı. Axırda onu tutdular. Mən onun haqqında axırncı dəfə eşidəndə o, həbsxanada idi. Orada vəfat edib-etmədiyindən, yer üzündə daha nə qədər iman uğrunda yaxşı mübarizə apardığından

və nə vaxt səmaya getdiyindən xəbərim yoxdur. Onun harada olduğunu bir Allah bilir.

İmana gələn başqa ruslar da bununla kifayətlənmədilər. Biz bir adamı Məsihə imana gətirdikdən sonra dayanmamalıyıq. Bu, sadəcə olaraq, işin yarısıdır. Məsihə iman etmiş hər adam başqalarını imana gətirən can qurtarana çevrilməlidir. Ruslar təkcə imana gəlmirdilər, həm də gizli məsihçi cəmiyyətinin «missionerləri» olurdular. Onlar Məsihin yolunda çəkinmədən cəsərət göstərir və həmişə deyirdilər ki, onların uğrunda ölən Məsih üçün bu, heç nədir.

Zülm altında olan xalqa gizli xidmətimiz

Xidmətimizin ikinci cəhəti rumınlar arasında gizli müjdəçi fəaliyyətimiz idi.

Əvvəl, kommunistlər məsihçi rəhbərlərini öz tərəflərinə çəkmək üçün şirnikləndirirdilər, amma qısa bir müddət sonra öz maskalarını çıxartdılar. O zaman terror başladı və minlərlə adam həbs edildi. Ondən sonra rusların başına çoxdan gəlmiş bəla bizim də başımıza gəldi və kimisə imana gətirmək artıq faciəyə çevrildi.

Misal üçün, Allahın köməyi ilə Məsihə imana gətirdiyim adamlar, bir müddət sonra mənimlə birlikdə eyni həbsxanada yatırdılar. Öz imanına görə həbs edilmiş, evdə altı uşağı qalan bir məsihçi ilə eyni kamerada idim. Onun həyat yoldaşı və uşaqları aclıq çəkirdilər. Ola bilsin ki, o, artıq heç vaxt onları görməyəcəkdi. Belə olduqda mən ondan: «Səni Məsihə imana gətirdiyimə görə, bunun ucbatından ailənin də bu dəhşətli vəziyyətdə qaldığına görə məndən incimirsən ki?» – deyə, soruşdum. Onun cavabı belə idi: «Məni bu gözəl Xilaskara imana gətirdiyin üçün təşəkkürümü kifayət dərəcədə ifadə edən sözləri tapa bilmirəm. Mən başqa cür yaşamaq istəməzdim».

Belə şəraitdə Müjdəni yaymaq heç də asan deyildi. Bizim xalqımız çox əzildir. Kommunistlər hamının mülkünü əlindən almışdılar. Fermerlərdən əkin tarlalarını və qoyunlarını, dəllək və ya dərzilərdən dükanlarını almışdılar. Kapitalistlərin mülklərinin müsadirə edilməsi ilə iş bitmirdi, lap kasıb camaat da xeyli əziyyət

çəkirdi. Demək olar ki, hər ailədən kimsə həbsxanada yatırdı və yoxsulluq baş alıb gedirdi. İnsanlar belə sual verirdilər: «Məhəbbət Allahı pisliyin qalib gəlməsinə necə yol verə bilər?»

Həvarilər İsanın çarmıxa çəkildiyi gün, «Allahım, Allahım, Məni niyə tərkdətdin?» – deyərək, fəryad etdiyi gün Məsihi təbliğ etməli olsaydılar, bu, onlara heç asan gəlməzdi. Bizim vəziyyətimiz də buna oxşayırdı. Bununla belə, fəaliyyətimizin bəhrə verməyə davam etməsi sübut edirdi ki, həmin fəaliyyət bizdən deyil, Allahdan idi. Məsihçi imanında bu kimi sualların cavabı vardır. Məsələn, İsa bizə Lazar adında yoxsul bir dilənçi haqqında məsəl çəkdi. Lazar bizim kimi əzilmiş halda idi – o, acından ölürdü, itlər onun yaralarını yalayır, fəqət axırda mələklər onu İbrahimin qucağına apardılar.

Gizli imanlılar cəmiyyətinin qismən də olsa, açıqca apardığı fəaliyyət

Gizli imanlılar cəmiyyəti mümkün olan hər yerdə – evlərdə, meşədə, zirzəmilərdə toplaşır. Hal-hazırda əsarətdə olan bir çox ölkələrdə olduğu kimi, Rumıniyada da gizli imanlılar cəmiyyətinin fəaliyyəti qismən gizli idi. O, üstü açıqca görünən böyük aysberqə bənzəyirdi. Kommunistlərin hakimiyyəti zamanı biz küçələrdə Müjdəni yaymaq üçün plan qurduq və həmin plan vaxtında çox riskli oldu, amma biz başqa cür heç qurtara bilmədiyimiz canları bu yolla qurtara bildik. Həyat yoldaşım bu işdə çox fəal oldu. Məsihçilər bir küçənin tinində sakitcə toplaşır mahnı oxumağa başlayırdı. Camaat gözəl nəğməyə qulaq asmaq üçün onları dövrəyə alanda həyat yoldaşım Allahın Kəlamını danışardı. Gizli polis gəlib çatana qədər biz oradan çıxıb gedərdik.

Bir gün mən başqa bir yerdə məşğul olarkən yoldaşım Buxarest şəhərində MALAXA adında böyük zavodun girişində minlərlə fəhlələrin qarşısında Müjdəni vətədi. O, zavodun işçilərinə Allah və xilas haqqında danışdı. Ertəsi gün həmin fabrikədə bir çox işçilər kommunistlərin ədalətsizliklərinə qarşı etiraz etdiklərinə görə güllələndilər. Onlar Müjdəni tam vaxtında eşitmişdilər!

Biz gizli məsihçilər idik, lakin Vətəzçi Yəhya kimi bütün insanlara, hətta hakimiyyətdə olanlara belə Məsih barəsində açıqca

danışırıdıq. Bir dəfə bir hökumət binasının pilləkənində iki məsihçi qardaş Baş Nazirimiz Georgiu Dejin yanına keçə bildilər. Qardaşlar ona tez-tələsik Məsih haqqında şəhadət verib, onu günahlarından və təqiblərindən dönməyə çağırdılar. İllər sonra Baş Nazir Dej çox xəstə olanda onların əkdikləri və uğrunda böyük sıxıntı və əziyyət çəkdikləri Müjdə toxumu meyvə gətirdi. Ehtiyac içində qalan Baş Nazir ona deyilmiş sözləri yada saldı. O sözlər, Müqəddəs Kitabda yazıldığı kimi, «canlı və təsirli, ikiəgziz qılıncdan da iti» (İbr. 4:12) idi. Bunlar dövlət adamının inadkar daş ürəyindən keçdi və o, həyatını Məsihə həsr etdi. Günahlarını etiraf edib Xilaskarı qəbul etdi və xəstəliyində Ona xidmət etməyə başladı. Qısa bir müddət sonra o, vəfat etdi və təzəcə tanıdığı Xilaskarın yanına getdi. Bu, iki məsihçinin nə vaxtsa fədakarcasına hərəkət etmələrinin nəticəsi idi. Bu gün də məzlum xalqların məsihçiləri tez-tez buna bənzər hərəkət edirlər.

Kommunist rejimində Müjdəni yaymaq çətinləşsə də, biz bir sıra məsihçi kitabçaları çap edib kommunistlərin ciddi senzurasından keçirməyə müvəffəq olduq. Biz titul vərəqində kommunizmin banisi Karl Marksın şəkli və «*Din, xalq üçün opiumdur*» kimi başlığı olan kitabçalarımızı senzora təqdim edirdik. O, bu kitabçaların kommunist ədəbiyyatı olduğunu düşünərək onların çap olunmasını təsdiq edirdi. Həmin kitabçaların başlanğıcında senzoru razı salan Marks, Lenin və Stalinin sitatları ilə dolu olan bir neçə səhifədən sonra biz Məsihin Müjdəsini verirdik.

Sonra biz kommunist nümayişlərinə gedib, bu «kommunist» kitabçalarını satırıdıq. Kommunistlər Marksın şəklini görəndə bu kitabları almaq üçün sıraya düzülürdülər. Onuncu səhifəyə gəlib çatdıqları və kitabçanın əslində Allah və İsa haqqında olduğunu kəşf etdikləri zaman biz artıq oradan uzaqda olurduq.

Beləliklə, gizli imanlılar cəmiyyəti nəinki gizli toplantılar keçirir və qeyri-qanuni fəaliyyət göztərirdi, lakin eləcə də kommunist küçələrində Müjdəni yayır və hətta kommunist rəhbərlərinə belə Məsihi elan edirdi. Bunun dəyəri böyük idi, amma biz buna hazır idik və bu gün mövcud olan gizli imanlılar cəmiyyəti də bu dəyəri ödəməyə hazırdır.

Gizli fəaliyyətlər

Gizli polis məsihçilərin rejimə qarşı dura bilən yeganə qüvvə olduğunu dərk etdiyi üçün imanlılar cəmiyyətini şiddətlə təqib edirdi. Bu növ qarşı durma (ruhani qarşı durma), maneəsiz qalsaydı, onların ateist hakimiyyətinə zərbə vuracaqdı. İblis kimi dərrakəli olan bu adamlar bunda özləri üçün ciddi təhlükə gördülər. *Onlar bilirdilər ki, Məsihə iman edən adam əsla ağılsız və hər şeylə razılaşan subyekt ola bilməz. Onlar bilirdilər ki, insanın fiziki bədənini həbs edə bilsələr də, onun ruhunu – Allaha olan imanını əsir tuta bilməzlər.* Buna görə də onlar var gücləri ilə mübarizə aparırdılar.

Halbuki gizli imanlılar cəmiyyətinin hətta kommunist hökumətlərində və gizli polisdə belə üzvləri, yaxud tərəfdarları vardır.

Biz məsihçilərə dərs verirdik ki, gizli polisin fəaliyyətləri barəsində imanlılara məlumat vermək üçün gizli polisə işə düzəlib ölkəmizdə ən çox nifrət edilən formanı geysinlər. Bəzi qardaşlar bunu uğurla etdilər və öz imanlarını gizli saxlaya bildilər. Həqiqi missiyalarını heç kimə açıqlamadan kommunist polis formasını geymək və bu səbəbdən ailələrinin və dost-taşıqlarının da nifrətini qazanmaq onlar üçün çox çətin idi. Lakin onlar Məsihə olan məhəbbətlərinə görə bunu da etməyi bacardılar.

Polis məni tutub illər boyunca ən ciddi gizlilik şəraitində saxladığı zaman bir məsihçi həkim olduğum yeri öyrənmək məqsədilə gizli polisə işə düzəldi! Gizli polisin həkimi olduğu üçün o, bütün məhbusların kameralarına daxil ola bilərdi və məni orada tapacağına ümid edirdi. Onun bütün dostları kommunist olduğu üçün ondan üz döndərdilər. İşgəncə verənlərin formasını geymək, məhbus formasını geyməkdən daha böyük fədakarlıqdır.

Həkim məni dərin və qaranlıq kamerada tapıb, diri olduğum haqqında məlumat yaydı. Mən birinci dəfə tutulanda və səkkiz il yarım həbsxanada yatanda məni ilk tapan dost o idi! Onun sayəsində mənim diri olduğum haqqında xəbər yayıldı və 1956-cı ildə Eyzenhauer-Xruşşovun «mülayim havası» dövründə məhbuslar azad edildikləri zaman məsihçilər mənim də azad olmağımı tələb

etdilər və mən qısa müddətə azadlığa buraxıldım. Bu həkim mənim uğrumda gizli polisə xüsusi olaraq işə düzəlməsəydi, mən heç vaxt azad edilməzdim və bu gün hələ də həbsxanada, yaxud qəbirdə yatardım.

Bu məsihçilər gizli polisdəki vəzifələrindən istifadə edərək dəfələrlə bizə xəbərdarlıq etdilər və son dərəcə qiymətli köməklik göstərdilər. Kommunist ölkələrindəki gizli imanlılar cəmiyyətinin bu gün gizli polisdə öz adamları var və həmin adamlar məsihçiləri qoruyur və onları gələcək təhlükədən xəbərdar edirlər. Bəziləri Məsihə olan imanlarını gizli saxlayaraq ali hökumət orqanlarında işləməklə bizə çox kömək edirlər. Gün gələr, onlar hal-hazırda gizlicə xidmət etdikləri Məsihə olan imanlarını, göylərdə açıqca elan edəcəklər.

Bununla belə, gizli imanlılar cəmiyyətinin orqanlarda işləyən bir çox üzvləri aşkar edilib tutuldular. Bizim aramızda da fəaliyyətlərimiz barəsində gizli polisə xəbər verən «Yəhudalar» var idi. Kommunistlər döymə, narkotik maddələr, hədə-qorxu və şantajdan istifadə edib öz qardaşları haqqında onlara xəbər verəcək məsihçiləri tapmağa çalışırdı.

FƏSİL 2

«Heç kəsin məhəbbəti... üstün ola bilməz!»

Mən 29 fevral 1948-ci il tarixinədək həm rəsmi, həm də gizli fəaliyyət aparırdım. O gün gözəl bir bazar günü idi, mən toplantıya yol gedərkən küçədə gizli polis məni tutub apardı.

Müqəddəs Kitabın bir neçə yerində oxuduğum «insan oğurlamaq» ifadəsinin nə demək olduğunu tez-tez düşünmüşdüm və kommunizm bizə bunu öyrətdi.

O dövrdə çox adamlar bu surətdə oğurlandılar. Gizli polis maşını qabağımda saxladı, dörd adam qapıdan bayıra çıxdı, məni tutub maşına basdı. Mən həbsxanaya aparıldım və səkkiz ildən artıq orada qaldım. O illər ərzində mənim sağ olub olmadığımı bilən yox idi. Gizli polis işçiləri azad edilmiş məhbuslar kimi həyat yoldaşımın yanına gəlib, mənimlə birlikdə həbsxanada yatdıqlarını və mənim basdırılmağımı öz gözləri ilə gördüklərini ona danışaraq ürəyini parçaladılar.

O dövrdə bütün məzhəblərə mənsub olan minlərlə imanlı həbsxanaya salındı. Təkcə xidmətçilər deyil, habelə imanları barəsində şəhadət edən sadə kəndlilər, cavan oğlanlar və qızlar da həbs edildilər. Həbsxanalar dolu idi və bütün kommunist ölkələrində olduğu kimi, Rumıniyada da həbsxanada yatmaq, işgəncə çəkmək demək idi.

Bəzən işgəncələr dəhşətli idi. Mən dözdüyüm işgəncələrdən çox danışmaq istəmirəm, çünki bu, mənə böyük əzab verir. Bundan sonra mən gecələr yata bilmirəm.

Həbsxanada Allahla keçirdiyimiz şeyləri «*Allahın gizli xidmətində*» kitabımda daha ətraflı surətdə təsvir etmişəm.

Ağlagəlməz işgəncələr

Floresku adında bir pastora bərk qızdırılmış atəşkeşlə və bıçaqlarla işgəncə verildi. O, şiddətlə döyüldü, sonra onun kamerasına böyük bir borudan ac siçovullar buraxıldı. O, durmadan özünü müdafiə etdiyindən yata bilmirdi, bircə saniyə dincələn kimi siçovullar ona hücum edirdi.

Pastor iki həftə gecə-gündüz ayaq üstə durmalı idi. Kommunistlər onu qardaşlarını satmağa məcbur etməyə çalışdı, lakin o, möhkəm durdu. Axırda on dörd yaşında oğlunu həbsxanaya gətirdilər və atasının gözləri qabağında qamçılamağa başladılar. Pastora dedilər ki, o, onların istədikləri məlumatı onlara verənə qədər, oğlunu döyəcəklər. Yazıq kişi az qala dəli olmuşdu. O, çox dözdü, axırda oğluna: «Aleksandr, mən onların istədiklərini deməliyəm! Sənin döyülməyinə artıq dözə bilmirəm!» – deyə, qışqırdı. Oğlu ona cavabında belə dedi: «Ata, sən mənə belə haqsızlıq etmə! Atamın satqın olmasını istəmirəm! Təslim olma! Onlar məni öldürsələr də, mən bu sözlərlə öləcəyəm: «İsa və ata yurdum»». Kommunistlər lap qeyzə gəlib uşağı öluncə döydülər və onun qanı kameranın divarlarına səpildi. O, Allahu izzətləndirib öldü. Əziz qardaşımız Floresku bunu gördükdən sonra artıq əvvəlki kimi deyildi.

Biləklərimizə içəridən iti mıxlarla dolu qandallar qoyuldu. Biz tamamilə hərəkətsiz olanda bunlar bizi incitmirdi. Lakin biz, buz kimi kameralarda soyuqdan titrəyəndə mıxlar biləklərimizi deşirdi.

Məsihçilər iplərdə başısağrı asılaraq o qədər döyülürdülər ki, bədənləri zərbələr altında o yan-bu yana sallanırdı. Məsihçiləri, həmçinin, buzlu «soyuducu kameralara» salırdılar. Ora elə soyuq idi ki, içərisi saxta və buz ilə dolu idi. Əynim çox nazik olduğu halda mən belə kameraya yerləşdirildim. Həbsxana həkimləri oraya deşikdən baxır, məhbusun artıq donmaqdan ölməyinin əlamətlərini görəndə tez xəbər verirdilər və mühafizəçilər kameraya girib bizi çıxarıb isindirirdilər. Biz, nəhayət, isinib özümüzə gələndən sonra, bizi dərhal təkrar dondurulmaq üzrə eyni soyuducu kameralara atırdılar. Beləcə, biz dəfələrlə isinib dondurulur və ölümə bir-iki dəqiqə qalanda çıxarılırdıq, sonra yenə dondurulurduq və yenə

isindirilirdik və bunun sonu yox idi! Bu günə qədər elə vaxtlar olur ki, soyuducunu açə bilmirəm.

Biz məsihçilər hərdən boyumuzdan bir az uzun taxta qutularda durmağa məcbur edilirdik. Hərəkət etməyə yerimiz qalmırdı. Qutunun hər tərəfinə onlarla iti mıx vurulmuşdu, belə ki, mıxların iti tərəfi taxtadan içəriyə doğru çıxırdı. Nə qədər ki, heç tərpnəmirdik, hər şey yaxşı idi. Lakin bizi bu qutularda saatlarla saxlayırdılar. Ayaq üstə durmaqdan yorulub söykənəndə mıxlar bədənlərimizi deşirdi. Bir az hərəkət edən və ya əzələ tərpdən kimi dəhşətli mıxlar bizi sancırdı.

Kommunistlərin məsihçilərə çəkirdikləri işgəncələr insan anlayışından kənara çıxır. İmanlılara işgəncə verərkən üzləri hədsiz şövqlə parlayan kommunistləri gördüm. Onlar məsihçilərə işgəncə verərkən: «Biz iblisik!» – deyə, qışqırırdılar.

Mübarizəmiz qandan və ətdən ibarət olan insanlara qarşı deyil, şər başçılarına və hakim olanlara qarşıdır. Biz gördük ki, kommunizm insandan deyil, iblisəndir. Kommunizm ruhani qüvvə, şər qüvvəsidir və yalnız daha üstün ruhani qüvvə olan Allahın Ruhı bu qüvvəni məğlub edə bilər.

Mən işgəncə verənlərdən tez-tez: «Məgər sizin ürəyinizdə heç mərhəmət yoxdur?» – deyə, soruşurdum. Onlar cavabında mənə, adətən, Leninin sözlərindən sitat gətirirdilər: «Yumurta qabığını sındırmadan qayğanaq edə bilməzsən» və «Talaşanı sovrmadan taxtanı kəsə bilməzsən». Mən onlara yenə deyirdim ki: «Leninin bu sözlərini bilirəm, ancaq burada fərq var. Taxta kəsiləndə heç nə hiss etməz. Amma siz insanlarla məşğulsunuz. Hər zərbə ağrı verir və analar yaş tökürlər». Bunu deməyin xeyri yox idi. O adamlar materialist idilər. Onların fikrincə, maddədən başqa heç nə yoxdur və insan taxta kimi, yumurta qabığı kimidir. Onlar bu əqidələrinə görə inanılmaz dərəcədə rəhmsiz ola bilərlər.

Ateizmin rəhmsizliyi ağılsızdır. İnsan yaxşılığın mükafatına və ya pisliliyin cəzasına inanmırsa, humanist olmaq üçün heç bir səbəb təpmir. İnsanın daxilində olan şərdən özünü saxlamağın da mənası yoxdur. İşgəncə verən ateistlər çox vaxt belə deyirdilər: «Nə Allah var, nə axirət, nə də ki, pisliliyin cəzası. Biz istədiyimizi edə bilərik». Onlardan birinin belə dediyini eşitdim: «Allaha inanmıram,

amma şükür edirəm ki, bu çağacan yaşadım və indi ürəyimdəki bütün pisliliyi üzə çıxara bilərəm». Həmin adam məhboslara rəhmsiz işgəncə verməklə pisliliyini üzə çıxarırdı.

Timsah adamı yesə, o adama çox yazığım gələr, amma timsahı təqsirləndirə bilmərəm. Timsah mənəvi məxluq deyildir. Buna görə, kommunistləri də təqsirləndirmək olmaz. Kommünizm onlarda mənəviyyatı məhv etdi. Onlar ürəklərində mərhəmətin olmaması ilə öyünürdülər.

Mən onlardan ibrət alırdım. Onlar ürəklərində İsayə yer vermədikləri kimi, mən də ürəyimdə şeytana bir zərrə qədər yer verməmək qərarına gəldim.

ABŞ senatının Daxili təhlükəsizlik yarımkomitəsinin qarşısında şəhadət verərək dəhşətli işləri təsvir etdim. Məsihçiləri dörd gün dörd gecə xaçlara bağlanmış vəziyyətdə saxlayırdılar. Xaçları yerə uzandırırdılar və yüzlərlə məhbüs «çarmıxa çəkilmiş»lərin üzvləri və bədənləri üstünə təbii ehtiyaclarını ödəyirdilər. Ondan sonra xaçları yenə dik vəziyyətdə qaldırırdılar və kommunistlər onları lağa qoyub deyirdilər: «İndi Məsihinizə baxın! Görün, O, necə gözəldir! O, göylərdən nə qədər xoş ətirilər gətirir!» İşgəncədən, demək olar ki, ağılı itirmiş bir keşişin insan nəcisini və idrarını təqdis edib məsihçilərə bu şəkildə müqəddəs Rəbbin süfrəsini keçirməyə məcbur edilməyindən danışdım. Bu əhvalat Rumıniyanın Piteşti həbsxanasında baş verdi. Mən sonradan bu keşişdən soruşanda ki, o, niyə bu masqarada iştirak etmək əvəzində ölməyi seçmədi, o, mənə belə cavab verdi: «Xahiş edirəm, mənə mühakimə etməyin! Mən Məsihdən də çox əzab çəkmişəm!» Müqəddəs Kitabda cəhənnəmin bütün təsvirləri və Dantenin «Cəhənnəm» əsəri kommunist həbsxanalarında verilən işgəncələrin yanında heç nədir.

Bunlar, Piteşti həbsxanasında bir bazar günündə və eləcə də, bir çox başqa bazar günlərində baş verənlərin yalnız çox kiçik bir qismidir. Digər şeylər sadəcə olaraq deyiləsi deyil. Mən onları yenə desəydim, ürəyim partlayardı. Onlar, yazılmayacaq qədər dəhşətli və ədəbsiz şeylərdir. Sizin Məsihdə olan qardaşlarınız bu şeylərə dözdülər və bu gün hələ də dözməkdədirlər!

Mən kommunist işgəncələrinin və məsihçilərin fədakar hərəkətlərinin hamısını danışsaydım, heç qurtarmazdım. Təkcə

işgəncələr deyil, qəhrəmanlıqlar haqqında da xəbər yayılmışdır. Həbsxanalarda yatanların qəhrəmanlıq nümunələri azadlıqda olan qardaşlara böyük ilham verirdi.

Həqiqətən böyük iman qəhrəmanı olanlardan biri pastor Milan Haimoviçi idi.

Həbsxanalar məhbuslarla dolu idi və mühafizəçilər bizi adla tanıyırdılar. Onlar hansısa həbsxana qaydasını pozduqları üçün iyirmi beş qamçı zərbəsinə məhkum olunmuş adamları çağıranda pastor Haimoviçi dəfələrlə başqasının yerinə döyülməyə getdi. Bu yolla o, başqa məhbusların gözündə yalnız özünə deyil, təmsil etdiyi Məsihə də hörmət qazandı.

Gizli imanlılar cəmiyyətində xidmət edənlərdən biri cavan qız idi. Kommunist polisi onun gizlicə İncil kitablarını payladığını və uşaqlara Məsih haqqında öyrətdiyini aşkar edəndə onu həbs etməyi qərara aldı. Lakin həbs edilməsini lap əzablı və dözülməz etmək üçün qızın ərə gedəcəyi günə qədər bir neçə həftə gözləməyi qət etdilər. Toy günündə qız gəlin paltarını geyindi – o gün, onun həyatında ən gözəl və sevincli gün idi! Qəflətən qapı taybatay açıldı və gizli polis içəri soxuldu.

Gəlin gizli polisi görün kimi əllərini onlara uzatdı ki, qandal vursunlar. Onlar kobudcasına qızın biləklərinə əl qandallarını keçirdilər. O, sevgilisinə baxdı, sonra zəncirləri öpərək: «Toy günündə mənə bağışladığı bu mirvari üçün səmavi Bəyimə şükür edirəm! Onun uğrunda əzab çəkməyə layiq görüldüyüm üçün Ona şükür edirəm!» – dedi. Qız, ağlayan məsihçiləri və nişanlısını qoyub getdi, onu apardılar. Gənc məsihçi qızların kommunist mühafizəçilərin əlində nələr çəkdiklərini hamı bilirdi. Nişanlısı ona sadıq qalıb gözlədi. Beş il sonra onu azadlığa buraxdılar, fəqət o, artıq öz yaşından xeyli qoca görünən, məhv edilmiş, tamamilə qəlbi sınıq bir qadın idi. O dedi ki, bu, onun Məsihin yolunda etdiyi ən cüzi iş idi. Gizli imanlılar cəmiyyətində belə gözəl məsihçilər vardır.

Beyin yuyulmasına qarşı durma

Qərb ölkələrində yaşayanlar, yəqin ki, Koreya və Vyetnam müharibələrində beyin yuyulması haqqında eşidiblər. Mən özüm beyin yuyulmasına məruz qaldım. Bu, ən dəhşətli işgəncədir.

Biz həftələrlə, aylarla, hətta illərlə gündə on yeddi saat oturub qulaq asmalı idik:

Kommunizm yaxşıdır!
Kommunizm yaxşıdır!
Kommunizm yaxşıdır!
Məsihcilik ağılsızlıqdır!
Məsihcilik ağılsızlıqdır!
Məsihcilik ağılsızlıqdır!
Təslim ol!
Təslim ol!
Təslim ol!

Bir neçə məsihçi imanlı məndən beyin yuyulmasına qarşı necə dura bildiyimi soruşdu. Beyin yuyulmasına qarşı bircə çarə «ürəyin yuyulması»dır. İnsanın ürəyi İsa Məsihin məhəbbəti ilə yuyulub təmizləndisə, ürəyi İsa Məsihi sevir, o, bütün işgəncələrə dözə bilər. Sevən gəlin sevən bəy üçün nələrlə etməz ki? Sevən ana öz balası üçün nələrlə etməz ki? Əgər siz Məsihi qucağında saxlayan Məryəm kimi sevsəniz, yaxud gəlin bəyi sevdiyi kimi Onu sevsəniz, onda bu cür işgəncələrə belə dözə biləcəksiniz.

Allah bizi nələrlə dözdüyümüzlə görə deyil, nə qədər sevdiyimizə görə mühakimə edəcəkdir. Həbsxanalarda öz imanları uğrunda əzab çəkən məsihçilər sevməyi bacarırdılar. Mən şahidəm ki, onlar Allahı və insanları sevə bilirdilər.

İşgəncələr və zülmələr durmadan davam edirdi. Mən huşumu itirəndə və ya tələb olunan məlumatları verəcəyimə ümid qalmayan dərəcədə kütləmiş halda olanda kamerama aparılırdım. Orada nəzarətsiz qalıb ölüvay halda uzanırdım və bir az qüvvətlənən kimi işgəncə verənlər mənimlə məşğul olmağa davam edirdilər. Bir çoxları bu mərhələdə ölürdülər, amma mənim qüvvətim nədənsə hər

dəfə bərpa olunurdu. Ondən sonrəkı illərdə bir neçə ayrı həbsxanada kürəyimdə dörd fəqərə və daha çoxlu sümüklərimi sındırdılar. Bədənimi on iki yerdən kəsdilər, on səkkiz yerini yandırır bəşdilər.

Mən ailəmlə birlikdə pulla azad edilib Norveçə gətirildikdən sonra Oslodakı həkimlər bütün bunları və ağ ciyərimdə vərəmdən qalmış yaraları görüb bəyan etdilər ki, mənim bu gün yaşamağım əsl möcüzədir! Tibbi kitablara görə, mən çoxdan ölməli idim. Bunun möcüzə olduğunu mən özüm də bilirəm. Allahımız, möcüzələr yaradan Rəbdir!

Mən əminəm ki, Allah bu möcüzəni ona görə edib ki, siz, məsihçilərin təqib olunduqları ölkələrdə olan gizli imanlılar cəmiyyətinin adından fəryad edən səsini eşidəsiniz. Rəbb, bizim oradan diri çıxmağımıza və əzab çəkən sadıq qardaşlarınızın sözlərini ucadan səsləndirməyimizə imkan verdi.

Qısa müddət azadlıqda – sonra yenə həbsdə

1956-cı il başladı. Artıq səkkiz il yarım idi ki, mən həbsxanada idim. Çox arıqlamışdım, bədənim biçimsiz yaralarla örtülü idi, məni amansızcasına döyüb təpikləmiş, alçaltmış, açıqla qırmış, təzyiq etmiş, iyrenc şəkildə istintaq etmiş, hədə-qorxu gəlmiş və atmışdılar. Lakin bunlardan heç biri məni həbs etdirənlərin istədikləri nəticəni vermirdi. Buna görə də, onlar məndən məyus qaldılar və həbs edilməyimə qarşı səslənən etirazların təzyiqi ilə məni azadlığa buraxdılar.

Mənə pastor kimi əvvəlki işimə qayıtmağa icazə verildi, ancaq bu icazə bir həftəlik oldu. Mən iki vəz danışdım, sonra məni çağırtdılar və bildirdilər ki, mən artıq vəz edə bilmərəm və ümumiyyətlə, dini işlərlə məşğul ola bilmərəm. Bəs mən o vəzlərimdə nə demişdim ki? Mən imanlılara «səbirli, səbirli və yenə səbirli» olmağı nəsihət vermişdim. «Bu, o deməkdir ki, sən onlara deyirsən ki, amerikalılar gəlib onları qurtarana qədər səbir etsinlər» – deyə, polis üstümə qışqırdı. Bundan əlavə, mən demişdim ki, çarx dönür və zəmanə dəyişir. «Sən onlara deyirsən ki, kommunistlərin hakimiyyəti davam etməyəcək! Bunlar əksinqilabi yalanlardır!» – deyə, onlar çığırtdılar. Beləliklə, açıq fəaliyyətimə son qoyuldu.

Çox güman ki, hökumət adamları elə bildilər ki, mən artıq onlara qarşı işləməkdən və gizli şəhadət etməkdən çəkinəcəyəm. Ancaq onlar səhv etdilər. Mən gizlicə, ailəmin köməyi ilə əvvəllər etdiyim işə qayıtdım.

Mən yenə də sadıq olanların gizli qruplarına şəhadət verirdim, etibarlı adamların müdafiəsi altında kölgə kimi gəlib gedirdim. Bu dəfə bədənimdəki yara yerləri ateist dünyagörüşünün pisliyini sübuta yetirirdi və tərəddüd edənləri ruhlandırır, belə ki, onlar cəsarətli olub Allaha güvənsinlər. Mən gizli müjdəçilər şəbəkəsini idarə edirdim, və həmin müjdəçilər kommunistlərin Allahın möcüzəsi ilə kor olan gözləri qabağında Müjdəni yaymaqda bir-birinə kömək edirdilər. Əslində, bir adam Allahın işlərini görməyəcək qədər kor ola bilirsə, güman ki, müjdəçinin işlərini də görməz.

Nəhayət, polis mənəim fəaliyyətlərimlə və harada olmağım ilə durmadan maraqlanması öz işini gördü. Mən yenə tutuldum və həbs olundum. Mənəim ailəmi bu dəfə nədənsə həbs etmədilər, bəlkə də, mənəim haqqımda məlumatın geniş yayıldığına görə. Mən səkkiz il yarım həbsdə, sonra da iki il nisbətən azadlıqda idim. İndi isə yenidən beş il yarım həbsdə qalacağdım.

İkinci məhbusluğum çox cəhətdən birincisindən pis idi. Məni nə gözlədiyini yaxşı bilirdim. Sağlamlıq vəziyyətim, demək olar ki, dərhal pisləşdi. Amma biz əlimiz çatan yerlərdə, yəni kommunist həbsxanalarında gizli imanlılar cəmiyyətinin işlərini davam etdiririk.

Öz aramızda qərarlaşdıq: biz vəz edirik, onlar bizi döyürlər

Hal-hazırda əsarətdə olan ölkələrdə olduğu kimi, bizdə də bir məhbusun başqa məhbuslara vəz etməsi qəti qadağan idi. Məlum idi ki, bu işlə məşğul olan möhkəm döyüləcəkdi. Bir neçəimiz Məsihi vəz etmək üçün belə baha qiyməti ödəyəcəyimizi qərara aldığımız, və bunun üçün onların şərtləri ilə razılaşdıq. Biz öz aramızda belə qərarlaşdıq: biz vəz edəcəyik, onlar da bizi döyəcəklər. Biz vəz etdiyimiz üçün şad idik, onlar da bizi döydükləri üçün şad idilər. Beləliklə, hamı xoşbəxt idi.

İndi təsvir edəcəyim səhnəni dəfələrlə gördüm. Bir qardaş məhbuslara vəz edərkən mühafizəçilər qəfildən içəri soxularaq, onu tutub koridora çıxardır və «döyülmə otaqlarına» sürüyükdülər. Uzun-uzadı döymələrdən sonra həmin qardaşı qanlar içində, əzilmiş halda kamerasına gətirib yerə atırdılar. O, əzişdirilmiş bədənini yavaş-yavaş qaldırıb əzabla üst-başını düzəldərək: «Hə, qardaşlar, onlar sözümlü kəsəndə mən nədən söhbət edirdim?» – deyib, vəz etməyə davam edirdi.

Mən çox gözəl işlərin şahidi oldum.

Vəz edən təkcə rəsmi xidmətçilər deyil, həmçinin, sadə insanlar idilər. Onlar çox vaxt Müqəddəs Ruhdan ilham alaraq gözəl danışırdılar. Danışdıqları sözlərə bütün canlarını qoyurdular, çünki belə cəzalı şəraitdə vəz etmək çox ciddi iş idi. O zaman mühafizəçilər içəri girir, vaizi aparır, döyüb əldən salırdılar.

Qerla həbsxanasında Qreku adında bir məsihçi öluncə döyülməyə məhkum edilmişdi. Bu proses bir neçə həftə davam etdi, onu çox yavaş döyükdülər. Onu ayaqlarının dibindən rezin dəyənəklə bir dəfə vurub tərək edirdilər. Bir neçə dəqiqə keçəndən sonra yenə bir dəfə vururdular, bir neçə dəqiqədən sonra yenə və s. Onun xayasına vururdular. Sonra həkim ona iynə vururdu. Onun sağalması, qüvvətlənməsi üçün onu yaxşı yedirdirdilər, sonra isə yenə döyükdülər, axır ki, bir gün o, belə yavaş təkrar-təkrar döyülməkdən öldü. Bu işğəncələri idarə edən adamın adı Rek idi, o, kommunist partiyasının mərkəzi komitəsinin üzvü idi.

Döymələr sırasında Rek Qrekuya kommunistlərin məsihçilərə tez-tez söylədikləri sözləri söylədi: «Bilirsən, Allah *mənəm!* Səni yaşatmaq və öldürmək səlahiyyəti məndədir! Göydə Olanın səni yaşatmağa gücü çatmaz. Hər şey *məndən* asılıdır. Mən istəsəm, yaşayacaqsan. İstəsəm, öldürüləcəksən. *Allah mənəm!*» Bu yolla o, məsihçiyə istehza edirdi.

Qreku qardaşın o qədər dəhşətli vəziyyətdə ikən Reke necə maraqlı cavab verdiyini mən sonradan Rekin özündən eşitdim. Qreku ona belə deyirmiş: «Sənin nə qədər dərin sözlər dediyindən heç özünün də xəbərin yoxdur. Hər tırtıl həqiqətdə kəpənəkdir, ancaq *düzgün inkişaf edəndə* onun kəpənək olması aşkar olur. Sən zalım qatil olmaq üçün yaranmamısan. Ürəyində Allahın

həyatını daşıyaraq Allaha bənzər olmaq üçün yaranmışan. Sənin kimi işgəncə verənlərdən bir çoxları həvari Paul ilə birlikdə dərk ediblər ki, vəhşilik və qəddarlıq insan üçün ayıbdır, insan daha yaxşı işlər edə bilər. Buna görə də, onlar ilahi təbiətə şərik olublar. İsa Öz dövründə yaşayan yəhudilərə: «Siz allahlarsınız» – dedi. Cənab Rek, mənə inanın, sizin həqiqi çağırışınız Allaha bənzəməkdir, zalımların deyil, Allahın xasiyyətinə sahib olmaqdır».

O vaxt Rek öz qurbanının sözlərinə əhəmiyyət vermədi, necə ki, Tarsuslu Şaul onun hüsurunda qətlə yetirilən Stefanın gözəl şəhadətinə diqqət verməmişdi. Lakin o sözlər onun ürəyində öz işini gördü, və sonra Rek başa düşdü ki, həqiqətən də, onun həqiqi çağırışı budur.

Kommunistlərin bütün o döymələri, işgəncələri və zülmələrindən böyük bir dərs almışıq: *ruh bədənə hökmrandır!* Biz işgəncəni hiss edərdik, ancaq o, bizə ruhdan uzaq və tamamilə ayrı bir şey kimi gələrdi, çünki ruhumuz o zaman Məsihin ehtişamına və bizimlə olan hüsuruna qərq olardı.

Bizə həftədə bir tikə çörək və gündə kirli şorba verildiyi zaman belə, biz sədaqətlə ondabir hissəsini verməyi qət etdik. Hər onuncu həftədə biz çörəyimizi yeməzdik, lakin Rəbbimizə ayrılan «on faizimiz» kimi zəif qardaşlarımıza qurban verərdik.

Bir məsihçi edam edilməyə məhkum edildiyi zaman axırıncı dəfə həyat yoldaşı ilə görüşməsinə icazə verildi. Yoldaşına dediyi son sözlər belə idi: «Sən bilməlisən ki, mən, məni öldürənləri sevərək ölümə gedirəm. Onlar nə etdiklərini bilmirlər və mənim səndən son xahişim odur ki, sən də onları sevəsən. Onlara, sənin sevgilini öldürdüklerine görə nifrət etmə. Biz göylərdə görüşəcəyik!» Bu sözlər, həmin ər-arvadın son görüşündə iştirak edən gizli polis zabitinə təsir etdi. O özü məsihçi olandan sonra həbsxanada yatdığı zaman mənə bu əhvalatı danışdı.

Tirqu-okna həbsxanasında Matçeviçi adında gənc bir məhbus var idi. O, on səkkiz yaşında həbs edilmişdi. İşgəncələrin nəticəsində çox ciddi formada vərəm xəstəliyinə tutulmuşdu. Onun belə pis vəziyyətdə olmasından hansı bir yollasa xəbər tutan ailəsi ona yüz butulka streptomisin göndərdi. Həmin dərman onu ölümdən həyata qaytara bilərdi. Həbsxananın siyasi zabiti Matçeviçini

çağırılıb göndərilmiş dərmanları ona göstərərək dedi: «Bunlar, sənin həyatını xilas edə biləcək dərmanlardır. Lakin ailəndən göndərilən bir şeyi almağına icazə yoxdur. Mən şəxsən sənə kömək etmək istəyirəm. Sən cavansan. Həbsxanada ölməyini istəməzdim. Ancaq sən mənə kömək etməlisən ki, mən də sənə kömək edə bilim! Mənə məhbus yoldaşlarına qarşı məlumat versən, onda mən də öz rəhbərliyim qarşısında sənə göndərilmiş dərmanları verməyimə haqq qazandıra bilərəm».

Matçeviçi ona belə cavab verdi: «Mən sağ qalıb güzgüdə xain üzümü görmək və xəcalət çəkmək istəmirəm. Bu şərti qəbul edə bilmərəm. Ondansa, ölmək yaxşıdır». Gizli polis zabiti Matçeviçinin əlini sıxıb dedi: «Aferin sənə! Səndən başqa cavab gözləmədim. Amma sənə daha bir təklifim var. Bəzi məhbuslar xəbərçilərimiz olublar. Onlar kommunist olduqlarını iddia edir və səni pisləyirlər. Onlar iki rol oynayır, bizim onlara heç etibarımız yoxdur. Onların nə dərəcədə səmimi olduqlarını bilmək istəyirik. Sizin bütün dedikləriniz və etdikləriniz haqqında bizə xəbər verən bu adamlar sizin üçün xaindirlər. Mən başa düşürəm ki, sən yoldaşlarını satmaq istəmirsən, ancaq sizə qarşı olanlardan bizə xəbər ver və bununla öz canını qurtarmış olarsan!» Matçeviçi yenə də tez cavab verdi: «Mən Məsihin şagirdiyəm və O, düşmənlərimizi sevməyi bizə öyrətdi. Bizdən xəbər verən adamlar bizə zərər versələr də, mən pislik əvəzinə pislik edə *bilmərəm*. Mən hətta onlara qarşı belə xəbər verə bilmərəm. Onlara yazığımı gəlir. Onlar üçün dua edirəm. Kommunistlərlə birgə işləmək heç istəmirəm». Matçeviçi polis zabiti ilə söhbətindən sonra kameraya qayıtdı və mənim də yatdığım həmin kamerada öldü. Mən onun Allaha necə həmd edərək öldüyünü gördüm. Məhəbbət hətta insanın təbii yaşamaq arzusuna qalib gəlir.

Kasıb bir adam musiqinin böyük həvəskarıdırsa, konsertə qulaq asmaq üçün son manatını verməyə hazırdır. Konsertdən sonra pulsuz qalanda belə kefi pozulmaz, çünki o, gözəl əsərlərə qulaq asmışdır. Mən həbsxanada uzun illərimi itirdiyimə əsla peşman deyiləm, çünki gözəl şeylər görmüşəm. Mən özüm həbsxanada zəif və əhəmiyyətsiz adamlardan biri idim, lakin çox müqəddəs adamlarla, birinci əsrlərin məsihçiləri kimi iman qəhrəmanlarıyla

eyni kamerada yatmaq şərəfinə nail olmuşam. Onlar, Məsihin uğrunda sevinə-sevinə ölmə gedən adamlar idi. O müqəddəs adamların və iman qəhrəmanlarının ruhani gözəlliyi əsla təsvir edilə bilməz!

Burada dediyim şeylər müstəsna deyildir. Gizli imanlılar cəmiyyətində olan, ilk məhəbbətlərinə qayıtmış məsihçilər üçün fəvqəltəbii şeylər təbii oldu.

Həbsxanaya düşməzdən qabaq mən Məsihi çox sevirdim. İndi isə, Məsihin Gəlinini (ruhani Bədənini) həbsxanada gördükdən sonra, mən deyə bilərəm ki, Məsihin Özünü sevdiyim qədər, Onun gizli imanlılar Cəmiyyətini də sevirəm. Bu «Gəlinin» gözəlliyini, fədakar ruhunu görmüşəm!

Həyat yoldaşım və oğlum necə oldular?

Mən evdən, həyat yoldaşımdan ayrılaraq həbsxanaya aparıldıqdan sonra onun əhvalından xəbərim yox idi. Bir neçə ildən sonra onun da həbs edildiyini öyrəndim. Məsihçi qadınlar həbsxanalarda kişilərdən artıq əzab çəkirdilər. Qızlar kobud mühafizəçilər tərəfindən zorlanırdılar. İstehzalar və ədəbsiz hərəkətlər dəhşətli idi. Qadınları kanal tikintisində kişilər kimi ağır işlə yükləyirdilər. Qışda onlara yer qazdırırdılar. Fahişələr nəzarətçi təyin edilirdi və sadıq qalanlara işgəncə verməkdə bir-biri ilə yarışırtdılar. Mənim yoldaşım ölməmək üçün mal kimi ot yeyirdi. Ac məhbüs qadınlar bu kanalda siçovul və ilan yeyirdilər. Mühafizəçilərin bazar günlərindəki əyləncələrindən biri, qadınları Dunay çayına atıb balıq kimi tutmaq, ələ salmaq, yaş bədənlərinə sataşmaq, sonra təkrar suya atıb oradan çıxartmaq idi. Bu şəkildə Dunaya atılanlar arasında mənim yoldaşım da var idi.

Oğlum Mixay, anası ilə atası tutulandan sonra küçələrdə veyllənməyə məcbur oldu. O, uşaqlığından bəri çox dindar idi və imanla maraqlanırdı. Doqquz yaşında, valideynləri ondan uzaqlaşdırılanda o, məsihçi həyatında böhran keçirdi. Acıqlanıb öz əqidəsini şübhə altına qoydu. Onun qayğıları, adətən, o yaşdakı uşaqlara məlum deyildir. O, dolanışığını necə qazanacağını düşünməli idi.

Məsihçi məhbusların ailələrinə köməklik göstərmək qadağan idi və cinayət sayılırdı. Oğlumuz köməklik göstərmiş iki qadın tutularaq o qədər möhkəm döyüldülər ki, ömürlük əlil oldular. Həyatını təhlükəyə qoyub Mixayı öz evində qəbul edən qadın məhbus ailəsinə yardım etmə cinayətinə görə səkkiz il həbs cəzasına məhkum edildi. Onun bütün dişlərini və sümüklərini sındırdılar və o, artıq heç vaxt işləyə bilməyəcəkdi, ömürlük əlil oldu.

«Mixay, İsayə iman et!»

On bir yaşında ikən Mixay müntəzəm işçi kimi dolanışığını qazanırdı. Əzablar onun imanını sarsımsdı. Lakin həyat yoldaşım Sabina həbsxanada iki il qalandan sonra onun Mixayla görüşünə icazə verildi. O, kommunist həbsxanasına gedib, dəmir şəkənin arxasında anasını gördü. Anası kirli, arıq, əlləri qabarlı, üstü-başı dağılmış halda idi. Mixay onu zorla tanıdı. Anasının ilk dediyi sözlər: «Mixay, İsayə iman et!» idi. Mühafizəçilər böyük hirsle kobudcasına onu oğlundan araladılar və apardılar. Mixay anasının bu cür çəkilib aparıldığını gördükdə ağladı. Həmin anda o, Rəbbə tərəf döndü. O bilirdi ki, əgər belə vəziyyətdə belə Məsihi sevmək mümkündürsə, o deməkdir ki, Məsih, doğrudan da, həqiqi Xilaskardır. Sonra Mixay deyirdi: «Anamın Məsihə iman etməsi, məsihçiliyin xeyrinə bircə arqument olsa belə, mənim üçün bəsdir». O gün oğlumuz Məsihi tamamilə qəbul etdi.

Mixay məktəbdə qalmaq üçün daima mübarizə aparırdı. Yaxşı şagird olduğu üçün ona qırmızı pioner qalstukunu verdiyi zaman oğlum: «Mən atamla anamı həbsxanaya salanların qalstukunu heç vaxt taxmamam!» – deyə, bəyan etdi. Buna görə onu məktəbdən çıxartdılar. Bir il buraxdıqdan sonra o, təzədən məktəbə girdi və məsihçi məhbuslarının oğlu olduğunu gizlətdi.

Sonra ona, Müqəddəs Kitaba qarşı bir iş yazmağı tapşırıdılar. Həmin işdə oğlumuz belə yazırdı: «Müqəddəs Kitaba qarşı dəlillər doğru deyildir. Məlumdur ki, professor Müqəddəs Kitabı heç oxumayıb. Müqəddəs Kitab ilə elm arasında uyğunluq vardır». O, yenə məktəbdən çıxarıldı və bu dəfə iki il buraxmalı oldu.

Axırda, ona seminariyada oxumağa icazə verildi. Seminariyada ona «marksist ilahiyyatını» öyrədirdilər. Hər şey Karl Marksın nöqtəyi-nəzərindən izah edilirdi. Mixay sinifdə buna açıqca etiraz elədi və o biri tələbələr ona dayaq oldular. Nəticədə onu çıxartdılar və o, ilahiyyat təhsilini tamamlaya bilmədi.

Günlərin birində məktəbdə bir professor ateist nitqini verərkən oğlum ayağa qalxıb, neçə-neçə cavan uşaqları yoldan çıxartması ilə üzərinə nə qədər böyük məsuliyyət götürdüyünü ona söylədi. Bütün sinif onun tərəfini tutdu. Bir nəfərin sözünü deməyə cəsarət göstərməsi lazım idi, ondan sonra hamı onun tərəfini saxladı. Mixay təhsil almaq üçün məsihçi məhbus Vurmbrandın oğlu olduğunu daima gizlətməyə çalışırdı. Lakin çox vaxt bu həqiqət aşkar edilirdi və oğlan dafələrdə gördüyü səhnəni yenə görməli idi: onu məktəbin müdirinin yanına çağırırdılar, sonra isə məktəbdən çıxarırdılar.

Eyni zamanda Mixay aclıqdan da çox əziyyət çəkirdi. Kommunist ölkələrində həbs edilmiş bir çox məsihçilərin ailələri az qalırdı ki, acından ölsünlər. Onlara köməklik etmək isə çox böyük cinayət sayılır.

Mən sizə yalnız bir ailə haqqında danışacağam. Mən çox əzab çəkmiş o ailəni şəxsən tanıyıram. Bir imanlı qardaş gizli məsihçi fəaliyyətinə görə həbsxanaya düşdü. Həyat yoldaşını və altı övladını evdə qoydu. On yeddi və on doqquz yaşlarında olan böyük qızları bir iş tapa bilmirdilər. Kommunist ölkələrində iş verən dövlətdir, dövlət isə «cinayətkar» məsihçilərin uşaqlarına iş verməz. Xahiş edirəm, bu ailəni əxlaq baxımından mühakimə etməyin, sadəcə olaraq, faktları qəbul edin. Məsihin yolunda əzab çəkən adamın qızları özləri də məsihçi ola-ola, kiçik qardaşları ilə xəstə analarını dolandırmaq üçün fahişə oldular. Onların on dörd yaşındakı qardaşları bunu görəndə dəli oldu və ruhi dispanserdə yatdı. Ataları bir neçə ildən sonra evə qayıdanda yalnız belə dua edirdi: «Allahım, mənə yenə həbsxanaya apar! Bunu görməyə dözə bilmirəm!» Allah onun duasına cavab verdi və onu uşaqlara Məsihi təbliğ etdiyinə görə təkrar həbs etdilər. Onun qızları artıq fahişə deyildilər, çünki gizli polis tələbləri ilə razılışaraq işə düzəldilər və iş yerlərində polisin xəbərçiləri oldular. Məsihin yolunda əzab çəkən adamın qızları kimi hər evdə böyük hörmətlə qarşılanan

bu qızlar oradakı söhbətlərə qulaq asıb, bütün eşitdiklərini gizli polisə çatdırırdılar. Ancaq siz onu deməyin ki, belə işlər iyrənc və əxlaqsızdır. Sözsüz ki, elədir, amma siz *özünüzdən soruşun, bəlkə belə faciələrin baş verməsində sizin də günahınız var?* Axı belə məsihçi ailələr tək qalırlar və azad olan sizlər onlara kömək etmirsiniz!

RƏSİL 3

Qərbdə işləmək üçün necə satın alındım və azad edildim

Mən həbsxanada cəmi on dörd il qaldım. O illər ərzində heç vaxt nə Müqəddəs Kitabı, nə də başqa bir kitabı gördüm. Yazmağı yaddan çıxartdım. Aclıq, narkotik maddələr və işgəncələrə görə Müqəddəs yazıları yaddan çıxartdım. Lakin on dörd il tamam olan gündə heç gözlənilmədən bu ayə ağılıma gəldi: «Yaqub Rəhiləyə görə yeddi il xidmət etdi. Onu sevdiyi üçün bu müddət gözünə bir neçə gün kimi göründü» (Yar. 29:20). Bundan sonra çox keçmədən ölkəmizdə verilən ümumi amnistiyada, Amerikadakı ictimai rəyin şiddətli təzyiqi sayəsində məni azadlığa buraxdılar.

Mən yenə həyat yoldaşımı gördüm. O, on dörd il mənə sadıq qalıb gözlədi. Həbs edilənlərin bütün mal-mülkləri onlardan aparıldığı üçün biz yeni həyatımızı yoxsulluq içində başladıq.

Azad edilən keşiş və pastora kiçik icmalarla məşğul olmağa icazə verilirdi. Osrova şəhərindəki imanlılar cəmiyyəti mənə verildi. Kultlar üzrə kommunist idarəsində mənə dedilər ki, o cəmiyyətdə otuz beş nəfər adam var və xəbərdarlıq etdilər ki, heç vaxt otuz altı nəfər olmamalıdır! Bundan əlavə, mənə dedilər ki, mən onların agentı olmalıyam, cəmiyyətin hər üzvü barəsində gizli polisə xəbər verməliyəm və gəncləri toplantılara qoymamalıyam. Kommunistlər imanlılar cəmiyyətlərindən beləcə nəzarət «alətləri» kimi istifadə edirdilər.

Mən bilirdim ki, vəz etsəm, çoxları qulaq asmağa gələcəklər. Buna görə də rəsmi imanlılar cəmiyyətlərində işləməyə heç cəhd etməirdim. Bunun əvəzində mən yenə də gizli məsihçi fəaliyyəti ilə məşğul oldum və onun bütün gözəllik və təhlükələrində iştirak etdim.

Mən həbsxanada olduğum müddətdə Allah qüvvətlə hərəkət etdi. Gizli imanlılar cəmiyyəti artıq tərk edilmiş və unudulmuş deyildi. Amerikalı və digər məsihçilər bizə kömək etməyə və bizim üçün dua etməyə başladılar.

Bir gün mən əyalətdə yaşayan bir imanlı qardaşın evində bir az dincəldiyim vaxt, o qardaş birdən məni oyadıb: «Xaricdən qardaşlar gəliblər!» – dedi. Qərbdə bizi unutmayan və tərk etməyən məsihçilər var imiş! Adi məsihçilər əzab çəkən məsihçilərin ailələrinə yardım etmək üçün gizli iş apararaq, məsihçi kitabları və maddi yardımı qaçaqçılıqla ölkəmizə gətirmişlər.

O biri otaqda bu iş üçün ölkəmizə gələn altı nəfər imanlı qardaş gördüm. Onlar mənimlə uzun söhbət edəndən sonra on dörd il həbsxanada qalmış bir nəfərin bu ünvanda olduğunu öyrəndiklərini və onunla görüşmək istəyib, buraya gəldiklərini danışdılar. Mən onlara dedim ki, həmin adam mənəm. Onlar mənə belə dedilər: «Biz qəmgin və ruhdan düşmüş bir adam görəcəyimizi düşündük. Ola bilməz ki, siz o adamsınız, çünki o, bu qədər sevincli olmazdı!» Mən onları inandıra bildim ki, həbsxanada illərlə qalmış o adam mənəm və sevincimin səbəbi də odur ki, onlar bizim yanımıza gəldilər və biz artıq unudulmuş deyilik. Gizli cəmiyyətə yavaş-yavaş müntəzəm şəkildə yardım gəlməyə başladı. Biz gizli kanallardan çoxlu Müqəddəs Kitablər, məsihçi kitabları və əzab çəkən məsihçilər üçün yardımı qəbul etdik. O zaman biz gizli imanlılar cəmiyyətində onların köməkliyi ilə daha yaxşı iş apara bildik.

Bizi ruhlandıran, təkcə onların bizə Allahın Kəlamını vermələri deyildi, biz sevildiyimizi başa düşərək təsəlli tapırdıq. İllərlə beynimiz yuyulanda bu sözləri eşidirdik: «Səni artıq heç kəs sevmir, səni artıq heç kəs sevmir, səni artıq heç kəs sevmir...» İndi isə biz amerikalı və ingilis məsihçilərinin bizi necə sevdiklərini göstərmək üçün canlarını təhlükəyə atdıqlarını görürdük. Sonradan biz onlara gizli iş aparmağın üsullarını inkişaf etdirməkdə kömək etdik, belə ki, onlar gizli polis tərəfindən əhatə edilmiş evlərə görünmədən girə bilirdilər.

Bu yolla gətirilən Müqəddəs Kitablərin dəyərini, Bibliyaların içində «üzən» amerikalı və ya ingilis məsihçilər başa düşə bilməzlər.

Mənim ailəm və mən dua edən məsihçilərdən aldığımız maddi köməyin sayəsində sağ qaldıq. Kommunist ölkələrində bir çox gizli pastor və məhbüs məsihçilər üçün də vəziyyət məhz belədir. Mən, azad dünyada xüsusilə bu məqsədlə yaranan missiyalardan aldığımız maddi və mənəvi yardımın əhəmiyyəti haqqında şəxsən öz həyatımdan şəhadət verə bilərəm. O imanlılar bizim üçün Allahdan göndərilmiş mələklər kimi idilər!

Mən yenə də gizli imanlılar cəmiyyətində fəaliyyət göstərdiyimə görə yenə çox ciddi həbs edilmək təhlükəsində idim. O zaman Yəhudilər üçün Norveç Missiyası və İbrani Məsihçi Alyansı adlanan iki məsihçi təşkilat kommunist hökumətə mənim üçün 10 min dollar məbləğində pul verdi – bu məbləğ, siyasi məhbüs üçün adətən verilən puldan beş qat artıq idi. O zaman mən Rumıniyanı tərk edə bildim.

Niyə kommunist Rumıniyasını tərk etdim

Gizli imanlılar cəmiyyətinin rəhbərləri mənə ölkəni tərk etmək fürsətindən istifadə etməyi əmr etməsəydilər, mən, təhlükələrə baxmayaraq Rumıniyanı tərk etməzdim. Lakin onlar istəyirdilər ki, mən, azad dünyada gizli imanlılar cəmiyyətinin «carçısı» olum. Onlar azad dünyadan olan sizlərə onların adından danışmağımı və çəkdikləri əzabları və ehtiyacları haqqında sizə məlumat verməyimi istədilər. Mən Qərbə gəldim, ancaq ürəyim onlarla qaldı. Mən gizli məsihçilərin əzablarını və cəsarətli işlərini eşitməyinizin vacibliyini dərk etməsəydim, Rumıniyanı əsla tərk etməzdim, lakin mənim missiyam belədir.

Rumıniyanı tərk etməzdən əvvəl məni iki dəfə gizli polisə çağırdılar. Hökumətin mənim üçün pul aldığını dedilər (Rumıniya kommunizmin ölkədə yaratdığı iqtisadi böhrana görə öz vətəndaşlarını pulla satır). Onlar mənə belə dedilər: «İndi sən Qərbə gedib orada nə qədər istəsən, Məsihi vəz edə bilərsən, ancaq bizə toxunma ha! Bizə qarşı bircə söz demə! Bax, sənə açıqca deyirik, başına gələnləri danışsan, bilirsən, sənə nə edəcəyik? Əvvəla, min dollara bir qanqster tutacağıq və o, səni məhv edəcək. Yaxud özümüz səni qaçırdacağıq» (Mən Vasile Leul adında bir pravoslav

yepiskopu ilə birlikdə eyni kamerada yatmışdım. Onu Avstriyadan qaçırdıb, Rumıniyaya gətirmiş və bütün dırnaqlarını çıxartmışdılar. Berlindən qaçırdılanları da görmüşdüm. Hətta İtaliyada və Parisdə belə tutulan rumınlar olub). Bundan sonra onlar mənə: «Biz səni mənəvi surətdə də məhv edə bilərik – ya bir qızla gəzdiyini, ya oğurluq etdiyini, ya da gənclik illərindən bir günahını hər yerə yayıb səni rüsvay edə bilərik. Qərbdə yaşayanları, xüsusilə də amerikalıları aldatmaq çox asandır» – deyə, xəbərdarlıq etdilər.

Mənə hədə-qorxu gələndən sonra onlar Qərbə getməyimə icazə verdilər. Mənim keçdiyim beyin yuyulmasına çox arxayın idilər. Hal-hazırda Qərbdə mənim kimi işgəncə çəkmiş və ağzını açmayan adamlar da vardır. Onların arasında işgəncə çəkəndən sonra kommunizmi tərifləyənlər belə vardır. Kommunistlər mənim də susacağıma əmin idilər.

1965-ci ilin dekabr ayında mənimlə ailəmin Rumıniyanı tərk etməyimizə icazə verildi.

Qərbə getməzdən əvvəl qəbiristanlığı ziyarət edib həbs edilməyim və illərlə işgəncə çəkməyim üçün əmr vermiş polkovnikin qəbri üstünə bir gül qoydum. Bununla mən, özümdə olan Məsihin sevincini ruhən ölü kommunistlərin həyatına gətirməyə özümü həsr etmiş oldum.

Mən kommunist rejiminə nifrət edirəm, amma kommunistləri sevirəm. Günaha nifrət edirəm, amma günahkarları sevirəm. Kommunistləri bütün ürəyimlə sevirəm. Kommunistlər məsihçiləri öldürə bilərlər, lakin öldürənlərinə belə bəslədikləri məsihçi məhəbbətlərini öldürə bilməzlər. Kommunistlərə, o cümlədən mənə işgəncə verənlərə qarşı bir zərrə qədər incikliyim yoxdur.

Kommunistlərə Məsihin məhəbbəti ilə qalib gəlmək

Yəhudilərdə belə əfsanə var: ata-babaları Misir əsarətindən qurtaranda və misirlilər Qırmızı dənizdə batanda mələklər israililərin zəfər mahnılarına qoşulmuşdu. Onda Allah mələklərə belə demişdi: «Yəhudilər insan olduqları üçün əsarətdən qurtardıqlarına görə sevinə bilərlər. Ancaq sizdən mən daha dərrakəli olmağınızı gözləyirəm. Məgər misirliləri də Mən yaratmadım? Məgər Mən onları da sevmirəm? Bəs siz onların faciəli talelərinə kədərləndiyimi necə hiss etmirsiniz?»

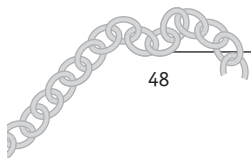
Yeşua 5:13-də belə yazılıb: «Yeşua Yerixo yaxınlığında olanda başını qaldırıb baxdı və əlində siyirilmiş qılınc olan bir şəxsi qarşısında gördü. Yeşua onun yanına gəlib: «Sən bizim tərəfdənsən, yoxsa düşmənlərimiz tərəfdən?» – deyə, soruşdu».

Yeşuanın qarşılaşdığı şəxs, sadəcə olaraq, bir insan olsaydı: «Sizin tərəfdənəm», yaxud: «Düşmənləriniz tərəfdənəm» və ya «Bitərəfəm» cavablarından birini verərdi. İnsanın bu kimi suala verə biləcəyi cavablar yalnız bunlardır. Lakin Yeşuanın qarşılaşdığı Varlıq Rəbbin Elçisi olduğu üçün İsrail tərəfdən olub-olmadığı haqqında sual verildikdə tamamilə gözlənilməz və çətin başa düşülən cavab verdi: «Xeyr». O, nə demək istəyirdi?

Həmin Varlıq elə yerdən gəlmişdi ki, orada heç kəs başqasının tərəfini saxlamır, hamı başa düşülür, hamıya mərhəmət və şəfqət göstərilir və hamı qızğın məhəbbətlə sevilir.

Sırf insan səviyyəsində kommunizmə qarşı amansız mübarizə aparılmalıdır. Bu səviyyədə kommunistlər qəddar, vəhşi ideyanın tərəfdarları olduqları üçün biz də onlara qarşı mübarizə aparmalıyıq.

Lakin məsihçilər adi insan deyillər, Allahın övladları, Onun ilahi təbiətinə şərik olanlardır. Buna görə də, kommunist

həbsxanalarında çəkdiyim işgəncə məndə kommunistlərə qarşı nifrət hissi oyatmayıb. Onlar Allahın yaratdığı insanlardır, mən necə onlara nifrət edim? Ancaq onların dostu da ola bilmərəm, çünki dostluq, iki sinədə bir ürək deməkdir. Mən kommunistlərlə bir ürək deyiləm. Onlar Allah haqqında mühakimələr yürüdürlər, mən isə Allahu sevirəm.

Məndən: «Sən kommunistlərin tərəfindəsən, yoxsa əleyhinəsən?» – deyər, soruşsaydılar, cavabım çox mürəkkəb olardı. Kommunizm bəşəriyyət üçün ən böyük təhlükələrdən biridir. Mən ona tamamilə qarşıyam və o, dağılana kimi ona qarşı mübarizə aparmağa hazırım. Lakin ruhda mən İsa ilə birlikdə səmavi yerlərdə oturmuşam. Mən «Xeyr» deyilən aləmdəyəm və burada kommunistlər, bütün cinayətlərinə baxmayaraq, başa düşülür və sevilirlər; bu aləmdə mələklər hər kəsə, insan həyatının ali məqsədinə – Məsihə bənzər olmağa nail olmaqda kömək edirlər. Buna görədir ki, məqsədim, kommunistlərə Müjdəni yaymaq, kommunistləri də sevən Rəbbim İsa Məsihin Xoş Xəbərini onlara danışmaqdır. O, hər insanı sevdiyini və azmış bir quzusunu itirməmək üçün doxsan doqquzunu buraxmağa hazır olduğunu Özü bildirmişdir. Həvarilər və bütün böyük məsihçi müəllimləri Onun naminə bu hədsiz məhəbbəti öyrətmişdirlər. Müqəddəs Makariy belə dedi: «Bütün insanları ürəkdən sevib, bircə adamı sevə bilmədiyini deyən adam artıq məsihçi sayıla bilməz, çünki onun məhəbbəti, hər şeyi əhatə edən məhəbbət deyildir». Müqəddəs Avqustin belə öyrədirdi: «Bütün bəşəriyyət saleh, və təkəcə bir nəfər günahkar olsaydı, Məsih o adamın uğrunda çarmıxda əzab çəkməyə gələcəkdi, çünki O, hər adamı ayrı-ayrılıqda bu qədər sevir». Məsihçi təlimi aydındır. Kommunistlər insandırlar və Məsih onları sevir. Məsihin düşüncəsinə malik olan hər adam da onları sevir. Biz günaha nifrət etsək belə, günahkarı sevirik.

Biz kommunistlərə məhəbbət göstərəndə, Məsihin onları necə sevdiyini dərk edirik.

Mən kommunist həbsxanalarında, ayaqlarına iki yüz kiloluq zəncirlər vurulmuş, bərk qızdırılmış atəşkeşlərlə zülm edilən, boğazlarına zorla qaşiq-qaşiq duz töküldükdən sonra susuz saxlanan, ac saxlanan, qamçılanan, soyuqdan əziyyət çəkən və buna

baxmayaraq, kommunistlər üçün söylə dua edən adamlar gördüm. İnsan üçün bunlar, ağlabatmaz işlərdir! Bunlar, ürəklərimizə tökülən Məsihin məhəbbətidir.

Bizə əzab verən kommunistlərdən bəziləri sonradan özləri həbsxanaya atıldılar. Kommunizm rejimində kommunistlərin və hətta kommunist rəhbərlərinin belə həbs edilməsi halları, demək olar ki, düşmənlərinin həbs edilməsi qədər çox idi. Hərdən elə olurdu ki, işgəncə çəkən bir adamla eyni kameraya, ona nə vaxtsa işgəncə vermiş adam düşürdü. Məsihçi olmayan məhbuslar onlara keçmişdə zülm etmiş bu yeni məhbuslara nifrət edib onları döyürdülər, məsihçilər isə, əksinə, onları müdafiə edirdilər, halbuki buna görə onları döyə və kommunistlərin yoldaşı kimi ittiham edə bilirdilər. Məsihçilərin, əvvəllər onlara işgəncə vermiş, indi isə onlarla birlikdə məhbus olan xəstə kommunistlərə son tikə çörəyini (bizə həftədə bir tikə çörək verirdilər) və həyatını xilas edə biləcək dərmanını verdiklərini gördüm.

Rumıniyanın keçmiş Baş Naziri, məsihçi olmuş və həbsxanada vəfat etmiş Yuliu Manyunun son sözləri belə idi:

«Əgər bu ölkədə kommunizm devrilsə, küçələrə çıxıb, kommunistləri, zülm etdikləri camaatın ədalətli qəzəbindən qorumaq hər məsihçinin müqəddəs borcu olacaqdır».

Mən imana gələndən sonra, bir neçə gün elə bilirdim ki, artıq yaşaya bilməyəcəyəm. Küçədə yol gedərkən yanımdan keçən hər kişi və qadına görə fiziki ağrı çəkirdim. Hər insanın xilas olub-olmadığı sualı xəncər kimi ürəyimə batırdı. İmanlılardan biri günah işlədəndə saatlarla ağlayırdım. Bütün canların xilasını üçün şiddətli arzum ürəyimdə qaldı və kommunistlərə də şamil olundu.

Biradamlıq kameralarda yatanda biz artıq əvvəlki kimi dua edə bilmirdik. Bizi inanılmaz dərəcədə ac saxlayırdılar, o qədər narkotik maddələrlə doldururdular ki, biz gic kimi hərəkət edirdik. Elə zəif idik ki, sanki bir dəri, bir sümük idik. Rəbbin duası bizə lap uzun gəlirdi və biz onu axıra kimi söyləmək üçün diqqətimizi cəmləşdirə bilmirdik. Mən dönə-dönə eyni sözlərlə dua edirdim: «İsa, Səni sevirəm!»

Sonra, günlərin birində İsadən cavab aldım: «Sən məni sevirsən? İndi Mən səni nə qədər sevdiyimi sənə göstərəcəyəm!» Mən o saat ürəyimdə günəş şüaları kimi yanan alovu hiss elədim. Xamma yolunda

gedən şagirdlərin dedikləri kimi, İsa onlarla söhbət edəndə ürəkləri alışıb-yanırdı. Məndə də elə oldu. Mən, hamımızın uğrumuzda canını qurban vermiş Şəxsin məhəbbətini bildirdim. Kommunistlərin günahları nə qədər ciddi olur-olsun, bu məhəbbət onları da əhatə edir.

Kommunistlər dəhşətli işlər görmüşlər və hələ də görməkdədirlər, lakin «sevgi ölüm qədər qüvvətlidir, qısqançlıq ölümlər diyarı kimi möhkəmdir... Sevgini ümman sular söndürə bilməz, onu çağlayan çaylar batıra bilməz» (Nəş. 8:6,7). Ölüm hamını – varlılarla kasıbları, cavanlarla qocaları, bütün irqlərə, millətlərə və siyasi əqidələrə mənsub olanları, müqəddəslərlə caniləri haqlayacağı kimi, məhəbbət də hamını əhatə edir. Məhəbbətin mücəssəməsi olan Məsih bütün insanların, o cümlədən kommunistlərin də Ona tərəf gəlmələrini istəyir.

Bir dəfə kameramıza vəhşicəsinə döyülmüş bir məsihçi xidmətçi atıldı. O, ölüvay halda idi, üzündən və bədəmindən qan axırdı. Biz onu yuduq. Bəzi məhbuslar, kommunistləri söydülər. O zaman imanlı qadraq inildəyərək: «Xahiş edirəm, onları söyməyin! Susun! Onlar üçün dua etmək istəyirəm.» – dedi.

Biz həbsxanada ikən necə sevinə bildik?

Mən keçmişi yada salıb həbsxanada keçirdiyim on dörd ilə baxanda, hərdən bir orada çox xoşbəxt vaxtlar yaşadığımı anlayıram. Digər məhbuslar və hətta mühafizəçilər məsihçilərin lap dəhşətli şəraitdə necə xoşbəxt olmaqlarına məəttəl qalırdılar. İlahi oxuduğumuz üçün döyülsək də, oxumağımıza mane olmaq mümkün deyildi. Mən düşünürəm ki, bülbüllər də nəğmə oxuduqlarına görə öldürüləcəklərini bilsə belə, oxuyacaqlar. Həbsxanadakı məsihçilər sevinclərindən rəqs edirdilər. Onlar bu qədər faciəli şəraitdə necə xoşbəxt ola bildilər?

Mən həbsxanada İsanın şagirdlərinə dediyi bu sözləri çox düşündüm: «Nə bəxtiyardır o gözlər ki, sizin gördüklərinizi görür!» (Luka 10:23). Şagirdlər Fələstini gəzməkdən yeni qayıtmış və orada dəhşətli səhnələr görmüşdülər. Fələstin əsarətdə olan ölkə idi. Şagirdlər xalqın hər yanda xəstəlik, müsibət, aclıq və qəm-qüssədən əzab çəkdiyini görmüşdülər. Onların girdikləri bəzi evlərdən

vətənpərvər oğlanlar, kişilər aparılmışdı və onların valideynləri və ya arvadları göz yaşları tökürdülər. Onların gördükləri dünya heç gözəl dünya deyildi.

Bununla belə, İsa: «Nə bəxtiyardır o gözlər ki, sizin gördüklərinizi görür!» – dedi. Çünki onlar təkcə əzab-əziyyəti deyil, həmçinin, Xilaskarı da görmüşdülər. Yarpaqların üzərində sürünən bir neçə çirkin qurd-tırtıl ilk dəfə başa düşdü ki, bu məzlum halından sonra uçub gül-çiçəklərə qonan gözəl, rəngarəng kəpənək həyatı olacaq. Bu xoşbəxtliyi biz də dadmışıq.

Mənim ətrafımda «Əyyublar» var idi – aralarında Əyyubdan da artıq əzablar çəkənlər oldu. Lakin mən Əyyubun əhvalatının nə ilə başa çatdığını, əvvəldən iki qat artıq xeyir-dua aldığını bilirdim. Yanımda yoxsul, ac, bədəni yaralı Lazar kimi adamlar da var idi, amma mən bilirdim ki, mələklər bu adamları İbrahimin qucağına aparacaqlar. Mən onları gələcəkdə olacaqları kimi görürdüm. Yanımdakı fağır, kirli, zəif adamlarda ehtişamlı, tac taxmış gələcəyin müqəddəslərini görürdüm.

İnsanlara olduqları kimi deyil, olacaqları kimi baxırdım, və bundan əlavə, bizi təqib edənlərin simasında tarsuslu Şəvlu – gələcək həvari Paulu görə bilirdim. Bəzisi artıq imanlı olmuşdu. Bir çox gizli polis işçiləri şəhadətimizə görə məsihçi olmuşdular və bizim kimi Məsihi tanıdıqları üçün özləri əzab çəkməyə hazır idilər. Biz Paul kimi döyülsək də, mühafizəçilərimizin Filipi zindanının imana gələn baş mühafizəçi kimi ola biləcəklərinə inanırıdık. Biz çox arzu edirdik ki, bir gün onlar bizə: «Xilas olmaq üçün nə etməliyəm?» – sualını versinlər. Xaçlara bağlanmış, nəcislə bulaşdırılmış məsihçilərə istehza edənlərdə biz sonradan peşman olub, günah etdiklərinə görə sinələrinə vuraraq tövbə edən Qolqota camaatını görürdük.

Biz məhz həbsxanada kommunistlər üçün xilas ümidini tapdıq. Məhz orada onlara qarşı məsuliyyət daşdığımızı hiss etməyə başladık. Məhz onlar bizə işgəncə verəndə onları sevməyi öyrəndik.

Mənim ailəmin böyük hissəsi qətlə yetirildi. Sonra isə onları öldürmüş adam mənim evimdə imana gəldi. Beləcə, kommunistlər üçün məsihçi missiyası ideyası kommunist həbsxanalarında əmələ gəldi.

Biz qarışıqdan fərqli baxışla dünyaya baxdığımız kimi, Allah da bizdən fərqli baxışla dünyaya baxır. İnsani baxışdan, xaça bağlanıb nəcislə bulaşdırılmaq dəhşətlidir. Halbuki Müqəddəs Kitabda məsihçilərin əzablarına «yüngül əziyyətlər» deyilir. On dörd il həbsxanada olmaq bizim üçün uzun müddət kimi görünür. Müqəddəs Kitaba görə bu əziyyətlər «bir anlıq» (müvəqqəti) olur və «bizə heç bir şeylə müqayisə edilməz dərəcədə böyük və əbədi izzət qazandırır» (2 Kor. 4:17). Bu səbəbdən biz güman edə bilərik ki, bizim nəzərimizdə kommunistlərin dəhşətli, sanki heç bağışlanmayan cinayətləri Allahın nəzərində daha yüngüldür. Onların yüz ilə yaxın davam edən zülmələri, min ili bir gün kimi görən Allahın nəzərində bir an kimi ola bilər. Onlar hələ xilas ola bilərlər.

Göylərin qarıları kommunistlərin üzünə bağlanmayıb və onlar üçün işıq sönməyib. Onlar da başqaları kimi tövbə edə bilərlər. Biz də onları tövbəyə çağıra bilərik.

Kommunistləri və terroristləri yalnız məhəbbət dəyişdirə bilər (həmin məhəbbəti bir çox imanlı cəmiyyətlərində rəhbərlər tərəfindən qəbul edilən, lakin məsihçi olmayan fəlsəfələrdən ayırd etmək lazımdır). Nifrət adamı kor edir. Hitler kommunistlərə qarşı olduğu halda, insanlara nifrət edirdi. Nəticədə, onları məğlub etmək əvəzinə, onların dünyanın üçdə birini əldə etməklərinə kömək etmiş oldu.

Biz həbsxanada kommunistlərin arasında müjdəçi işini planlaşdıranda bunu məhəbbətlə etdik. Buna görə də, hər şeydən əvvəl kommunistlərin rəhbərləri haqqında düşündük.

Bəzi missiya rəhbərləri, imanlılar cəmiyyətinin tarixini, elə bil ki, heç yaxşı öyrənməyiblər. Norveç necə məsihçi oldu? Kral Olafın imana gəlməsi ilə. Rusiya knyaz Vladimirin imana gəlməsi sayəsində Müjdəni qəbul etdi. Macarıstan kral Müqəddəs İştvan I-in imana gəlməsi ilə məsihçi oldu. Polşa da həmçinin. Afrikada qəbilənin başçısı imana gələndə bütün qəbiləsi onun ardınca gedir. Biz sıradan insanlar üçün missiyalar yaradırıq və o adamlar çox yaxşı məsihçi ola bilərlər, amma nüfuzları az olduğundan vəziyyəti dəyişdirə bilməzlər.

Biz ilk növbədə başçıları, siyasətdə, iqtisadiyyatda, elmdə və incəsənətdə rəhbər olanları imana gətirməliyik. İnsanları

formalaşdırın onlardır. Onları imana gətirməklə rəhbərlik və təsir etdikləri insanların da imana gəlməsinə yol açmış olursunuz.

Müjdəçi nöqteyi-nəzərindən kommunizm, digər ictimai quruluşlardan daha çox mərkəzləşmiş olması ilə fərqlənir. ABŞ-ın prezidenti mormon dinini qəbul etsəydi, Amerika mormon olmayacaqdı. Lakin kommunist hökumət başçıları məsihçiliyi qəbul etsəydilər, çox güman ki, bütöv ölkələri imana gələrdi. Orada rəhbərlərin nüfuzu o qədər qüvvətlidir.

Həmin rəhbərlərin imana gəlmələri mümkündürmü? Əlbəttə, çünki onların qurbanları kimi, onlar özləri də bədbəxtlər, əmin-amanlıqları yoxdur. Rusiyada kommunist rəhbərlərinin böyük əksəriyyəti ya həbsxanaya düşdü, ya da öz yoldaşları tərəfindən güllələndi. Çində də vəziyyət eynidir. Hətta bütün hakimiyyəti öz əllərində tutmuş kimi görünən Yaqoda, Yejov, Beriya kimi daxili işlər nazirləri, axırda ən pis əksinqilabçılar kimi güllələndilər. Məsələn, keçmişdə Sovet İttifaqının daxili işlər naziri Şelepini və Yuqoslaviyanın daxili işlər naziri Rankoviçi kirli cındır kimi tulladılar.

Kommunizmə qarşı necə ruhani zərbə vura bilərik?

Kommunist rejimi heç kəsi, hətta ondan böyük pullar qazananları belə xoşbəxt etmir. Hətta onlar da qorxudan əsirlər, çünki partiya istiqaməti dəyişdiyi təqdirdə, gecə vaxtı gizli polis maşını gəlib onları apara bilər.

Mən bir çox kommunist rəhbərini şəxsən tanımışam. Onların yükləri ağırdır və yalnız İsa onlara rahatlıq verə bilər.

Kommunist rəhbərlərini Məsihə imana gətirməklə, dünyanı atom ölümündən və qıtlıqdan xilas etmiş ola bilərsiniz, çünki onların mədaxilinin böyük hissəsi bahalı silahlara xərclənir. Kommunist rəhbərlərini Məsihə imana gətirməklə, beynəlxalq gərginliyə son qoymuş ola bilərsiniz. Kommunist rəhbərlərini Məsihə imana gətirməklə, Məsihə və mələklərə sevinc verəcəksiniz. Müjdəçilərin çox zəhmət çəkdikləri Yeni Qvineya və ya Madaqaskar kimi çoxlu digər ərazilər, kommunist rəhbərlərinin imana gəlməsi nəticəsində onların ardınca Məsihin

yolu ilə gedə bilərlər, çünki bu hadisə məsihçiliyə tamamilə yeni qüvvə verəcəkdir.

Mən Məsihə dönmüş kommunistlərlə şəxsən tanış idim. Cavanlığımda mən də mübariz ateist idim. İmana gəlmiş ateist və kommunistlər Məsihi çox sevirilər, çünki çox günah etmişdirlər.

Müjdəçi fəaliyyətində strateji düşüncə lazımdır. Xilas baxımından bütün canlar bərabərdir, lakin müjdəçi strategiyası baxımından bərabər deyillər. Mİnlərlə adamı imana gətirə biləcək nüfuzlu adamı imana gətirmək, cəngəllikdə bir vəhşi adamın canını xilas edərək imana gətirməkdən daha mühümdür. Buna görə də İsa kiçik bir kənddə deyil, dünyanın ruhani mərkəzi olan Yerusəlimdə xidmətini başa çatdırmağı qərara aldı. Eyni səbəbə görə Paul da Romaya gəlməyə çox səy göstərdi.

Müqəddəs Kitabda yazılmışdır ki, qadının balası ilanın başından vuracaq (Yar. 3:15). Biz bu ilanın qarnını sıgallayıb güldürürük. Həmin ilan bu gün Çində, Şimali Koreyada, Vyetnamda və Laosda hələ sürünməkdədir. Orta Şərqdə heç bir kilsə binasının olmasına icazə verilməyən ölkələr var. Məsihçi rəhbərlər, missiyaların direktorları və ümumiyyətlə, bütün sağlam düşüncəli imanlılar bu kimi məzlum ölkələrin bərbad vəziyyətinə həmişə ciddi yanaşmalıdırlar.

Biz gündəlik işlərdən əl çəkməliyik. Yazılmışdır: «Rəbbin işini yarımçıq görənlə lənət olsun!» (Yeremiya 48:10). İmanlılar cəmiyyəti əsarətdə olan ölkələrin şər başçılarına qarşı ruhani cəbhə hücumunu həyata keçirməlidir. Müharibədə müdafiə strategiyası ilə heç vaxt qalib gəlmək olmaz, ancaq hücumla qalib gəlmək olar.

Məzmur 107:16-da deyilir ki, Allah dəmir cəftələri qoparar. «Dəmir pərdə» deyilən şeyi qırmaq Onun üçün kiçik bir şey idi.

İlk imanlılar cəmiyyəti gizli və qeyri-qanuni fəaliyyət göstərdi və qalib gəldi. Biz yenə bu yolla işləməyi öyrənməliyik.

Kommunizm dövrü gəlməzdən əvvəl mən İncil kitabını oxuyanda niyə bir çox adamların ləqəb daşdıqlarını başa düşə bilmirdim: Şimeon Niger adlanırdı, Yəhyaya Mark deyirdilər və s. Biz əsarətdə olan ölkələrdə gizli adlardan istifadə etməyə davam edirik.

Əvvəllər mən İsanın son Pasxa yeməyini təşkil etdiyi zaman niyə dəqiq ünvan demədiyini, amma «Şəhərə girin, orada qarşınıza

səhənglə su daşıyan bir nəfər çıxacaq» (Mark 14:13) dediyini başa düşə bilmirdim. İndi isə başa düşürəm. Çünki biz də gizli məsihçi fəaliyyətimizdə bu kimi işarələrdən istifadə edirik.

Əgər biz belə işləməyə, ilk məsihçilərin üsullarına qayıtmağa razı olsaq, bu bağlı ölkələrdə də Məsih üçün səmərəli iş görə bilirik.

Lakin mən Qərbdə bəzi imanlı rəhbərlə görüşəndə kommunistləri sevdiqlərini görmədim, çünki onları sevsəydilər, çoxdan kommunist ölkələrində missiya işlərini təşkil edərdilər. Əksinə, onların siyasətlərinin kommunistlərin tərəfini saxlamaqdan ibarət olduğunu gördüm. Mən onlarda Karl Marksın yolunda həlak olan canlara xeyirxah samariyalı kimi rəhm etdiqlərini görmədim.

İnsan, əqidəsini iqrar etdiyi şeylərə deyil, uğrunda ölməyə hazır olduğu şeylərə həqiqətən inanır. Gizli imanlılar cəmiyyətinin məsihçiləri öz imanları uğrunda ölməyə hazır olduqlarını sübut etdilər. Bizim beynəlxalq missiya şəbəkəmiz bu gün əsarətdə olan ölkələrdə gizli fəaliyyət göstərir və belə bir ölkədə tutulan işçi, həbsxanaya düşmək, işgəncə çəkmək və öldürülmək təhlükəsi ilə üz-üzə gəlir. Mən öz yazdıqlarıma inanıram.

Mənim sual verməyə haqqım var: Kommunizm ilə dost olan amerikalı məsihçi rəhbərlər öz imanları uğrunda ölməyə hazır olacaqlarmı? Onların Qərbdə tutduqları yüksək vəzifələrindən əl çəkib, Şərqdə rəsmi pastor olmaqlarına və burada, kommunist mühitində kommunistlərlə əməkdaşlıq etmələrinə kim mane olur? Qərbdəki imanlılar cəmiyyətinin heç bir rəhbəri hələ bu cür imanı sübut etməyib.

İnsan sözləri, insanların bir-birini başa düşmək və hisslərini bir-biri ilə bölüşmək ehtiyacından irəli gəlir. Allahın sirlərini və ruhani həyatın zirvələrini kifayət qədər təsvir edəcək insan sözləri yoxdur. Eyni şəkildə, şeytani qəddarlığın dərinliyini təsvir edə biləcək insan sözləri də yoxdur. Faşistlər tərəfindən sobaya atılmasını gözləyən və ya öz övladının bu sobaya atıldığını görən adamın hisslərini təsvir edə bilərsinizmi?

Buna görə də, məsihçilərin kommunist rejimində çəkmiş və hələ çəkməkdə olduqlarını təsvir etməyin xeyri yoxdur.

Mən Rumıniyada kommunizmi hakimiyyətə gətirən Lukretsiu Petreşkanu ilə birlikdə həbsxanada yatdım. Yoldaşları onu

həbsxanaya salmaqla mükafatlandırdılar. O, dəli olmadığı halda, yoldaşları onu ruhi xəstələrlə bir dispanserə qoyub dəli etdilər. Onlar, keçmişdə dövlət katibləri olmuş Anna Paukerin başına da eyni oyunu gətirdilər. Məsihçilərlə də, adətən, belə rəftar edirlər: elektrik cərəyanı ilə şok halına salırlar və dəli köynəyini geyindirirlər.

Bütün dünya Çinin küçələrində baş verənlərə baxıb vahimələndi. Xunveybinlər hamının gözü qabağında terror törətdilər. Bəs Çinin həbsxanalarında gözlərdən iraq olan məsihçilərin başına gətirilən işləri təsəvvür etməyə çalışın! Eşitdiyimə görə, Çində məşhur bir imanlı yazıçı və digər məsihçilər imanlarından üz döndərməyəndə onları həbs edənlər qulaqlarını, dillərini və qıçlarını kəsdilər. Çinin həbsxanalarında məsihçilər hələ də qalmaqdadırlar.

Bununla belə, kommunistlərin ən pis işləri işgəncə vermək və insanların bədənlərini öldürməkdən ibarət deyildir. Onlar insanların beyinlərini ümitsiz yalanlarla doldurur, gəncləri və uşaqları zəhərləyirlər. Onlar imanlılar cəmiyyətlərində öz adamlarını rəhbərliyə təyin edərək məsihçiləri yoldan çıxardır və icmalarını darmadağın edirlər. Onlar gənclərə Allaha və Məsihə *inanmamağ*ı, əksinə, bu adlara *nifrət* etməyi öyrədirlər.

İllər uzununu həbsxanada əzab çəkdikdən sonra evə qayıdıb, öz övladlarının mübariz ateistlərə çevrilib onlara nifrət etdiklərini görənlər məsihçilərin faciəsini hansı sözlərlə ifadə etmək olar?

Bu kitab mürəkkəblə deyil, qanlı ürəklərin qanı ilə yazılıb.

Danielin kitabında sobaya atılmış üç gənc oddan çıxanda onlardan yanq iyi gəlmədiyi kimi, kommunist həbsxanalarında yatmış məsihçilərdən də, həmçinin, kommunistlərə qarşı nifrət iyi gəlmirdi.

Sən bir gül tapdalasan, o, bunun əvəzində sənin üçün gözəl ətrini saçacaqdır. Beləcə, kommunistlərin işgəncə verdikləri məsihçilər onlara bu işgəncənin əvəzində məhəbbət bəxş edirdilər. Biz həbsxanada gözətçilərimizin çoxunu Məsihə imana gətirdik. Bizə bircə arzu hökmran idi: malik olduğumuz ən yaxşı şeyi – Rəbb İsa Məsihdən gələn xilas, bizə əzab verən kommunistlərə vermək arzusu.

Mən, bir çox imanlı qardaşıarımdan fərqli olaraq, Rəbbin yolunda şəhid olmaq şərəfinə nail olmadım. Mən azadlığa buraxıldım və hətta Rumıniyadan çıxıb Qərbbə gələ bildim.

Qərbbdə bir çox məsihçi rəhbərlərdə, Bambuk və keçmiş Dəmir pərdələrin arxasında gizli imanlılar cəmiyyətində hökm sürən hissini tam əksini tapdım. Qərbbdə çox məsihçidə əsarət altında olan ölkələrdə yaşayanlara məhəbbət yoxdur. Onların xilasları üçün heç nə etməmələri bunu sübut edir. Onlar, bir məzhəbə məxsus olan məsihçilərin başqa məzhəbə keçmələri üçün missiya yaradırlar. Əsarətdə olan ölkələrdə isə missiyaları yoxdur, çünki belə fəaliyyət «qanuna qarşı» imiş! Bu adamlar onları sevmirlər. Sevsəydidilər, imkansız görünsə belə, orada bir missiya açardılar, necə ki, Uilyam Kərey hindistanlıları və Hadson Teylor çinliləri sevərək onlar üçün missiyalar təşkil etmişdilər.

Lakin onlar əsarətdə olan ölkələrdə yaşayanları sevməməklə və onları Məsihə imana gətirmək üçün heç nə etməməklə kifayətlənmirlər. Bəzi qərbli məsihçi rəhbərlər öz arxayınlıqları, laqeydlikləri və hərdən bu imansızlarla əlbir olmaları ilə onların imansızlıqlarını daha da möhkəmləndirirlər. Onlar kommunistlərin Qərbbdəki imanlılar cəmiyyətlərinə müdaxilə edib rəhbərliyinə təsir etmələrinə kömək edirlər.

Kommunistləri və əsarətdə olan ölkələrdə yaşayanları sevməyən və onları Məsihə imana gətirmək üçün heç bir iş görməyən qərbli məsihçi rəhbərlər (onlar bu işə icazə olmadığını bəhanə gətirirlər, sanki ilk məsihçilər Müjdəni yaymaq üçün Nerondan icazə almışdılar!), öz cəmiyyətlərinin üzvlərinin də dünyada baş verən ruhani döyüşlərdə iştirak etməsinə imkan vermirlərsə, onları da sevmədiklərini göstəririlər.

Tarixin ibrət dərslərinə göstərilən etinasızlıq

İlk əsrlərdə məsihçilik Şimali Afrikada çiçəklənirdi. Müqəddəs Avqustin, karfagenli Kiprian, Afanasiy və Tertullian məhz oradan gəldilər. Şimali Afrikanın məsihçiləri bircə vəzifələrinə – müsəlmanları Məsihə imana gətirmək işinə əhəmiyyət vermədilər.

Nəticədə müsəlmanlar Şimali Afrikanı ələ keçirib, oradakı məsihçiliyin kökünü uzun müddətə kəsdilər. Hal-hazırda Şimali Afrika müsəlmanlara məxsusdur və məsihçi missiyalar o bölgəni «Məsihə dönməyənlərin bloku» adlandırırlar. Biz tarixdən ibrət dərsi almalı deyilikmi!

Reformasiya dövründə Yan Qusun, Lüterin və Kalvinin dini maraqları Avropa xalqlarının papalıq boyunduruğundan azad olmaq marağı ilə üst-üstə düşdü. Papalıq o dövrlərdə zülm edən siyasi və iqtisadi qüvvə idi. Bu gün də həmçinin, gizli imanlılar cəmiyyətinin zülmkar rejimlərə Müjdəni yaymaq maraqları bütün azad xalqların azad yaşayışını davam etdirmək marağı ilə üst-üstə düşür.

Bir çox zülmkarların atom silahları vardır və onlara hərbi zərbə vurulsa, yüz milyonlarla insanın tələf olması ilə nəticələnəcək yeni dünya müharibəsi başlana bilər. Qərbdə bir çox dövlət adamlarının beyinləri yuyulduğu üçün onlar bu kimi zülmkar hökmdarları devirmək arzusunda belə deyillər. Onlar özləri bunu təkrar-təkrar deyiblər. Narkomanıyanın, quldurluğun, xərçəng və vərəm xəstəliklərinin aradan qaldırılmasını istədikləri halda, bütün bunlardan artıq canların həlak olmasına səbəb olan kommunizm kimi şər sistemlərinin yox edilməsini istəmirlər.

Sovet yazıçısı İlya Erenburq dedi ki, Stalin ömrünü yalnız günahsız qurbanlarının adlarını yazmaqla keçirəydi, bu işi tamamlamaq üçün ona bir ömür vaxt kifayət olmazdı. Xruşşov kommunist partiyasının XX qurultayında belə dedi: «Stalin minlərlə dürüst və tamamilə günahsız kommunistləri məhv etmişdir... Müəyyən olunub ki, partiyanın XVII qurultayında partiyanın mərkəzi komitəsinə secilmiş yüz otuz doqquz üzv və üzvlüyə namizəd tutulub güllələnmişdir. Doxsan səkkiz adam, yəni yetmiş faiz!»

İndi təsəvvür edin, o adam məsihçilərin başına nə işlər gətirib! Xruşşov Stalini pisləyərək, eyni işləri davam etdirdi. 1959-cu ildən sonra Sovet Rusiyasında açıq qalmış kilsələrin yarısı bağlanıb.

Çində barbarlıq dalğaları Stalinin dövründən də betər oldu. Açıq məsihçi fəaliyyətinə tamamilə son qoyuldu. Rusiya və Rumıniyada məsihçilər yenə tutulurdular (Sovet İttifaqında kommunizm rejimi

bitdikdən sonra hökumət, məsihçilərin Rusiyada kütləvi şəkildə həbs edildiyini etiraf etmişdir).

Terrorla və aldatmaqla, əhalisi bir milyard nəfər olan ölkələrdə gənc nəslin hamısına, Qərbdə olan hər şeyə, xüsusilə məsihçiliyə qarşı nifrət bəsləmək öyrədilir.

Rusiyada yerli hakimiyyətlərin işçilərinin məsihçi məbədlərinin qabağında dayanıb uşaqlara nəzarət etdiklərini görmək, adi mənzərə idi. Onlar məbədə girən uşaqları vurur və bayıra tullayırdılar. Gələcək nəsil, diqqətlə və müntəzəm surətdə qərbi məsihçiliyi darmadağın edəcək adamlar kimi yetişdirilirdi!

Şər hökumətlərini dəyişdirə bilən yeganə qüvvə Müjdədir: bütprəst Roma imperatorluğunun yerinə məsihçi dövlətinin yaranmasına güc verən, vəhşi tevtonları və vikinqləri məsihçilərə döndərən, qanlı inkvizisiyaya son qoyan, bütün məzlum ölkələrdə işləyən gizli imanlılar cəmiyyətinin yaydığı Müjdədir.

Bu imanlılar cəmiyyətini dəstəkləmək, ona kömək etmək təkcə əzab çəkən qardaşlarımızla birlik məsələsi deyildir. Bu, həmçinin, sizin ölkəniz və imanlılar cəmiyyətləriniz üçün ölüm-dirim məsələsidir. Bu imanlılar cəmiyyətini dəstəkləmək nəinki azad ölkələrdə yaşayan məsihçilərin maraqlarına uyğundur, həm də azad ölkələrin hökumətlərinin siyasəti belə olmalıdır. Gizli imanlılar cəmiyyəti kommunist başçılarını artıq Məsihə imana gətirdi. Rumıniyanın Baş Naziri Georgiu Dej günahlarını etiraf etdikdən və günahlı həyatından əl çəkdikdən sonra imanlı adam kimi öldü. Əsarətdə olan ölkələrin hökumətlərində çox vaxt gizli məsihçilər işləyirlər. Belə hallar arta bilir, o zaman biz bəzi dövlətlərin həqiqətən dəyişəcəyini gözləyə bilərik. Tito və Qomulka kimi dəyişikliklərdən söhbət getmir, çünki onlardan sonra həmin qəddar ateist partiyanın diktaturası davam etdi; söhbət, məsihçiliyə və azadlığa dönməkdə olan əsl dəyişiklikdən gedir.

Hal-hazırda bunun üçün müstəsna imkanlar vardır.

Çox vaxt məsihçilər qədər möhkəm əqidəli olan kommunizmin tərəfdarları indi ciddi böhran keçirirlər. Onlar kommunizmin millətlər arasında həqiqətən qardaşlıq yaradacağına inanıblar, indi isə görürlər ki, kommunist ölkələri Şərq bloku ölkələri kimi dağılıb.

Onlar, kommunizmin göylərdə xəyali saydıqları cənnətin əksi olaraq, yer üzündə həqiqi cənnət yaradacağına inanıblar. Lakin indi onların xalqları aclıq çəkirlər. Buğda kapitalist ölkələrindən idxal edilir. Şimali Koreyadakı aclıq bunun bir nümunəsidir. Dünyanın ən təcrid edilmiş ölkələrindən biri sayılan Şimali Koreya hal-hazırda fiziki cəhətdən tam bərbad hala düşmək üzrədir. Sellər məhsullarına zərər vurmuş, ərzaq ehtiyatını məhv etmişdir. Ümitsiz vəziyyətdə qalmış Şimali Koreya qapı və pəncərələrini azca açmağa başladı və bütün dünya tikanlı məftilin arxasında nəyin gizləndiyini gözücü görə bildi.

Kommunistlər öz rəhbərlərinə inanmışdılar. İndi isə qəzetlərini oxuyub, Stalinin kütləvi qırğın törətdiyini və Xruşşovun səfehini biri olduğunu öyrəndilər. Matyaş Rakoşi, Gero, Anna Pauker, Rankoviçi və digər milli qəhrəmanlar da həmçinin, ümidlərini boşa çıxartdılar. Kommunistlər artıq öz rəhbərlərinin qüsuruzluğuna inanmırlar. Onlar papasız katoliklər kimidirlər.

Kommunistlərin ürəklərində boşluq vardır. Yalnız Məsih bu boşluğu doldura bilər. İnsanın ürəyi təbii olaraq Allahu axtarır. Hər insanda ruhani boşluq var və bu boşluğu dolduran təkce Məsihdür. Kommunist və başqa məzlum xalqların vəziyyəti də belədir. Müjdədə onları da cəlb edəcək məhəbbətin qüdrəti vardır. İsanın məhəbbətinin onları necə cəlb etdiyini gördüm və bunun mümkün olduğunu bilirəm.

Kommunistlər tərəfindən istehza edilən və işgəncə çəkən məsihçilər özlərinə və ailələrinə edilən pislili unudub bağışladılar. Onlar kommunistlərin bərhəndan keçib Məsihə yol tapmalarına kömək etmək üçün əllərindən gələni edirlər. Bu işdə köməyimizə ehtiyacları vardır.

Amma bununla iş bitmir. Məsihçi məhəbbəti həmişə hamıya şamildir. Məsihçilərdə tərəfgirlik yoxdur. İsa dedi ki, Allahın günəşi həm yaxşılardan, həm də pislərin üzərinə qalxır. Məsihçi məhəbbəti də belədir.

Kommunistlərlə və digər zalım rejimlərlə dost olan qərbi məsihçi rəhbərlər İsanın düşmənlərini sevmək barəsində təlimi ilə özlərinə haqq qazandırirlər. Lakin Məsih əsla öyrətməyib ki, biz qardaşlarımızı yaddan çıxardıb *yalnız* düşmənlərimizi sevməliyik.

Onlar, əlləri məsihçilərin qanı ilə dolu olanlarla yeyib-içərək onlara «məhəbbət» göstərirlər, Məsihin Xoş Xəbərini təbliğ etməyə isə əhəmiyyət verməzlər. Eyni zamanda, zülmkarlar tərəfindən əzilənlər yaddan çıxır, onlara məhəbbət göstərilir.

Neçə-neçə illər öncə Qərbi Almaniyanın müjdəçi və katolik icmaları 125 milyon ABŞ dolları aclara yardım olaraq verdi. Amerikalı məsihçilər bundan da çox verirlər.

Ac adamlar çoxdur, lakin mən düşünürəm ki, ən ac, və azadlıqda yaşayan məsihçilərin yardımına ən layiq olanlar əzab çəkən məsihçilərdir. Əgər alman, britaniyalı, amerikalı və skandinavialı imanlılar cəmiyyətləri yardım üçün o qədər çox pul toplaya bilirlərsə, bu yardım ehtiyac içində olan hər kəs üçün, lakin hər şeydən əvvəl əzab çəkən məsihçilər və onların ailələri üçün istifadə edilməlidir.

Bəs hal-hazırda belə olurmu?

Mənim azad edilməyim üçün məsihçi təşkilatları pul verdilər. Demək, məsihçilər pulla azad edilə bilər. Bununla belə, ola bilsin ki, Rumıniyada məndən savayı heç bir məsihçinin azadlığı üçün pul verilməyib. O zaman mənim azad edilməyim Qərbdəki məsihçi təşkilatlarına bir məzəmmət olacaq, çünki onlar başqa adamları da azad etmək məsuliyyətinə etinasızlıq göstərdilər.

İlk məsihçilər yeni imanlılar cəmiyyətinin yalnız yəhudilər üçün, yoxsa büt-pərəstlər üçün də olacağını soruşub maraqlanırdılar. Bu sualın düzgün cavabı verildi. XX əsrdə bu sual başqa şəkil aldı. Məsihçilik yalnız Qərb üçün deyildir. Məsih təkcə Amerika, İngiltərə və digər demokrat ölkələri üçün deyildir. O, çarlığa çəkiləndə bir əli Qərbə, o biri isə Şərqlə təraf uzanırdı. O, təkcə yəhudilərin deyil, eləcə də büt-pərəstlərin, kommunistlərin və Qərb dünyasının Padşahı olmaq istəyir. İsa dedi: «Dünyanın hər tərəfinə gedin, bütün yaradılışa Müjdəni vəz edin» (Mark 16:15).

O, hamı üçün Öz qanını qurban verdi və hamı Müjdəni eşitməli və ona iman etməlidir.

Biz Müjdəni məzlum xalqlara vəz etmək istəyirik, çünki məsihçilər məhəbbət və həvəslə dolu olurlar. Mən ilıq rus məsihçiyə hələ heç vaxt rast gəlməmişəm. Keçmiş komsomol və müsəlmanlar Məsihin yolunda müstəsna şagirdlər olurlar.

Məsih bütün günahkarları sevib, günahdan azad etmək istədiyi kimi, onları da sevir və azad etmək istəyir. Qərbdə bəzi məsihçi rəhbərlər bu doğru rəftarın əvəzində məsihçiləri təqib edənlərlə mülayim rəftar edirlər. Onlar təqsirkarlara iltifat edirlər və bu yolla zalımların hakimiyyətdə qalmasına kömək edir və həm bu düşmənlərin, həm də onların qurbanlarının xilas olmalarına mane olurlar.

Azad ediləndən sonra aşkar etdiyim vəziyyət

Mən həbsxanadan azad edildikdən sonra həyat yoldaşımın yanına qayıdanda o, məndən gələcək planlarımı soruşdu. Mən ona: «İndi qarşımda olan ideal, ruhani dustaq həyatıdır» – dedim. Yoldaşım da mənimlə eyni fikirdə olduğunu söylədi.

Gənliyimdə mən çox hərəkətli insan idim. Lakin həbsxana, xüsusən təknəfərlik kamera məni düşüncələrə dalan xəyalpərəstə çevirdi. Ürəyimdə coşan fırtınalar sakitləşdirildi. Mən kommünizmə etiraz etmirdim, hətta fərqində belə deyildim. Mən ilahi Bəyimin qucağında idim. Bizə zülm edənlərə dua edir və bütün ürəyimlə onları sevirdim.

Nə vaxtsa azad ediləcəyimə çox az ümid var idi. Aradabir, əgər azad edilsəm, nə edəcəyimi düşünürdüm və hər zaman sakit bir yerə çəkilib səhrada ilahi Bəyimlə şirin ünsiyyətimi davam etdirəcəyimi güman edirdim.

Allah «Həqiqət»dir. Müqəddəs Kitab «Həqiqət haqqında həqiqət»dir. İlahiyyət «Həqiqət haqqında həqiqət»dir. Məsihçilər beləcə Həqiqət haqqında bir çox həqiqətlərdə yaşadıkları üçün onlarda «Həqiqət» yoxdur. Biz ac, döyülmüş və dərman içirilmiş halda ilahiyyəti və Müqəddəs Kitabı yaddan çıxartdıq. Biz «Həqiqət haqqında həqiqət»i yaddan çıxartdıq və buna görə də «Həqiqət»də yaşadığımızı. İncildə yazılıb ki, «Bəşər Oğlu gözləmədiyiniz vaxt gələcək» (Mat. 24:44). Biz artıq düşünə bilmirdik. İşgəncənin ən qaranlıq anlarında Bəşər Oğlu yanımıza gəlib, həbsxananın divarlarını brilyant kimi parlaraq, kameraları nurla doldururdu. İşgəncə verənlər haradasa uzaqda, aşağıda, bədənə aid olan aləmdə idilər. Ruhumuz isə Rəbdə sevinirdi. Biz bu sevincin ləzzətini padşah saraylarında olmağın ləzzətinə dəyişməzdik.

Kiməsə, yaxud nəyəsə qarşı mübarizə arzusu ağımdan lap uzaq idi. Mən heç cür mübarizə, hətta ən ədalətli mübarizə belə aparmaq istəmirdim. Bunun əvəzində Məsihə canlı məbədlər tikmək istəyirdim. Həbsxanadan çıxdığım zaman gələcəkdə Rəbbə yaxınlaşaraq sakit illər keçirəcəyimi ümid edirdim.

Lakin azad edildiyim gündən sonra mən dərhal kommunizmin bütün işgəncələrdən də iyğənc olan üzünü gördüm. Mən müxtəlif cəmiyyətlərin pastorları və hətta yepiskopları ilə görüşəndə, onlar mənə öz üzvlərinə qarşı gizli polisə xəbər verdiklərini böyük kədərlə etiraf etdilər. Mən onlardan, həbs edilmək bahasına olsa belə, xəbərçilikdən əl çəkməyə hazır olub-olmadıqlarını soruşanda, onların hamısı mənə yox cavabını verdi və onları saxlayan, öz talelərinə görə narahatlıq olmadığını izah etdilər. Mən həbs edilməzdən əvvəl hələ baş verməyən, sonradan imanlılar cəmiyyətlərində olan yenilikdən – xəbərçi olmaqdan imtina etməyin imanlılar cəmiyyətinin bağlanması ilə nəticələnə biləcəyindən xəbər tutdum.

Hər şəhərdə hökumətin «kultlara» nəzarət edən bir nümayəndəsi, gizli kommunist polisinin adamı var idi. O, istəyi vaxt hər keşişi və ya pastoru çağırır, kimlərin toplantıda iştirak etdiklərini, kimlərin tez-tez Rəbbin süfrəsini qəbul etdiklərini, kimlərin dinə böyük həvəs göstərdiklərini, kimlərin canları xilas edən müjdəçi olduqlarını, insanların nələrini etiraf etdiklərini və s. onlardan xəbər ala bilərdi. Cavab verməyən xidmətçi vəzifəsindən azad edilirdi və onun yerinə ondan çox danışacaq olan başqa bir «xidmətçi» təyin edilirdi. Hökumətin nümayəndəsi xidmətçi vəzifəsinə yeni bir namizəd tapmadığı təqdirdə (bu, demək olar ki, heç vaxt baş vermirdi), o, həmin dini icmanı bağlayırdı. Hal-hazırda Çində vəziyyət belədir.

Xidmətçilərin əksəriyyəti gizli polisə xəbər verirdilər. Bəziləri bunu istəməyə-istəməyə edir və bəzi şeyləri gizlətməyə çalışırdılar, bəziləri isə xəbərçiliyə adət etmiş və vicdanlarını daşa döndərmişdilər. Elələri də var idi ki, bunu həvəslə edirdilər və hətta onlardan tələb olunandan da artıq deyirdilər.

Bəzi məsihçi məhbusların övladlarının onları mehribancasına qəbul edən ailələr haqqında məlumat verməyə məcbur edildiyini

etiraf etdiklərini eşitdim. Əks halda, onlar təhsillərini davam etdirə bilməyəcəkləri barəsində xəbərdarlıq alırdılar.

Mən qırmızı bayraq altında keçirilən Baptist konqresinə getdim, orada kommunistlər kimlərin «seçilmiş rəhbər» olacağını qərara alırdılar. Bütün rəsmi məsihçi icmalarının başında kommunist partiyası tərəfindən təyin edilmiş adamlar olduqlarını bilirdim. O zaman İsanın xəbər verdiyi iyrənc şeyi gördüyümü dərk etdim.

Həmişə yaxşı və pis pastorlar olublar. Lakin o vaxt məsihçiliyin tarixində ilk dəfə hamı tərəfindən ateist kimi tanınan və məqsədinin dini məhv etmək olduğunu açıqca elan edən partiyanın mərkəzi komitəsi imanlılar cəmiyyətinə kimlərin idarə edəcəklərini qərarlaşdırırdı. Bəs o rəhbərlər onu nə məqsədlə idarə etməli idilər? Əlbəttə, dinin kökünü kəsmək məqsədi ilə.

Lenin belə yazırdı: «Hər dini ideya, Allahla əlaqədar olan hər ideya, hətta Allah ideyasını bəsləmək belə ən təhlükəli və təsvirolunmaz alçaqlıq, ən iyrənc yoluxucu xəstəlikdir. Milyonlarla günahlar, nalayiq işlər, zülmələr və fiziki epidemiyalar bu sezilməyən, ruhani Allah ideyası qədər təhlükəli deyildir».

Sovet İttifaqının kommunist partiyası leninistlərdən ibarət idi. Onların nəzərində din, xərçəng, vərəm və ya sifilis xəstəliklərindən betər idi. Kimlərin dini rəhbər olacaqlarını *onlar* müəyyənləşdirirdilər. Rəsmi məsihçi icmalarının rəhbərləri onlarla az-çox güzəştə gedərək əməkdaşlıq edirdilər.

Mən uşaqların və gənclərin ateizm ilə zəhərləndiklərini gördüm və rəsmi məsihçi icmaları buna bir zərrə qədər maneə törədə bilmirdilər. Bizim paytaxtımız Buxarestin heç bir məbədində gənclər toplantısı və ya uşaqlar üçün bazar günü məktəbi kimi şeylər tapmaq mümkün deyildi. Məsihçilərin uşaqları nifrət məktəbində yetişdirilirdilər.

O zaman bütün bunları görəndə mən kommunizmə elə nifrət etdim ki, işgəncə çəkdiyim zaman belə, ona o dərəcədə nifrət etmirdim.

Mən kommunizmə, şəxsən mənə qarşı pislik etdiyinə görə deyil, Allahın izzətinə, Məsihin adına və hakimiyyətində saxladığı bir milyard insana etdiyi pisliklərə görə nifrət etdim.

Mənim yanıma ölkənin hər bölgəsindən kəndlilər gəlib, mənə

kollektivləşdirilmənin necə həyata keçirildiyini təsvir edirdilər. Əvvəllər özlərinə məxsus olmuş tarla və üzüm bağlarında onlar artıq ac qullar kimi işləyirdilər. Uşaqlarının südləri, meyvələri yox idi, halbuki, onların ölkələri təbii sərvətlərlə qədim Kənan diyarı qədər zəngin idi.

Qardaşlar mənə etiraf edirdilər ki, Leninin kommunizm rejimi onların hamısını oğru və yalançılara çevirmişdir. Onlar aclığa görə əvvəllər özlərinə məxsus olmuş, indi isə kolxoza məxsus olan tarladan oğurluq etməli və sonra oğurluğunu ört-basdır etməkdən ötrü yalan danışmalı idilər.

İşçilər mənə zavodlardakı terror və kapitalistlərin heç ağına gəlməyən dərəcədə işçi qüvvəsinin istismar edilməsindən xəbər verirdilər.

Ziyalılar öz əqidələrinin əksinə, Allahın olmadığını öyrətməli idilər.

Dünyanın üçdə bir hissəsinin bütöv yaşayışı və düşüncəsi məhv edilmiş, yaxud saxtalaşdırılmışdı və bu gün azad olmayan ölkələrdə bu vəziyyət hələ də davam etməkdədir.

Cavan qızlar gəlib şikayət edirdilər ki, onları komsomola çağırıb, məsihçi bir oğlanı öpdükləri üçün ünvanlarına məzəmmət və hədələr gəldi; eyni zamanda, onlara öpə biləcəkləri başqa oğlanın adı verilirdi!

Hər şey son dərəcə saxta və iyrənc idi.

Sonra mən gizli imanlılar cəmiyyətinin mübariz döyüşçüləri ilə görüşdüm. Bunlar keçmişdə mənə yoldaş idilər, bəzilərini tutmayıblar, digərləri isə həbsxanadan azad edildikdən sonra təkrar mübarizəyə qayıdıblar. Onlar mənə həbsxanadan azad edildikdən sonra onlara qoşularaq birgə mübarizə etməyə çağırıldılar. Mən onların gizli toplantılarında iştirak etdim, onlar əllə yazılmış ilahilər dəftərləri ilə Allaha ibadət edirdilər.

Mən müqəddəs Böyük Antoniye xatırladım – o, otuz il boyunca səhrada qalmışdır. Dünyanı büsbütün tərk edən Antoniy ömrünü oruc-dua ilə keçirmiş. Lakin müqəddəs Afanasiy ilə Ariy arasında Məsihin ilahiliyi barəsində gedən mübahisədən xəbər tutduqdan sonra, Böyük Antoniy rahiblik həyatından əl çəkib, həqiqətin qalib gəlməsinə kömək etmək üçün İsgəndəriyyəyə gəldi.

Uca dağlarda rahib kimi yaşayan və xaç yürüşlərinin səfehliyi – xristianların boş məzara sahib olmaq uğrunda ərəbləri, yəhudiləri və başqa məzhəblərə mənsub olan dindəşlərini öldürmələri haqqında eşidən müqəddəs Bernar Klervo yadıma düşdü. Bu xəbəri eşidəndə rahib öz monastırını tərk edərək, uca dağlardan aşağı endi ki, xaç yürüşlərinə qarşı vəz etsin.

Mən hər məsihçinin etməli olduğu kimi hərəkət etməyi: Məsihdən, həvari Pauldan və böyük imanlılardan nümunə alaraq istirahət fikrindən imtina etməyi və mübarizəyə qoşulmağı qərara aldım. Nə cür mübarizə aparacaqdım?

Məhbus məsihçilər həbsxanada həmişə düşmənləri üçün dua edir və onlara gözəl şəhadət verirdilər. Biz onların xilas olmalarını ürəkdən arzulayırdıq və hər dəfə kimsə xilas olanda sevinirdik. Bununla belə, mən şər kommunist sisteminə nifrət edirdim və bu dəhşətli tiraniyaya Müjdənin gücü ilə son qoya biləcək yeganə qüvvət olan gizli imanlılar cəmiyyətini möhkəmləndirmək istəyirdim.

Mən təkcə Rumıniya deyil, bütün kommunist dünyası haqqında düşünürdüm. Ancaq Qərbdə çox laqeydliklə qarşılaşdım.

İki kommunist yazıçısı Sinyavskiy və Daniel öz yoldaşları tərəfindən həbs cəzası ilə məhkum edildiyi zaman bütün dünyanın yazıçıları etirazlarını səsləndirdilər. Məsihçilər imanlarına görə həbs ediləndə isə, imanlılar cəmiyyətləri heç etiraz etməzlər.

Müqəddəs Kitabdan hissələr və Torreyin kitabçaları kimi «zəhərli» məsihçi nəşrləri yayma cinayətinə görə məhkum edilmiş Kuzik qardaş kimi adamlara görə kim can yandırır? Çap olunmuş vəzləri payladığı üçün məhkum edilmiş Prokofyev qardaş haqqında kimin məlumatı var? Rusiyada buna bənzər işlərə görə məhkum olan və kiçik oğlunun kommunistlər tərəfindən həmişəlik aparıldığı ibrani məsihçi Qrunvaldı kim tanıyır? Mən Mixayımdan uzaq düşəndə özümü necə hiss etdiyimi xatırlayıram. Buna görə də Qrunvald qardaş, İvanenko, Qranni Şevçuk, Taisiya Tkaçenko, Yekaterina Vekazina, Georgiy Vekazin, Latviyadakı Plat ailəsi və başqaları – iyirminci əsrin müqəddəsləri və iman qəhrəmanlarının əzablarına şərik oluram. İlk məsihçilər vəhşi heyvanlara atılacaq olan imanlıların zəncirlərini öpdükləri kimi, mən də bunların zəncirlərini öpmək üçün baş əyirəm.

Qərbdə bəzi məsihçi rəhbərləri onlara etinasız yanaşırlar. Dua siyahılarında məhbusların adları yoxdur. Onlar məhkum edilərkən və işgəncə çəkərkən, onları inkar etmiş xain rəsmi rus baptist və pravoslav rəhbərlərini Nyu-Delidə, Jenevada və digər yerlərdə müxtəlif konfranslarda hörmətlə qəbul edirdilər. Onlar da hamını inandırirdilər ki, Rusiyada tam dini azadlıq vardır.

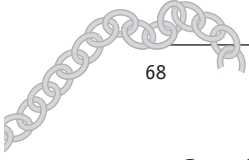
Bolşevik arxiyepiskop Nikodim bu xəbəri verəndə Ümumdünya Kilsələr Şurasının rəhbəri onu öpdü. Bundan sonra, onlar Ümumdünya Kilsələr Şurasının möhtəşəm adı naminə ziyafət etdilər, eyni zamanda, həbsxanalardakı müqəddəslər, mənim də qabaq İsa Məsihin adı ilə yediyim təmizlənməmiş bağırsaqla kələm yedilər.

Bu, belə davam edə bilməzdi. Gizli imanlılar cəmiyyəti qərara gəldi ki, imkan varsa, mən bu ölkədən çıxıb Qərbdəki məsihçilərə baş verənlərdən xəbər verməliyəm.

Mən kommunistləri sevdiyim halda, kommunizmi pisləməyi qərara aldım. Kommunizmi ifşa etmədən Müjdəni yaymaq düzgün olmadığını düşünürəm.

Bəzi adamlar mənə: «Sən təmiz Müjdəni danışı!» – deyirlər. O zaman mənim yadıma düşür ki, kommunist gizli polis də mənə Məsihi vəz etməyimi, amma kommunizmdən danışmamağımı tapşırırmışdılar. Görəsən, doğrudan da «təmiz müjdə» deyilən ideyanın tərəfdarlarına ilham verən ruh, kommunist gizli polisə ilham verən ruhun eynisidir?

Mən bu guya təmiz müjdənin nə demək olduğunu bilmirəm. Vəftizçi Yəhyanın vəzləri düz deyildimi? O, təkcə: «Tövbə edin! Çünki Səməvi Padşahlıq yaxınlaşıb!» (Mat. 3:2) deməklə kifayətlənmirdi. Bundan əlavə, o, «Hirodu... etdiyi hər cür pis işlərə görə məzəmmət etdi» (Luka 3:19). O, yalnız mücərrəd təlimlə kifayətlənmədiyinə görə, başı vuruldu. İsa təkcə «təmiz» Dağüstü Vəzi öyrətməklə kifayətlənmədi, lakin bəzi məsihçi rəhbərlərinin «mənfə» kimi xarakterizə edə biləcəkləri vəzlər də verdi: «Vay halınıza, ey ilahiyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər!... Siz ey ilanlar, gürzələr nəslil!» (Mat. 23:27,33). Məhz belə «natəmiz» vəzlərinə görə Onu çarmıxa çəktilər. Fariseylər Dağüstü vəzə görə heç narahat olmadılar.

Günah, günah kimi adlandırılmalıdır. Kommunizm hal-hazırda dünyada ən dəhşətli günahlardan biridir. Onu pisləməyə hər hansı müjdə təmiz Müjdə ola bilməz. Gizli imanlılar cəmiyyəti azadlığını və həyatını təhlükə altına qoyaraq kommunizmi pisləyir. Bizim Qərbdə susmağımız daha ağlabatmaz deyilmi?

Mən kommunizmi pisləməliyik dedikdə, adətən, «kommunizmin əleyhdarları» adlanan adamların pislədikləri kimi bunu edəcəyimizi nəzərdə tutmuram. Hitler kommunizmin əleyhdarı olmasına baxmayaraq, zalım idi. Biz günaha nifrət edirik, amma günahkarı sevirik.

Niyə mən Qərbdə əzab çəkirəm

Mən Qərbdə, kommunist ölkələrində çəkdiyimdən artıq əzab çəkirəm.

Hər şeydən əvvəl, mən *Nudisnudum Christi sequi* (Ey çıpaq olan, çıpaq Məsihin ardınca get!) qədim latın kəlamını həyata keçirən gizli imanlılar cəmiyyətinin təsvirolunmaz gözəlliyi üçün darıxdığıma görə əzab çəkirəm.

Məzlum xalqlarda Bəşər Oğlunun və Ona məxsus olanların başlarını qoymağa yerləri yoxdur. Orada yaşayan bir çox məsihçilər özləri üçün ev tikirlər. Nə xeyri var? Onlar həbs ediləndə evləri də müsadirə olunacaq. Sənin evin olsa, başqaları onu ələ keçirmək istəyəcəkləri üçün həbs edilməyinə daha çox ehtimal vardır. O ölkələrdə Məsihin ardınca getməzdən əvvəl atanı dəfn etməzsən və ailənlə vidalaşmazsan. Kimdir anan, qardaşın, bacın? Bu baxımdan sən İsayə bənzəyirsən. Yalnız Allahın iradəsini yerinə yetirənlər sənə ana və qardaş olurlar. Qohumluğa gəlincə, gəlin bəydən, uşaqlar valideynlərdən, arvadlar ərlərdən dəfələrlə üz döndərdikləri halda qohumluğun mənası nədir? Ruhani münasibətlər getdikcə daha sabit olur.

Gizli imanlılar cəmiyyəti yoxsul olsa və əzab çəksə də, orada ilıq imanlı azdır.

Gizli toplantılar on doqquz əsr əvvəl ilk məsihçilərin toplantılarına bənzəyir. Vaiz mürəkkəb ilahiyyatı bilmir və Peter kimi homiletikadan bixəbərdir. İlahiyyat professorlarının hamısı

Peterin Əllinci Gün bayramında vəz etməsinə aşağı qiymət verərdilər. Bir çox ölkələrdə məsihçilər Müqəddəs Kitabın ayələrini yaxşı bilmirlər, çünki Müqəddəs Kitab qadağandır. Bundan əlavə, çox güman ki, vaiz illərlə Müqəddəs Kitabsız həbsxanada yatıb. Onların dramatik təcrübələrinə görə Ataya iman haqqında çox mənalı sözlər danışirlər. Onlar həbsxanada hər gün Atadan çörək dilədilər, amma bunun əvəzində kirli kələm aldılar. Buna baxmayaraq, Allahın sevən Ata olduğuna inanırlar. Onlar Allah məni öldürsə belə, Ona inanacağam – deyən Əyyub kimidirlər. Çarmıxda açıq-aşkar tərک edilmiş halda olsa da, Allaha «Ata» deyən İsa kimidirlər.

Gizli imanlılar cəmiyyətinin ruhani gözəlliyini tanımış hər adam artıq Qərbdəki bəzi cəmiyyətlərin boşluğundan razı qala bilmir.

Mən indi Qərbdə yaşayanda Qərb sivilizasiyasının öldüyünü öz gözlərimlə gördüyüm üçün kommunist həbsxanasında çəkdiyimdən artıq əzab çəkirəm.

Osvald Şpenqler «*Avropanın qürubu*» əsərində belə yazmışdır:

«Siz ölürsünüz. Mən sizdə tənəzzülün bütün səciyyəvi əlamətlərini görürəm. Böyük var-dövlətinizin və böyük yoxsulluğunuzun, kapitalizminizin və sosializminizin, müharibələrinizin və inqilablarınızın, ateizminizin və bədbinliyinizin, ədəbsizliyinizin və əxlaqsızlığınızın, dağılmış nikahlarınızın, hamiləliyin qarşısını alan dərmanlarınızın sizə qan ağlatdığını və beyninizdən sizi öldürdüyünü sübut edə bilərəm – İsgəndəriyyə, Yunan və Neronun Roması kimi qədim dövlətlərin yox olub getmə dövrlərinin səciyyəvi əlamətlərinin sizdə də olduğunu sübut edə bilərəm.»

Bu, 1926-cı ildə yazılıb. O zamandan bəri demokratiya və sivilizasiya Avropanın yarısında və hətta Kubaya qədər yox olub getmişdir. Qərbin əksəriyyəti yadır.

Lakin yatmayan bir qüvvə də vardır. Şərqdə kommunistlərin ümidləri boşa çıxmış, xəyalları puç olmuş ikən Qərbdə çox təhlükəli «humanist kommunizm» hələ qalmaqdadır. Qərbli humanist-kommunistlər kommunist ölkələrindəki qəddarlıq, səfalət və təqib

barəsində xəbərlərə ümumiyyətlə inanmırlar. Onlar hər yerdə – əsilzadələrin zallarında, ziyalıların klublarında, universitetlərdə, yoxsulların xarabalıqlarında və məsihçilərin toplantılarında yorulmadan və böyük həvəslə qənaətlərini yayırlar. Biz məsihçilər çox vaxt yarımçıq ürəkdən həqiqəti müdafiə edirik, onlar isə tam ürəkdən yalanı müdafiə edirlər.

Eyni zamanda, Qərbdə ilahiyyatçılar əhəmiyyətsiz mövzular barəsində mübahisə edirlər. Bununla əlaqədar olaraq mənim yadıma düşür ki, 1493-cü ildə Sultan II Məhəmmədin qoşunları Konstantinopolu mühasirəyə alanda və əsrlər boyunca xristian, yoxsa müsəlman hakimiyyəti altında olacaq Balkanların taleyi həll ediləndə, mühasirədə olan şəhərdəki yerli kilsə şurası aşağıdakı məsələləri müzakirə edirdi: Bakirə Məryəmin gözləri nə rəngdə idi? Mələklərin cinsiyyəti nədir? Milçək təqdis edilmiş suya düşəndə özü təqdis olunur, yoxsa suyu natəmiz edir? Ola bilsin ki, bu, sadəcə olaraq o dövrə aid bir əfsanədir, ancaq bu gün nəşr edilən məsihçi dövrü mətbuatı diqqətlə oxuyun və bunlara bənzər məsələlərin müzakirə edildiyini görəcəksiniz. Təqiblərdən və gizli imanlılar cəmiyyətinin əzablarından, demək olar ki, heç nə yazılmır.

İlahiyyat mövzularının, mərasimlərin, əhəmiyyətsiz məsələlərin müzakirə edilməsinin sonu yoxdur.

Bir toplantıda belə sual verildi: «Əgər siz batmaq üzrə olan bir gəmidə olsaydınız və boş bir adaya sığına bilsəydiniz, amma gəminin kitabxanasından bircə kitabı almağa fürsətiniz olsaydı, hansı kitabı seçərdiniz?» Biri «İncili» dedi, biri «Şekspiri». Doğru cavabı yalnız bir yazıçı verə bildi: «Mən qayıq düzəltməyi öyrədən bir kitab seçərdim ki, qayıq düzəldib, özümü bir sahilə çatdıra bilim. O zaman azad olub istədiyim hər kitabı oxuya bilərdim!»

Bütün məzhəblər və ilahiyyat təlimləri üçün azadlığı qorumaq və bu azadlığın ümumi dini təqiblərə görə itirildiyi yerlərdə onu təzədən qaytarmaq, müəyyən bir ilahiyyat cərəyanını müdafiə etməkdən daha vacibdir.

«Həqiqət sizi azad edəcək» – dedi İsa (Yəh. 8:32). Azadlıq, yalnız azadlıq həqiqəti verə bilər. Buna görə də, əhəmiyyətsiz məsələlər üstündə savaşımaqdan, dünyadakı zülmə qarşı mübarizədə birləşməliyik.

Mən məzlum xalqlardakı imanlılar cəmiyyətinin getdikcə artan əzablarına şərikin olduğuma görə də əzab çəkirəm. Mən özüm belə əzablar çəkdiyimə görə, onları çox yaxşı təsəvvür edə bilərəm.

1966-cı ilin iyun ayında «İzvestiya» və «Derevenskaya Jizn» sovet qəzetləri, rus baptistlərinin imanlılara uşaqlarını günah qurbanı kimi öldürməyi öyrətdiklərini iddia edirdi. Keçmişdə yəhudilər də buna bənzər şəkildə dini mərasimlərdə adam öldürməklə ittiham olunmuşdular.

Amma mən bunun nə demək olduğunu bilirəm. 1959-cu ildə bir qız uşağını öldürməklə ittiham olunan Lazaroviçi adında bir məhkumla birlikdə Klujdakı həbsxanada yatdım. Onun hələ otuz yaşı var idi, fəqət bir gecə işgəncə çəkdikdən sonra dərhal saçı ağardı. O, qocaya oxşadı. Törətmədiyi cinayəti boynuna aldırmaq üçün dırnaqlarını çıxartdılar. Bir il işgəncə çəkdikdən sonra o, bəraət qazanıb azadlığa buraxıldı, lakin azadlığın artıq onun üçün heç əhəmiyyəti yox idi. O, artıq birdəfəlik qəlbi sınımış adam oldu.

Başqaları baptistlər haqqında olan qəzet məqaləsini oxuyanda sovet mətbuatının kommunist dövründə baptistlərə qarşı etdiyi ittihamların ağılsızlığına gülürdülər. Amma mən bunların ittiham olunanlar üçün nə demək olduğunu bilirdim.

Qərbdə yaşamaq və həmişə gözlərinizin önündə belə səhnələri görmək dəhşətlidir.

Kommunistlərin əllərində alət kimi istifadə olunan patriarx Aleksi və arxiyepiskop Nikodim kimi adamların sovet rejimi ilə əməkdaşlıqlarına qarşı etiraz edən kaluqalı arxiyepiskop Hermogenlə daha yeddi yepiskopun başlarına nə gəldi? Ruminiyada etiraz etmiş yepiskopların həbsxanada mənim yanımda öldüklərini görməsəydim, bu mömin rus yepiskopların talelərindən də o qədər narahat olmazdım.

Məsihçi xidmətçilər Nikolay Eşliman və Qleb Yakunin kilsə üçün dini azadlıq tələb etdiklərinə görə patriarx tərəfindən cəzalandırıldılar. Qərbin bildiyi bu qədərdir. Mən isə Ruminiyada başına eyni iş gəlmiş vladimireştli Ata İoanla birlikdə həbsxanada yatdım. Bu cəza üzdən yalnız kilsə içindəki bir «cəza tədbiri» kimi görünürdü, lakin bir çox kommunist ölkələrində olduğu kimi, bizim də rəsmi kilsəmizin rəhbərləri gizli polislə əlbir çalışırdılar.

Onların o cəzaları məhbuslara verilən daha təsirli «cəza üsulları» olan işgəncə, döymə və narkotik ilə birlikdə icra olunurdu.

Müxtəlif ölkələrdə təqib olunanların əzablarından lərzəyə düşürəm; onlara işgəncə verənlərin əbədi talelərindən lərzəyə düşürəm; təqib olunan qardaşlarına kömək etməyən qərbli məsihçilərdən lərzəyə düşürəm.

Ürəyimin dərinliyində mən öz bağımın gözəlliyini qorumaqla məşğul olmağı və bu qədər böyük döyüşə girişməməyi arzu edərdim. Bir yerdə sakitlikdə istirahət etməyi arzu edərdim. Amma bu, mümkün deyildir. Kommunistlər Tibeti zəbt edəndə tamamilə ruhani məsələlərlə maraqlananları məhv etdilər. Bizim ölkəmizdə onlar özlərini reallıqdan təcrid edənləri məhv edirdilər. Kilsə və monastırlar ləğv edilmiş və yalnız sadədil xaricilər üçün lazım olacaq qədəri qorunmuşdu. Arzu etdiyim sakitlik və istirahət reallıqdan qaçmağıma bərabər olardı və ürəyimi təhlükəyə qoyardı.

Bu mübarizənin mənim üçün çox təhlükəli olmağına baxmayaraq, mən onu aparmışam. 1948-ci ildə mən küçədən keçərkən məni tutub apardılar və saxta bir adla həbsxanaya saldılar. O dövrdə dövlət katibimiz olan Anna Pauker İsveçin səfiri cənab Patrik von Röytersverdə, «Eh, Vurmbbrand bu saat Kopenhagenin küçələrində gəzir» – dedi. İsveç dövlət adamının cibində həbsxanadan çıxartmağı bacardığı məktubum var idi və o, bunun yalan olduğunu bilirdi. Bu, yenə baş verə bilər. Məni öldürsələr, qatil, kommunistlər tərəfindən təyin edilmiş adam olacaqdır. Başqa heç kimin məni öldürməkdə marağı yoxdur. Əgər siz əxlaqsız, pozğun, oğru, homoseksual, zinakar, siyasi satqın, yalançı və s. olduğum barədə şayiələr eşitsəniz, bunlar, gizli polisın «Biz səni mənəvi surətdə məhv edəcəyik» hədələrinin yerinə yetirilməsi olacaqdır.

Çox etibarlı bir mənbədən öyrəndim ki, mən 1960-cı illərdə ABŞ senatının qarşısında şəhadət etdikdən sonra Rumıniyadakı kommunistlər məni öldürmək qərarına gəldilər. Lakin mən susa bilmərəm. Siz də mənim dediklərimi sakitcə araşdırmalısınız. Hətta əgər bütün çəkdiklərimdən sonra təqib olunma kompleksinə tutulduğumu düşünsəniz belə, öz vətəndaşlarının belə komplekslərə tutulmasına gətirib-çıxaran kommunizmin nə qədər qorxulu bir qüvvə olduğunu özünüzdən soruşa bilərsiniz. Kommunist Şərqi

Almaniyasında bir ailəni güllələnmə təhlükəsi qarşısında öz uşağını buldozerə qoyub tikanlı məftildən keçməyə vadar edən qüvvə nədir?

Qərb yatır və artıq məzlum xalqların vəziyyətinə nəzər salmaq üçün oyanmalıdır.

* * *

Əzab çəkənlər çox vaxt təqsirlərini üzərinə atacaqları bir günah keçisi axtarırlar. Onu tapanda isə yükləri xeyli yüngülləşir. Mən bunu edə bilmərəm.

Mən bütün günahı, məsihçilərə nifrət edənlərlə güzəştə gedən qərbli məsihçi rəhbərlərin boynuna qoya bilmərəm. Bu şər onlardan irəli gəlmir. Həmin rəhbərlər özləri daha qədim bir şərin qurbanlarıdır. Onlar imanlılar cəmiyyətindəki hərcmərcliyi törətməyiblər; onlar onu tapıblar.

Mən Qərbə köçəndən bəri bir çox ilahiyyat seminariyasına baş çəkmişəm. Mən orada kilsə zənglərinin tarixi, dini mahnıların tarixi, çoxdan istifadə olunmayan kanonik qaydalar və ya artıq tətbiq olunmayan kilsə intizamı kimi mövzularda mühazirələrə qulaq asmışam. Bəzi ilahiyyat tələbələrinin Tövratda dünyanın yaranması, Adəm, daşqın, Musanın möcüzələri və s. hekayələrin doğru olmadığını öyrətdiklərini eşitdim. Bəziləri, peyğəmbərliklərin, işarə etdiyi hadisələr baş verdikdən sonra yazılmasının, İsanın bakirədən doğulması və ölümdən dirilməsinin bir əsatir olmasının, Onun sümüklərinin hansı bir qəbirdəsə qalmasının, həvarilərin məktublarının orijinal olmamasının və Vəhy kitabının bir dəli tərəfindən yazılmasının öyrədildiyini deyirlər. Bunlar xaric edilmək şərtilə, Bibliya, Müqəddəs Kitab imiş! (Nəticədə, Müqəddəs Kitabda Çin qəzetlərindən də artıq yalan olduğu fərz olunur).

Bəzi qərbli məsihçi rəhbərlərinin seminariyalarda öyrəndikləri bunlar imiş. Onlar belə mühitdə yaşayırlarmış. O zaman, haqqında bu qədər qəribə şeylər söylənən Rəbbə niyə sadıq qalsınlar? İmanlılar cəmiyyətinin rəhbərləri, Allahın ölü olduğunu sərbəstcə öyrədən bu cəmiyyətə niyə sadıq qalsınlar?

Bəzi məzhəblərin rəhbərləri Məsihin Gəlini deyirdilər. Onlar, Məsihi çoxdan satmış cəmiyyətdə rəhbərlik edirlər. Belə adamlar

İsanın yolunda əzab çəkmiş gizli məsihçini görəndə, ona qərribə baxırlar.

Biz həmişə insanı əqidələrinin bir cəhətinə görə mühakimə edə bilmərik. Belə etsəydik, şənbə günü ilə əlaqədar qaydalara riayət etməyi üçün İsayə pis baxan fariseylər kimi olacağıq. Onlar İsanın hətta özlərinə belə xoş gələ biləcək cəhətlərinə tamamilə göz yummuşdular.

Kommunizmə qarşı yanlış əqidəyə malik olan o insanlar eyni zamanda səmimi və bir çox başqa həqiqətlər barəsində doğru fikirdə ola bilirlər. Hətta yanlış fikirlərin də dəyişilməsi mümkündür.

Bir dəfə Rumıniyada bir pravoslav yepiskopu ilə birlikdə idim. O, öz quzularını satıb, kommunistlərin adamı olmuşdu. Mən onun əlini tutaraq itmiş oğul məsələni danışdım. Axşam idi, biz onun bağçasında idik. Mən dedim: «Görürsünüzmü, Allah Ona tərəf döənən günahkarı necə məhəbbətlə qəbul edir? Hətta yepiskop tövbə etsə belə, Allah onu qəbul edəcək!» Sonra mən ona məsihçi ilahilərindən oxudum. O, Allaha tərəf döndü.

Həbsxanadan azad buraxılmaq ümidi ilə ateist mühazirələri yazan pravoslav keşişi ilə bir kamerada idim. Mən onunla danışdım və o, yazdıqlarını cırdı. Buna görə, azadlığa çıxmaq imkanı xeyli azaldı.

Mən ürəyimdə olan yükü yüngülləşdirmək üçün heç kimdən günah keçisi edə bilmərəm.

* * *

Başqa bir əzabım da var. Hətta çox yaxın dostlarım belə məni başa düşməzlər. Bəziləri məni kommunistlərə qarşı inciməklə günahlandırırırlar, amma mən bilirəm ki, bu, elə deyildir.

Yəhudi yazıçı Klod Montefiore deyib ki, İsanın qanunşünaslara və fariseylərə qarşı münasibəti, düşmənlərimizi sevmək və bizə lənət oxuyanlara xeyir-dua vermək əmrinə ziddir. Habelə Londonun Müqəddəs Paul Kilsəsinin keçmiş Baş keşişi doktor Uolter Matyuz bundan elə nəticə çıxarmışdır ki, İsanın təlimi məntiqi və ardıcıl deyildir. İsayə haqq qazandırmaq üçün o, İsanın bir mütəfəkkir olmadığını deyir!

Montefiore İsanı yanlış təsəvvür etmişdir. İsa, fariseyləri hamının qarşısında təqsirləndirdiyi halda, *sevirdi*. Mən də kommunistləri təqsirləndirdiyim halda, həm onları, həm də onların imanlılar cəmiyyətindəki xəbərçilərini sevirəm.

Mənə tez-tez: «Kommunistləri yaddan çıxart! Yalnız ruhani işlərlə məşğul ol!» – deyirlər.

Nasistlərdən çox əzab çəkmiş bir məsihçi ilə tanış olmuşam. O mənə dedi ki, nə qədər ki mən Məsih haqqında şəhadət edəcəyəmsə, o qədər o, mənim tərəfimdə olacaq, amma bir şərtlə ki, kommunizmə qarşı bircə kəlmə danışmayım. Mən ona sual verdim ki: «Almaniyada nasizmlə mübarizə aparən məsihçilər düz eləyiblərimi, yoxsa onlar yalnız Müqəddəs Kitabdan danışmalı və zalım Hitlerə qarşı bir kəlmə deməməli idilərmi?» Cavabı: «Amma Hitler altı milyon yəhudini öldürüb! Onlara qarşı kimsə mütləq *danışmalı* idi». Mən də ona belə dedim: «Kommunizm otuz milyon rus, milyonlarla çinli və başqalarını da öldürüb. Bir də, onlar həmçinin yəhudiləri öldürüblər. Məgər biz ancaq yəhudilərin öldürülməsinə qarşı etiraz etməliyik, rusların və çinlilərin öldürülməsinə yox?» O, belə cavab verdi: «Bu, başqa məsələdir.» Mən heç bir izahat ala bilmədim.

Polis məni həm Hitlerin hakimiyyəti zamanı, həm də kommunizmin dövründə döyürdü, və mən heç bir fərq görə bilmədim. Döymələrin hər ikisi də çox ağır gəlirdi.

Məsihçilik yalnız kommunizmə qarşı deyil, günahın bir çox cəhətlərinə qarşı mübarizə aparmalıdır. Biz bütün diqqətimizi yalnız bir problemə vermirik. Lakin kommunizm, məsihçilik üçün son dərəcədə ciddi və ən təhlükəli düşməndir. Biz buna qarşı birləşməliyik.

Buna görə də, mən təkrar deyəcəyəm ki, insanın ali məqsədi Məsihə bənzər olmaqdır. Kommunistlərin əsas məqsədi isə buna mane olmaqdır. Onlar hər şeydən əvvəl dinə qarşıdırlar, insanın öləndən sonra duz və minerallara döndüyünə və artıq mövcud olmadığına inanırlar. Bütün ömürlərini maddə səviyyəsində yaşamağı arzu edirlər.

Onlar yalnız kütlələr tanıyırlar. Onların sözü, İncildə adını soruşanda «Biz legionuq» deyən cinin sözü kimidir. Allahın

bəşəriyyətə verdiyi ən böyük ənamlardan biri olan fərdi şəxsiyyət, onların fikrincə, qırılmalıdır. Bir nəfəri, Alfred Adlerin «*Fərdi psixologiya*» kitabını tapdıqları üçün həbs etdilər. Gizli polislərdən biri qışqırdı: «Aha, fərdi – həmişə fərdi! Niyə kollektiv deyil?»

İsa fərd olmağımızı arzu edər. Bu səbəbdən, kommunizm ilə bizim aramızda güzəştə getmə imkanı yoxdur. Kommunistlər bunu bilirlər. Onlar «*Nauka i religiya*» («Elm və din») jurnalında belə yazdılar: «Din, kommunizm ilə uyuşmaz. O, kommunizmlə barışmaz... Kommunist partiyasının proqramı, dinə ölümcül zərbə vurmaqdan ibarətdir... Bu proqramda, insanların dinin əsarətindən həmişəlik azad olacaqları ateist cəmiyyətinin əmələ gəlməsi nəzərdə tutulmuşdur».

Məsihçilik kommunizmlə bir yerdə ola bilirmi? Kommunistlər bu suala özləri cavab vermişlər: «Kommunist partiyası, dinə ölümcül zərbədir!»

Geniş yayılmış, məğlubedilməz gizli imanlılar cəmiyyəti

Gizli imanlılar cəmiyyəti çox ağır şəraitdə fəaliyyət göstərir. Ateizm, bütün kommunist ölkələrinin dövlət dinidir. Onlar yaşlılara iman etmək haqqını müəyyən qədər verir, amma uşaq və gənclər qətiyyənlə iman etməməlidirlər. Bu ölkələrdə, əsarətdə olan başqa ölkələrdə olduğu kimi, hər şey – radio, televiziya, kino, teatr, mətbuat və nəşriyyatların hamısı İsa Məsihə olan imana son qoymaq məqsədinə xidmət edir.

Gizli imanlılar cəmiyyətinin, totalitar dövlətin böyük qüvvələrinə qarşı durmaq üçün çox məhdud imkanları vardır. Rusiyadakı gizli məsihçi xidmətçiləri ilahiyatdan təhsil almayıblar. Çində bu gün Müqəddəs Kitabı bütünlüklə oxumamış pastorlar var.

Bir çox pastorların xidmətə necə təyin etdiklərini sizə danışım. Gizli bir xidmətçi olan gənc rus oğlanla tanış olduq. Onu kimin təyin etdiyini soruşdum, o da mənə belə cavab verdi: «Bizi rəsmi surətdə xidmətə təyin edə biləcək bir yepiskop yox idi. Çünki yepiskop vəzifəsini tutan adam kommunist partiyasının tövsiyə etmədiyi bir kəsi təyin etməz. Buna görə biz, on nəfər cavan məsihçi yığışın iman yolunda şəhid olmuş bir yepiskopun qəbrinə getdik. İkimiz əllərimizi onun qəbir daşına qoyduq, başqaları isə bizi dövrəyə aldılar. Biz Müqəddəs Ruhdan bizi xidmətə təyin etməsini xahiş etdik. Biz, İsanın deşilmiş əlləriylə xidmətə təyin edildiyimizə inanırıq.» Mənim fikrimcə, bu gənc oğlanın xidmətə təyin edilməsi Allahın qarşısında qüvvədədir!

İlahiyatdan heç təhsil almamış, çox vaxt Müqəddəs Kitabı lap az bilən və bu yolla xidmətə təyin edilən adamlar (Banqladəşdəki müjdəçilər kimi) Məsihin işini davam etdirirlər.

Bunlar, ilk əsrlərdəki imanlılar cəmiyyəti kimidirlər. Məsihin uğrunda dünyanı alt-üst etmiş o adamlar hansı seminariyaları bitirmişdilər? Onların hamısı oxuya bilirdi? Müqəddəs Kitablari haradan tapırdılar? Allah Özü onlara danışırdı.

Gizli imanlılar cəmiyyətinə mənsub olan bizlərin kilsələrimiz yoxdur. Ancaq meşələrdə keçirdiyimiz gizli toplantılarımızda gördüyümüz göylərdən gözəl kilsə ola biləmi? Quşların civiltisi orqanı əvəz edirdi. Güllərin xoş ətri, buxurumuz idi. Təzəcə həbsxanadan azad edilmiş bir qardaşımızın dağılmış paltarı isə, keşiş əbasından da təsirliydi. Ay və ulduzlar bizim üçün şamlar, mələklər isə, bu şamları yandıran xidmətçilər idi.

Belə imanlılar cəmiyyətinin gözəlliyini əsla təsvir edə bilmərəm! Çox vaxt gizli toplantıdan sonra məsihçiləri tutub həbsxanaya salırdılar. Orada məsihçilər, bir gəlinin sevgilisindən aldığı qiymətli daşı barmağına taxanda sevindiği kimi, əllərinə taxılan zəncirlərə eynən elə sevinirlər. Həbsxanada sakit axan sular var. Onlar orada Rəbbin öpüşünü və qucağını tapırlar, onlar oranı padşahların saraylarına dəyişməzlər. Mən həqiqətən sevincli məsihçiləri yalnız Müqəddəs Kitabda, gizli imanlılar cəmiyyətində və həbsxanada gördüm.

Gizli imanlılar cəmiyyəti zülm çəkdiyi halda, onun gizli polisde və dövlət adamları arasında belə çoxlu dostları vardır. Bu gizli imanlılar arada gizli cəmiyyəti qoruyurlar.

Keçmiş sovet imperiyasında rus qəzetləri «zahirən imansızlar»ın sayının artmasından şikayət edirdi. Rus mətbuatı izah edirdi ki, bunlar, kommunist hakimiyyətinin eşelonlarında – hökumət orqanlarında, təbliğət şöbələrində və s. yerlərdə çalışan, zahirən kommunist kimi görünən, daxilən isə gizli məsihçi imanlılar olan saysız-hesabsız kişilər və qadınlar idi.

Kommunist mətbuatında kommunist təbliğət şöbəsində işləyən bir gənc qadıncan xəbər verildi. İşdən sonra həmin qadın əri ilə birlikdə öz evində qonşu mənzillərdə yaşayan gəncləri yığıb gizli Müqəddəs Kitab dərsləri keçirir və dua edirdilər. Hal-hazırda bu hal bütün dünyada olur. On minlərlə «zahirən imansızlar» yaşayırlar. Onlar rəsmi kilsələrə gedib, yalnız aşkar ediləcəkləri və Müjdənin təhrif olunmuş versiyasını eşidə biləcəkləri şou-toplantılarında

İştirak etməyin müdrik olmadığını düşünürlər. Bunun əvəzində, onlar səlahiyyətli və məsuliyyətli vəzifələrində qalaraq səs-küy salmadan, təsirli şəkildə Məsih üçün şəhadət edə bilirlər.

Sadiq gizli imanlılar cəmiyyətinin belə yerlərdə minlərlə adamı var. Onlar zirzəmilərdə, çardaqlarda, mənzillərdə və tarlalarda gizli toplantılar keçirirlər.

Keçmiş kommunist Rusiyasında heç kəs uşaqların vəftiz olunması məsələsinin üstündə və ya papanın qüsursuzluğu iddiası üstündə mübahisə edildiyini xatırlamır. Onlar pre-millennialist, yaxud post-millennialist deyildilər (birincilər İsanın ikinci gəlişinin min il padşahlıq sürməsindən əvvəl, ikincilər isə – sonra olacağına inanan qruplardır. – *tərcüməçinin qeydi*). Onlar peyğəmbərlikləri şərh edə bilməz və onların üstündə mübahisə etməzdilər, amma mən çox vaxt onların ateistlərə Allahın var olduğunu necə sübut etməklərinə heyran qaldım.

Onlar ateistlərə çox sadə cavab verirdilər: «Əgər sizi cürbəcür gözəl yeməklərlə dolu bir ziyafətə çağırıydılar, siz heç kəsin bunları bişirmədiyinə inanardınız mı? Təbiət, bizim üçün hazırlanmış bir ziyafət süfrəsidir! Sizin pomidor-xiyarınız, şaftalı-almanız, süd-balınız var. Bütün bunları bəşəriyyətə verən kimdir? Təbiət kordur. Əgər siz Allaha inanmırsınızsa, kor təbiətin sizə lazım olan bütün bu şeyləri bolluq və cürbəcürlüklə hazırlamağa qadir olduğunu necə izah edə bilərsiniz?»

Onlar əbədi həyatın var olduğunu sübut edirdilər. Bir nəfərin ateistin etirazlarına belə cavab verdiyini eşitdim: «Təsəvvür edək ki, biz ana bətnindəki rüşeymlə danışa bilirik və rüşeym həyatının çox qısa olduğunu, əsl uzun həyatın bundan sonra olacağını ona deyirik. Rüşeym nə cavab verər? Siz ateistlər cənnətlə cəhənnəm haqqında dediklərimizə etiraz etdiyiniz kimi, o da eləcə danışar, yeganə həyatın ana bətnində olduğunu və bütün başqa fikirlərin dini cəfəngiyyət olduğunu iddia edər. Lakin rüşeym danışa bilsəydi, özünə belə deyərdi: 'Budur, mənim üzərimdə qollar inkişaf edir. Amma onlara ehtiyacım yoxdur. Qollarımı heç açə bilmirəm. Elədirsə, onlar nə üçün inkişaf edirlər? Çox güman ki, varlığımın gələcək mərhələsi üçün, və o mərhələdə mən qollarımla iş görə biləcəyəm. Qıclarım da inkişaf edir, amma mən onları yığıb sinəmə

sıxmalıyam. Nə üçün inkişaf edir bunlar? Çox güman ki, bundan sonra məni gəzməli olacağım böyük bir dünyada həyat gözləyir. Gözlərim inkişaf edir, amma mən zil qaranlıqda qalırım və onlardan heç faydalana bilmirəm. Göz nəyimə lazımdır? Çox güman ki, bundan sonra işıqlı, rəngarəng dünyada yaşayacağam'!

«Beləliklə, rüşeym öz inkişafı haqqında düşünsəydi, ana bətninin xaricində olan həyatı görmədən ondan xəbəri olardı. Biz də eləyik. Cavanlıqda qüvvətimiz var, amma ondan düz istifadə etmək üçün dərrakəmiz yoxdur. Keçən illərlə bilik və müdriklik əldə etdikdən sonra artıq bizi bayırda cənazə arabası gözləyir. Bəs bilik və müdriklikdən artıq istifadə edə bilməsək, onları əldə etməyin nə xeyri var? Rüşeymin qolu-qıçı və gözləri niyə inkişaf edir? *Bundan sonra gələcək həyat üçün*. Bizim buradakı vəziyyətimiz də elədir. Biz burada gələcək həyatımızı üçün təcrübə, bilik və müdriklikdə inkişaf edirik. Biz ölümdən sonra gələcək daha yüksək səviyyədə xidmət etməyə hazırlanırıq».

İsaya gəlincə, kommunistlər Onun əslində yaşamadığını yayırdılar. Gizli imanlılar cəmiyyətinin işçiləri buna çox asanlıqla cavab verirdilər: «Cibinizdə qəzet var? «*Pravda*» qəzeti, düzdür? Nə vaxt buraxılıb, bu gün, yoxsa dünən? Bir baxım. Aha! 4 yanvar, 1964-cü il. 1964-cü il nə vaxtdan hesablanır? Siz deyirsiniz ki, İsa heç olmayıb, lakin illəri Onun anadan olduğu vaxtdan hesablayırsınız. Ondan qabaq da vaxt var idi, ancaq O gəldiyi zaman, bəşəriyyətə elə gəldi ki, sanki bundan əvvəl olmuş hər şey boş idi və əsl zaman bundan sonra başladı. Sizin kommunist qəzetiniz də İsanın əfsanə olmadığını sübut edir».

Qərbdə pastorlar, adətən, cəmiyyətlərində olan imanlıların məsihçiliyin əsas həqiqətlərinə tamamilə əmin olduqlarını zənn edirlər, amma bu, doğru deyildir. İmanımızın həqiqət olduğunu sübut edən vəzləri az-az eşitmək olur. Halbuki Dəmir pərdənin arxasında bunu heç vaxt öyrənməyən imanlılar imana gətirdikləri insanlara çox ciddi təməl verə bildilər.

Məsihçiliyin əsas dayağı olan gizli imanlılar cəmiyyətinin bitdiyi və rəsmi imanlılar cəmiyyətinin başladığı nöqtəni dəqiq müəyyən etmək mümkün deyildir. Bunlar bir-biri ilə qarışır. Məzlum ölkələrdə açıqca fəaliyyət göstərən bəzi məbədlərin pastorları rəsmi

fəaliyyətləriylə yanaşı gizli xidmətlə də məşğul olur və dövlətlərinin onlar üçün qoyduğu hüduvlardan çox uzağa gedirlər.

Kommunistlərlə əməkdaşlıq edənlərin cəmiyyəti olan rəsmi imanlılar cəmiyyəti böyük tarixə malikdir. Həmin cəmiyyət sovet sosialist inqilabından dərhal sonra Sergiy adında yepiskopun rəhbərliyi ilə «Diri məbəd»in yaranması ilə başladı. Onun əməkdaşlarından biri elan edirdi ki, «Marksizm, ateist hərfiləri ilə yazılmış Müjdədir.» Necə də gözəl ilahiyyat təlimidir.

Hər kommunist ölkəsində Sergiy kimi çoxlu adamlar var idi. Macarıstanda katoliklərdən biri Ata Baloq belə adam idi. O, bəzi protestant xidmətçiləri ilə birlikdə kommunistlərin ölkəni tamamilən ələ keçirmələrinə kömək etmişdir.

Rumınyada kommunistlər Burduçeya adlı pravoslav keşişinin köməyi ilə hakimiyyətə gəldilər. Bu keşiş əvvəllər faşist olduğu üçün «qırmızılar» qarşısında keçmiş günahlarını yumaq üçün rəhbərlərindən də artıq «qırmızı» oldu. Həmin keşiş Sovet İttifaqının Baş Naziri Vişinskiy yeni kommunist hökumətinin yaranmasını bəyan edərək, «Bu hökumət dünyada cənnət yaradacaq və artıq göylərin cənnətinə ethiyacınız qalmayacaq» dediyi zaman onun yanında durub gülümsəyirdi.

Rus Nikolay kimilərinə gəlicə, onların dövlətə xəbərçi kimi işlədikləri məlumdur. Rus gizli polisindən qaçmış mayor Deryabin Nikolayın onların agenti olduğuna şəhadət etdi.

Demək olar ki, bütün məzhəblərdə vəziyyət belə idi. Rumın baptistlərinin rəhbərliyi onlara zorla qəbul etdirilir və həqiqi məsihçilərdən hökumətə xəbər verirdi. Rusiyada da baptistlərin rəhbərliyi belə hərəkət edirdi. Rumın adventistlərinin prezidenti Taçiç, kommunistlərin hakimiyyətə gəldikləri gündən bəri onlara xəbərçilik etdiyini etiraf etdi.

Kommunistlər minlərlə məbədləri bağladıkları halda, hamısını bağlamamışdılar, ancaq bir neçə «formal» məbədi qoymuşdular ki, bunların vasitəsilə məsihçilərə və məsihçiliyə nəzarət etsinlər və axırda onları tamamilə məhv etsinlər. Onlar qərara gəlmişdilər ki, məbədin quruluşunu saxlayaraq məsihçilərə nəzarət etmək və ölkələrinə gələn qonaqları aldatmaq üçün onu kommunist vasitəsinə çevirmək daha yaxşı olar. Biz 21-ci əsrə qədər basarkən Çinin

rəsmi TSPM məbədində belə vəziyyət davam etməkdədir. Çinin «tək rəsmi» imanlılar cəmiyyəti bütün məsihçi əhalisinin iyirmi faizindən azını təşkil edir.

Mənə Rumıniyada belə cəmiyyəti təklif etdilər, ancaq bu şərtlə ki, mən pastor kimi üzvləri barəsində gizli polisə xəbər verim. Hər şeyə «qara, yaxud ağ» – ya belə, ya da elə – baxmağa adət etmiş qərblilərə bunu başa düşmək çətindir. Lakin gizli imanlılar cəmiyyəti bütün insanlara, o cümlədən gənclərə də mənalı və təsirli şəkildə Müjdəni yaymaq əvəzində nəzarət altında qalan formal məbədləri qəbul edə bilməz.

Bununla belə, rəsmi məbədlərdə bir çox xain rəhbərlərin olmasına baxmayaraq, həqiqi ruhani həyat da vardır (Məndə elə təəssürat yaranır ki, Qərbdə də bir çox məbədlərdə vəziyyət elədir. Baş rəhbərlərinin sayəsində deyil, onlara rəğmən cəmiyyətlər sadıq qalırlar).

Rusiyada pravoslav kilsəsində vəzlər kommunistlərə yaltaqlıqla dolu olsa da, ibadət dəyişməyib və kilsənin üzvlərinin ürəklərinə qida verirdi. Lüteran, presviterian və digər protestantlar eyni qədim ilahi himnlərini oxuyurdular. Bundan əlavə, satqın xəbərçilər də Müqəddəs Kitabdən sitatlar gətirmədən vəz edə bilmirdilər. Hal-hazırda Çində satqın kimi tanınan adamların təsiri ilə imana gələnlər olur. Onları imana gətirənlərin özlərinin onlardan gizli polisə xəbər verəcəklərini bilirlər və süni vəzləri vasitəsilə onlara bu imanı verən o adamlardan imanlarını gizlətməli olurlar. Bu böyük ilahi möcüzə, Levililər 11:37-də simvolik şəkildə təsvir olunmuşdur: «Bunlardan birinin leşi (Musanın qanununda leş murdar sayılırdı) əkin üçün ayrılmış toxumun üstünə düşərsə, o toxum təmiz sayılsın.»

Düzünü deyək ki, rəsmi məsihçi rəhbərlərinin hamısı və hətta yuxarı vəzifələrdə olanların hamısı kommunistlərə satılmış adamlar deyildilər.

Özlərini tamamilə gizlətmək məcburiyyətində olanlardan başqa, gizli imanlılar cəmiyyətinin üzvlərini də rəsmi məbədlərdə yaxşı tanıyırlar. Bunlar məsihçiliyin zəif və simasız deyil, mübariz iman olduğunu göstərirlər. Gizli polis Rumıniyada Vladimireşti monastırını və Rusiyanın bir çox yerlərində monastırları bağlamağa gələndə böyük çətinliklə üzləşdi. Bəzi kommunistlərin dini qadağan etmək cəhdləri onlara həyatları bahasına başa gəldi.

Lakin rəsmi məbədlər get-gedə azalır. Maraqlıdır ki, Sovet İttifaqında təqribən beş-altı min məbəd var idi (Birləşmiş Ştatlarda eyni əhali ilə neçə-neçə il bundan qabaq üç yüz minə qədər məbəd var idi). Həm də bu «məbədlər» çox vaxt bizim Qərbdə təsəvvür etdiyimiz kimi «məbəd» deyildi, amma kiçik otaqlardan ibarət idi. Xarici qonaqlar Moskvada, bu nəhəng şəhərdə yeganə protestant məbədi olan insanlarla dolu məbədi görüb burada azadlıq olduğuna inanır və sevinclə: «Orada məbədlər məsihçilərlə doludur!» – deyər, xəbər yayırdılar. Onlar yeddi milyon əhali üçün bir protestant məbədinin olmasının nə qədər faciəli olduğunu dərk etmirdilər! Bundan əlavə, Sovet İttifaqının əhalisinin səksən faizi, hətta ən yaxın bir otaqlı məbəddən belə, xeyli uzaqda yaşayırdı. Milyonlarla adamlar ya unudulmuş, ya da gizli müjdəçilik üsulları ilə imana gəlmişdir. Başqa yol yox idi.

Kommunizm bir ölkədə nə qədər çox hakim olsa, imanlılar cəmiyyəti o qədər gizli olmağa məcbur olur.

Bağlanmış rəsmi məbədlərin binalarında din əleyhinə təbliğat təşkilatları öz toplantılarını keçirirdi.

Gizli imanlılar cəmiyyətinin ateist ədəbiyyatından istifadə etməsi

Gizli imanlılar cəmiyyəti ateist ədəbiyyatından da istifadə etməyi bacarır. İlyas peyğəmbər qarğalardan qida aldığı kimi, gizli məsihçilər də bu ədəbiyyatdan qida almağı bacarırlar. Ateistlər Müqəddəs Kitabın ayrı-ayrı ayələrini lağa qoymaq və tənqid etmək üçün çox məharət və həvəslə çalışdılar.

Onlar «*Məzəli bibliya*» və «*İmanlılar və imansızlar üçün bibliya*» kimi kitablar nəşr etdilər. Müqəddəs Kitabın necə ağılsız olduğunu göstərməyə çalışaraq çoxlu ayələri sitat gətirdilər. Biz buna çox-çox sevinirdik! Kitabın milyonlarla nüsxələri çap olunurdu, kommunistlərin istehzalarına baxmayaraq, kitabda sitat gətirilən saysız-hesabsız ayələrin tərifi gəlməz gözəlliyi göz qabağında idi. Tənqidin özü o dərəcədə ağılsız idi ki, heç kəs ona ciddi baxmırdı. Keçmişdə inkvizisiya «bidət»lərin tərəfdarlarını tonqalda yandıрмаğa aparanda üstünə cəhənnəm alovları və cinlər

rəsmləri çəkilmiş cürbəcür məzəli paltarlar geyindirirdilər. Bununla belə, o «bidət»lərin tərəfdarları necə müqəddəs adamlar idi! İblisin Müqəddəs Kitabın ayələrini sitat gətirməsi də eyni ilə belədir.

Müqəddəs Kitabın ayələrini ələ salmaq üçün sitat gətirən bu kitabların daha çox sayda çap olunmasını xahiş edən minlərlə məktub kommunist nəşriyyatına gəlirdi, ancaq o məktublardan gizli imanlılar cəmiyyətindən gəldiyindən xəbərdar deyildilər. Gizli məsihçilərin Müqəddəs Kitabı əldə etməyin başqa yolu yox idi.

Ateist toplantılarından istifadə etməyi də yaxşı bacarırdıq.

Kommunist bir professor toplantıda İsanın sadəcə bir sehrbaz olduğunu göstərdi. Bir bardaq gətirdi, içinə toz atdı və su qırmızı oldu. «Möcüzə elə bundan ibarətdir» – deyərək, o izah etdi. «İsa paltarının qollarına belə toz gizlətmişdi, sonra isə möcüzə ilə suyu şəraba döndərirmiş kimi göstərdi. Mən isə İsadan da yaxşı möcüzə edə bilərəm – indi mən bu şərabi yenə suya döndərə bilərəm». O, cəld bardağa başqa toz atdı və mayenin rəngi açıldı. Sonra təkrar o biri tozu atdı və maye yenə qırmızı rəngdə oldu.

Bir məsihçi ayağa qalxıb ona belə dedi: «Yoldaş professor, sizin əlinizdən gələn bu işlər bizi heyratə saldı. İndi bircə iş qalıb, sizdən xahiş edəcəyik ki, düzəltdiyiniz bu şərabdən bir butulka içəsiniz!» Professor dedi: «Mən onu içə bilmərəm. Tozun tərkibində zəhər var.» Məsihçi ona: «Sizlə İsa arasındakı bircə fərq odur. O Öz şərabi ilə iki min ildir ki, bizi sevindirir, siz isə öz şərabinizlə bizi zəhərləyirsiniz.» Həmin məsihçi həbsxanaya salındı. Fəqət bu əhvalatın xəbəri tez yayıldı və bir çoxlarını imanda möhkəmləndirdi.

Biz zəif kiçik Davudlarıq. Lakin ateizm Qolyatlarından güclüyük, çünki Allah bizimlədir. Həqiqət bizdədir.

Bir dəfə bir kommunist adam ateizm mövzusunda mühazirə oxuyurdu. Zavodun bütün işçilərinin iştirakı zəruri idi. Onların arasında bir çox məsihçilər də var idi. Onlar sakitcə oturub Allaha qarşı və Məsihə iman etməyin ağılsızlığı haqqında bütün arqumentlərə qulaq asırdılar. Mühazirəçi ruhani aləmin, Allahın, Məsihin, axirətin mövcud olmadığını və insanın ruhsuz maddədən ibarət olduğunu sübut etməyə çalışırdı.

Bir məsihçi ayağa qalxıb, danışmaq istədi. Ona icazə verildi. Məsihçi qatlama stulunu götürüb yerə atdı. Bir müddət ona baxdı.

Sonra mühazirəçiyə yaxınlaşıb, üzünə şillə vurdu. Mühazirəçi çox hiddətləndi. Üzü qəzəbdən qızardı. Söyüş söyərək məsihçinin üstünə bağırdı və kommunist yoldaşlarını məsihçini tutmağa çağırdı. «Sən necə mənə şillə vurmağa cürət edirsən? Nə səbəbdən?»

Məsihçi ona belə cavab verdi: «Bax, indi sizin yalanınız göz qabağındadır. Siz demişdiniz ki, hər şey maddədən ibarətdir... başqa heç nə yoxdur. Mən stulu götürdüm, yerə atdım. Doğrudan da, stul maddədir. Stul əsəbiləşmədi, çünki o, yalnız maddədir. Amma sizə şillə vuranda siz heç də o stul kimi reaksiya vermədiniz. Siz başqa cür reaksiya verdiniz. Maddə əsəbiləşməz, hirsəlməz, siz isə əsəbiləşdiniz və hirsələndiniz. Buna görə də, yoldaş professor, siz yanılırsınız. İnsan maddədən üstündür. Biz ruhani varlıqlarıq!»

Buna bənzər saysız-hesabsız hallarda gizli imanlılar cəmiyyətindən olan sadə məsihçilər mürəkkəb ateist arqumentlərini təkzib etmişdirlər.

Həbsxanada siyasi məmur: «Sən daha nə qədər axmaq dinindən yapışacaqsan?» – deyə, kobudcasına məndən soruşdu. Mən ona dedim: «Mən ölüm ayağında allahsız yaşadıqlarına peşman olan bir çox ateistləri gördüm; onlar Məsihi çağırırdılar. Amma siz, ümumiyyətlə, təsəvvürünüzə gətirə bilərsiniz ki, ölmək üzrə olan bir məsihçi, məsihçi olduğuna peşman olsun və onu imanından xilas etməsi üçün Marksı, yaxud Lenini çağırınsın?» Məmur gülərək: «Ağıllı cavabdır» – dedi. Mən sözümə davam etdim: «Mühəndis bir körpü tikibsə, bir pişiyin o körpüdən keçməsi onun yaxşı olduğunu sübut etməz. Körpünün möhkəm olduğunu sübut etmək üçün üstündən qatar keçməlidir. Hər şey yaxşı olanda ateist ola bilərsiniz, bu, ateizmin həqiqiliyini sübut etməz. Böyük böhranlarda ateizm davam gətirmir.» Mən Leninin kitablarından istifadə edərək o məmura sübut etdim ki, Sovet İttifaqının Baş Naziri olduqdan sonra belə işlər yaxşı getməyəndə Lenin də dua edirdi.

Biz sakit idik və hadisələrin gedişatını sakitcə gözləyə bilirdik. Kommunistlər isə heç vaxt sakit qala bilmirdilər və din əleyhinə yeni tədbirlər keçirirdilər. Bununla onlar müqəddəs Avqustinin dediyi bu sözü təsdiq etdilər: «Səndə rahatlıq tapanacan ürəyim narahat olacaq.»

Nə üçün kommunistləri də imana gətirmək olar?

Azad dünyada yaşayan məsihçilər gizli imanlılar cəmiyyətinə kömək etsələr, gizli imanlılar cəmiyyəti kommunistlərin ürəklərinə yol tapıb onları xilas edəcək və dünyanı dəyişdirəcəklər. İmanlılar cəmiyyəti onları *mütləq* imana gətirəcək, çünki kommunist olmaq insan üçün qeyri-təbiidir. İt itliyi ilə istəyir ki, onun öz sümüyü olsun. Kommunistlər ürəklərində oynadıqları rollara və inandırıldıkları cəfəngiyata qarşı üsyan edirlər.

Ayrı-ayrı kommunistlər iddia etmişlər ki, «maddə hər şeydir», biz müəyyən qaydada təşkil olunmuş kimyəvi maddələrdən ibarətlik və ölümdən sonra təkrar duz və minerallara çevriləcəyik. Beləliklə, onlardan bircə bunu soruşmaq kifayət idi: «Bəs necə ola bilər ki, o qədər çox ölkələrdə kommunistlər əqidələri yolunda canlarını fəda etmişlər? 'Kimyəvi maddələr'in də əqidələri var? 'Minerallar' da başqalarının uğrunda özlərini fəda edə bilirlər?» Buna cavabları yox idi.

Bundan əlavə, zalımlıq məsələsi də vardır. İnsanlar vəhşi heyvan kimi yaranmayıb və uzun müddət zalım olmağa davam gətirə bilməzlər. Biz bunu nasist rəhbərlərinin tənəzzülündə gördük: onlardan bəzisi intihar etmiş, bəzisi isə tövbə edib cinayətlərini etiraf etmişdir.

Kommunist ölkələrindəki hədsiz içki düşkünlüyü kommunizmin verə bilməyəcəyi daha mənalı həyat axtarışına işarə edir. Ruslar, adətən, alicənab və səxavətli insanlardır. Kommunizm səthi və sünidir. Ruslar dərin ruhani həyatı axtarır və onu heç yerdə tapmayanda içkidə axtarmağa cəhd edirlər. Alkoqolizmdə onlar yaşamaq üçün vəhşi və aldadıcı həyata qarşı keçirdikləri dəhşət hissələrini ifadə edirlər. İçki onları bir neçə anlıq azad edir, amma həqiqəti bilsələr, o, onları əbədilik azad edəcək.

Rus işğalı dövründə (1947–1989) Buxarestdə birdən bara getməyə şiddətli arzu hiss etdim. Həyat yoldaşımı da mənimlə birlikdə getməyə çağırdım. Biz bara girən kimi bir rus komandirinin əlində tapança tutub hamını hədələyərək daha çox içki tələb etdiyini gördük. O, artıq lap sərxoş olduğu üçün ona içki vermirdilər. Vəlvələ düşdü. Mən barın sahibinin yanına getdim – o, məni

tanıyırdı – və komandirə likyor verilməsini xahiş etdim. Mən söz verdim ki, yanında oturub onu sakit saxlayacağam. Bizə ardı-arası kəsilmədən şərab butulkaları gətirilirdi. Masada üç qədər var idi. Komandir daim nəzakətlə üçünü də doldurur və... üçünü də özü içirdi. Həyat yoldaşım ilə mən içmirdik. Onun, çox sərxoş olmasına rəğmən, ağı işləyirdi. O, alkoqola öyrəşmişdi. Mən ona Məsihdən danışdım və o, gözlədiyimdən artıq diqqətlə qulaq asırdı.

Mən sözümlü bitirdikdən sonra o, mənə dedi: «Sən mənə öz haqqında danışdın, indi qoy mən sənə öz haqqımda danışım. Mən pravoslav keşişiyəm. Stalinin dövründə təqiblər başlayanda imandan üz döndərən ilk adamlardan biri mən idim. Kəndləri dolaşib xalqa mühazirə oxuyub Allahın mövcud olmadığını və mənim əvvəllər keşiş olaraq yalançı olduğumu danışmalı idim: 'Mən yalançıyam və başqa din xadimlərinin hamısı yalançıdırlar' – deyirdim. Məni həvəsimə görə qiymətləndirirdilər, buna görə də gizli polis də zabit oldum. Allahın mənə verdiyi cəza elə idi ki, mən bu əlimlə məsihçilərə işgəncə verdikdən sonra onları öldürməli idim. İndi isə etdiklərimi yaddan çıxartmaq üçün hey içirəm. Ancaq xeyri yoxdur.»

Bir çox kommunistlər intihar edirlər. Böyük şairlər Yesenin və Mayakovskiy intihar etdilər. Görkəmli yazıçı Fadeyev də intihar etdi. O, təzəcə başa çatdırdığı əsərində xoşbəxtliyin kommunizm uğrunda yorulmadan çalışmaqdan ibarət olduğunu deyirdi. Bu xoşbəxtlik onu o qədər xoşbəxt eləmişdi ki, əsəri başa çatdırdıqdan sonra o, özünə güllə atdı. Onun ürəyi o dərəcədə böyük yalana dözə bilmədi. İoffe, Tomskiy – çarizm dövründə kommunizm yolunda mübarizə aparən kommunist rəhbərləri, həmçinin, kommunizmin gerçək görünüşünə davam gətirə bilmədilər. Onlar da axırda intihar etdilər.

Kommunistlər xoşbəxt deyillər. Hətta onların böyük diktatorları belə xoşbəxt deyillər. Stalin necə bədbəxt idi! Demək olar ki, bütün keçmiş yoldaşlarını öldürdükdən sonra o, daima zəhərlənəcəyindən, yaxud öldürülecəyindən qorxurdu. Onun bank seyfi kimi kildirlənən səkkiz yataq otağı var idi və hər gecə bu səkkiz otaqların hansında yatdığını heç kəs bilmirdi. Aşpaz onun qabağında yeməyincə o, bişirdiyi yeməyi ağzına qoymazdı. Kommunizm heç kimi – hətta diktatorlarını belə xoşbəxt etməz. Onlara Məsih lazımdır.

Məsihçiləri təqib edənləri imana gətirməklə biz nəinki bu zalım adamların qurbanlarını, həm də onların özlərini azad edirik.

Gizli imanlılar cəmiyyəti əsarət altında olan ölkələrdəki məzlum xalqların ən böyük ehtiyacını təmsil edir. Bu cəmiyyətə kömək edin!

* * *

Gizli imanlılar cəmiyyətinin fərqləndirici xüsusiyyəti imana ciddi yanaşmasıdır.

«Core» təxəllüsü arxasında gizlənən xidmətçi Allahın gizli cəmiyyəti haqqında yazdığı kitabda belə bir əhvalat danışır:

Rus ordusu komandiri Macarıstanda bir xidmətçinin yanına gəlib, onunla təkbətək görüşmək istədiyini bildirdi. Bu gənc komandir son dərəcə kobud idi və qalib gələn millətdən olması ilə yaman fəxr edirdi. Onlar kiçik konfrans zalına daxil oldular, qapı bağlandı və komandir başı ilə divarda asılmış xaça işarə edib dedi:

«Sən bilirsən ki, bu, yalandır» – o, xidmətçiyə dedi, – «siz keşişlər kasıb camaatı aldatmaq və varlıların onları avam saxlamasına kömək etmək üçün bu fırıldaqdan istifadə edirsiniz. İndi bax, burada ikimizdən başqa heç kəs yoxdur. İndi mənə etiraf et ki, bu İsa Məsihin Allahın Oğlu olduğuna həqiqətdə heç vaxt inanmamısan!»

Xidmətçi təbəssümlə: «Ay bədbəxt cavan oğlan, əlbəttə ki, mən buna inanıram. Bu, həqiqətdir.»

«Bunu başqalarına danışacaqsan, mənimlə bu fırıldaq keçməz!» – deyə, komandir qışqırdı. – «Bu məsələ ciddidir. Sən mənə gülmə!»

O, tapançanı çıxarıb xidmətçinin bədəninə basdı.

«Ya sən etiraf edəcəksən ki, bu, yalandır, ya da ki, mən atacağam!»

«Mən bunu etiraf edə bilmərəm, çünki bu, doğru deyil. Rəbbimiz həqiqətən Allahın Oğludur» – xidmətçi dedi.

Komandir tapançanı yerə tulladı və Allahın adamını qucaqladı. Gözləri yaşardı.

«Bu, həqiqətdir!» – deyə, o qışqırdı. «*Bu, həqiqətdir.* Mən də inanıram, amma mən əmin deyildim ki, insanlar bu əqidənin yolunda ölümə gedə bilərlər – bunu mən ancaq indi anladım. Sağ

ol! Çox sağ ol! Sən imanımı möhkəmləndirdin. Bundan sonra mən də Məsihin yolunda ölümə gedə bilərəm. Sən mənə bunu öyrətdin!»

Mən buna bənzər başqa əhvalatları da bilirəm. Ruslar Rumıniyanı zəbt edəndə iki silahlı rus əsgəri əllərində silahlarla məbədə girdilər. Onlar dedilər: «Biz sizin imanınıza inanmırıq. Bu an imanından əl çəkməyən hər kəs güllələnəcəkdir! İmanından əl çəkənlər sağa keçsinlər!» Bəziləri sağ tərəfə keçdilər və onlara məbədi tərk etmək və evlərinə getmək əmr edildi. Onlar canlarını qurtarmaq üçün qaçdılar. Rus əsgərləri məbəddə qalmış məsihçilərlə qalanda onları qucaqlayıb: «Biz də məsihçiyik, amma biz ancaq həqiqəti uğrunda öləcək qədər qiymətli sayanlarla ünsiyyətdə olmaq istədik» – deyə, etiraf etdilər.

Belə adamlar Müjdənin yolunda mübarizə apardılar və cənub-şərq Asiyasındakı kommunist ölkələrində hələ də aparmaqdadırlar. Bunlar təkcə Müjdə yolunda deyil, azadlıq yolunda da mübarizə aparırlar.

Bir çox qərbli məsihçilər evlərində saatlarla vaxtı dünyəvi musiqiyə qulaq asmağa sərf edirlər. Bizim evlərimizdə də uca səsle musiqi çalınır, amma bunun məqsədi Müjdə və gizli fəaliyyət barəsində danışıqları örtməkdir, belə ki, qonşular eşidib gizli polisə xəbər verməsinlər.

Gizli məsihçilər Qərbdən gələn ciddi məsihçi ilə görüşəndə necə sevinirlər! Bu iş, az-az baş verir.

Bu sətirləri yazan, əhəmiyyətsiz bir adamdır. Lakin mən səsi olmayanların, susdurulan və Qərbdə tanınmayanların səsiyəm. Mən onların adından imanda və məsihçilərin problemlərini həll etməkdə son dərəcə ciddi olduğunuzu xahiş edirəm. Onların adından kommunist ölkələrində və əsarətdə olan digər ölkələrdə əzab çəkən və sadıq qalan gizli imanlılar cəmiyyəti üçün dua etməyinizi xahiş edirəm.

* * *

Biz *mütləq* qalib gələcəyik. Birincisi, Allah bizimlə olduğu üçün; ikincisi də, dediyimiz sözlər insan ürəyinin ən böyük ehtiyaclarını təmin etdiyi üçün.

Nasistlərin dövründə həbsxanada yatmış kommunistlər çətin anlarda dua etdiklərini mənə etiraf etdilər. Öləndə «İsa! İsa!» – deyən kommunist məmurlarını da gördüm.

Biz qalib gələcəyik, çünki xalqımızın bütün mədəni irsi bizim tərəfimizdədir. Ruslar müasir məsihçilərin bütün yazdıqlarını qadağan edə bilərlər, amma Tolstoy və Dostoyevskiy kimi yazıçıların kitabları qalır və insanlar Məsihin nurunu o kitablarda tapırlar. Şərqi Almaniyada Göte və Polşada Senkeviç kimi yazıçıların əsərləri də belə idi. Ən böyük rumın yazıçısı Mixay Sadovyanu idi. Kommunistlər onun «*Müqəddəslərin həyatı*» adlı kitabını «*Müqəddəslərin əfsanəsi*» adı ilə nəşr etdilər. Halbuki, ad dəyişilsə belə, müqəddəslərin həyatı oxuculara hələ də ilham verir.

Onlar incəsənət tarixindən Rafaelin, Mikelancelonun və Leonardo da Vinçinin rəsm əsərlərini silə bilməzlər. Həmin əsərlərdə Məsih təsvir olunur.

Mən bir kommunist ilə Məsihdən danışanda ürəyinin ən böyük ruhani ehtiyacı mənə müttəfiq və köməkçi olur. Kommunist üçün ən böyük çətinlik, arqumentlərimə cavab vermək deyil, öz vicdanının səsinə müqavimət göstərməkdir, çünki vicdanı mənim tərəfimdədir.

Mən şəxsən, ateist mühazirəsini verməmişdən qabaq bu işdə onlara kömək etməsi üçün Allaha dua edən marksizm üzrə professorları tanıdım! Uzaq bir yerdə gizli toplantıya gedən kommunistləri də tanıdım. Bu iş aşkar ediləndə onlar gizli toplantıda olduqlarını inkar etdilər. Sonra isə peşman olub ağladılar, çünki onları o toplantıya getməyə vadar edən imanları üçün möhkəm durmağa cəsarət göstərmədilər. Onlar da insandırlar.

Bir kəs imana – hətta çox ibtidai səviyyədə olsa belə – imana gəlsə, iman artır və inkişaf edir. Biz əminik ki, bu iman qalib gələcək, çünki biz, gizli imanlılar cəmiyyətində olanlar, dəfələrlə onun qalib gəldiyinin şahidi olduq.

Məsih kommunistləri və digər «imanın düşmənlərini» sevir. Onlar Məsihə imana gəlməlidirlər. İsanın bütün bəşəriyyətin canlarını xilas etmək ürək arzusunu yerinə yetirmək istəyən hər kəs gizli imanlılar cəmiyyətinin işində ona kömək etməlidir. İsa: «Bütün millətləri şagirdim edin» – dedi. O heç vaxt deməyib ki, Müjdəni yaymaq üçün bizə hökumətdən icazə almaq lazımdır.

Allaha və Böyük tapşırığına sədaqətimiz bizi məzlum xalqların insanlarına vəz etməyə vadar edir.

Biz orada mövcud olan gizli imanlılar cəmiyyəti ilə birgə işləyərək onları xilas edə bilərik!

Gizli imanlılar cəmiyyətinin tərkib hissələri

Gizli imanlılar cəmiyyəti üç qrupdan ibarətdir. Birinci qrup, minlərlə adamlardan ibarətdir. Onların hamısı keçmişdə məbədlərdə pastor və xidmətçi olublar, sonra isə Müjdə ilə güzəştə getmədikləri üçün məbədlərindən qovuldular, sürülərindən uzaqlaşdırıldılar. Belə pastor və xidmətçilərin çoxu iman yolunda illərlə həbsxanada yatdılar və işgəncə çəkildilər. Azadlığa buraxıldıqdan sonra onlar öz xidmətlərini gizli şəkildə davam etdirdilər – gizli imanlılar cəmiyyətində səmərəli xidmət göstərdilər. Kommunistlər və digər zülmkar hökumətlər məbədlərini bağlasalar da, yaxud onların yerinə daha «etibarlı» xidmətçilər qoysalar da, bu pastorların xidmətləri əvvəlkindən də səmərəli olur. Onlar anbarlarda, çardaqlarda, zirzəmilərdə, gecə vaxtı tarlalarda və digər yerlərdə gizli toplantılar keçirirlər. Bu adamlar «canlı şəhid»dirlər; onlar xidmətlərindən əsla əl çəkən deyildirlər və təkrar işgəncəyə məruz qalmaq və həbs edilmək təhlükəsinə görə çəkinmirlər.

Gizli imanlılar cəmiyyətinin ikinci hissəsi, rəsmi pastor və ya xidmətçi olmadığı halda, özünü xidmətə həsr etmişlərin böyük ordusudur. Dünyada hər beş nəfərdən biri kommunist Çinində yaşayır. O ölkədə minlərlə məsihçi rəsmi xidmətə təyin edilmədən və heç kəsdən «icazə» almadan Müjdəni yayır. Təqiblər həmişə daha yaxşı məsihçiləri – şəhadət edən, canları qurtaran məsihçiləri yetişdirib. Kommunist təqibləri əks təsir göstərərək və azad ölkələrdə az tapılan ciddi, sadıq məsihçiləri yetişdirib. Bu insanlar kiminsə məsihçi olduğu halda rastlaşdığı hər canı qurtarmaq istəmədiyini başa düşə bilməz.

Qırmızı ulduz (rus ordu qəzeti) rus məsihçilərinə qarşı: «Məsihin ardıcılıları hər is caynaqları ilə hamını tutmaq istəyir» – deyərək, xəbər verdi. Ancaq məsihçilərin parlaq həyatları tanış və qonşularının məhəbbətini və hörmətini qazandı. Hər kənddə və ya

qəsəbədə ən çox sevilən və hamıya əziz olan sakinlər məsihçilər idi. Bir ana xəstələnib uşaqlarına baxa bilməyəndə, məhz məsihçi qadın onun yanına gəlib kömək edirdi. Bir kişi xəstə düşüb odun doğraya bilməyəndə, bu işi onun üçün məsihçi bir kişi edirdi. Onlar məsihçi imanları ilə *yaşayırdılar*, Məsihə şəhadət etdikləri zaman insanlar onların həyatlarında Məsihi gördükləri üçün onlara qulaq asır və inanırdılar. Rəsmi məbəddə rəsmi sənədi əldə etmiş xidmətçidən başqa, heç kim danışa bilmədiyindən, kommunist dünyasının hər guşəsində milyonlarla alovlu, sadıq məsihçilər bazarlarda, kənd bulağının yanında, – hər yerdə canları qurtarır, şəhadət və xidmət edirdilər. Kommunist qəzetlərində xəbər verilir ki, məsihçi qəssabları satdıqları əti kağıza qoyanda Müjdəni izah edən kitabçaları da oraya qoyurdular. Kommunist mətbuatı etiraf edirdi ki, kommunist mətbəələrində yuxarı vəzifələri tutan bəzi məsihçilər gecə vaxtı xəlvətçə mətbəələrinə qayıdıb çap dəzgahlarını işə salır, bir neçə min məsihçi kitabçasını çap edir və hava işıqlanana qədər oranı təzədən bağlayırdılar. Bundan əlavə, kommunist mətbuatı etiraf edirdi ki, Moskvada məsihçi uşaqları «müəyyən mənbələrdən» İncil kitabları alır və öz əlləri ilə bu kitabın hissələrini vərəqlərə köçürürdülər. Sonra bu uşaqlar həmin vərəqləri müəllimlərinin məktəb qarderobunda asılmış paltolarının ciblərinə qoyurdular. Rəsmi surətdə xidmət etməyənlərin böyük ordusu, hər kommunist ölkəsində fəaliyyət göstərən qüdrətli, təsirli və canları qurtaran müjdəçi qüvvəsidir.

Qeyri-rəsmi icmalarda olan milyonlarla sadıq, səmimi və alovlu imanlılar kommunistlərin onları məhv etmək ümidi ilə yandırdığı təqiblərin odunda təmizlənmişdir.

Kommunist Kubasında hökumətin böyük zülmələrinə rəğmən minlərlə ev məbədləri əmələ gəldi. Kubanın ekumenikal şurası əksərən marksist məbəd rəhbərlərindən ibarətdir.

Gizli imanlılar cəmiyyətinin üçüncü mühüm hissəsi, rəsmi fəaliyyət göstərən, amma tabe edilmiş və susdurulmuş «məbəd»lərdədir. Gizli imanlılar cəmiyyəti rəsmi məbədlərdən tam ayrı halda deyildir. Polşa, Macarıstan və keçmiş Yuqoslaviyada kommunizm hakimiyyətinin dövründə rəsmi cəmiyyətlərin bir çox pastorları gizlicə gizli imanlılar cəmiyyəti ilə birlikdə işləyirdilər.

Bəzi ölkələrdə bu günədək bunların ikisi bir-biri ilə sıx əlaqəlidir. Bu pastorların kiçik, tək otaqlı məbədlərindən kənarında Məsihdən danışmaları qadağandır. Uşaqlar və ya gənclər toplantılarının keçirilməsi də qadağandır. Məsihçi olmayanlar gəlməkdən çəkinirlər. Pastorların xəstə imanlıların evlərində onlar üçün dua etmələri də qadağandır. Onlar hər tərəfdən kommunist qayda-qanunları ilə əhatə olunublar və həmin qayda-qanunlar onların «məbədlərini» mənasız edir.

Bu pastorlar çox vaxt «dini azadlığa» istehza edən nəzarət üsulları ilə üzləşirlər, lakin hökumətin qoyduğu məhdudiyyətlərdən xeyli kənara çıxan gizli xidmətlərini də davam etdirərək, cəsarətlə azadlıqlarını təhlükə altına salırlar. Bu pastorlar gizlicə uşaq və gənclərə xidmət edirlər. Onlar Orta Şərqdə, Şimali Afrikada və Asiyada məsihçilərin evlərində və zirzəmilərində gizlicə xidmət edirlər. Onlar həqiqət üçün susamış canlar üçün gizlicə məsihçi ədəbiyyatını qəbul edib paylayırlar. Onlar rəsmi qadağaları nəzərə almadan onları əhatə edən susamış canlara xidmət etməklə azadlıqlarını təhlükə altına salırlar. Zahirən tez ipə yatan kimi görünən bu adamlar Allahın Kəlamını yaymaqdan ötrü canlarını təhlükəyə salırlar. Belə insanların çoxu keçmiş Sovet İttifaqında aşkar edildilər və bir neçə il həbs cəzasına məhkum edildilər.

Bu gün daha çox kişilər və qadınlar həbsxanaya salınırlar. Onlar əsarətdə olan ölkələrdəki gizli imanlılar cəmiyyətinin mühüm hissəsidir.

Öz cəmiyyətlərindən qovulan və dövlət adamları tərəfindən təqib olunan keçmiş rəsmi xidmətçilər, qeyri-rəsmi imanlılar cəmiyyəti və izin veriləndən daha böyük və geniş səviyyədə gizlicə fəaliyyət göstərən rəsmi pastorlar – bütün bunlar gizli və ya «qeyri-rəsmi» imanlılar cəmiyyətində işləyirlər. Bu gizli imanlılar cəmiyyəti kommunizm və digər «izm»lər məğlub olanacan fəaliyyət göstərəcəkdir. Bəzi yerlərdə bu hissələrdən biri o birilərindən fəaldır, amma bütün bu hissələr vardır və böyük təhlükədə Məsihə xidmət edirlər.

Tez-tez kommunist ölkələrinə gedən və dini məsələlərə xeyli maraq göstərən bir adam qayıdıb, heç vaxt gizli imanlılar cəmiyyətindən olan bir adama rast gəlmədiyini yazdı.

Bu, Mərkəzi Afrikada savadsız tayfaların arasında qaldıqdan sonra: «Mən hər şeyi diqqətlə araşdırdım. Nəsr ilə danışib-danışmadıqlarını onlardan soruşdum və onların hamısı danışmadığını söylədi» – deyə, nəticə çıxarmaq kimidir. Həqiqət belədir ki, onların hamısı nəsr ilə danışır, amma özlərinin bundan xəbərləri yoxdur.

İlk məsihçilər məsihçi olduqlarını bilmirdilər. O zaman onlardan hansı dinə bağlı olduqlarını soruşsaydınız, yəhudi, israili, İsanın Məsih olduğuna inanan, qardaşlar, müqəddəslər, Allahın övladları olduqlarını deyəcəkdilər. «Məsihçi», yaxud «xristian» adı onlara sonradan verildi, ilk dəfə Antakyada başqa adamlar onları məsihçi adlandırdılar.

Lüterin heç bir ardıcılı luteran olduğunu bilmirdi. Lüter kiminsə belə adla çağırılmasına şiddətlə etiraz edirdi.

«Gizli imanlılar cəmiyyəti», yaxud «Gizli məbəd», «Gizli kilsə» kommunistlər və eləcə də Şərqdəki vəziyyəti araşdıran qərbli tədqiqatçılar tərəfindən bütün kommunist ölkələrində öz-özünə əmələ gələn gizli təşkilata verilmiş addır. Gizli imanlılar cəmiyyətinin üzvləri öz təşkilatını belə adlandırmırlar. Onlar özlərini məsihçilər, imanlılar, Allahın övladları adlandırırlar. Bununla belə, onlar gizli fəaliyyət göstərir, gizli toplantılar keçirir və qeyri-qanuni şəkildə Müjdəni yayırlar, və gizli imanlılar cəmiyyətinə rast gəlmədiyini söyləyən həmin o xaricilər də aradabir onların toplantılarında iştirak edirlər. Bu ad, bu ecazkar gizli təşkilata həm əleyhdarları, həm də xaricdən ona məhəbbətlə baxanlar tərəfindən verilmiş məqsədəuyğun addır.

Siz illərlə Qərbdə səyahət edə bilərsiniz və heç vaxt beynəlxalq casuslar şəbəkəsinə rast gəlməyə bilərsiniz, lakin o demək deyil ki, belə casuslar şəbəkəsi mövcud deyildir. O, hər şeylə maraqlanan səyahətçilərə özünü göstərəcək dərəcədə ağılsız deyildir.

Növbəti fəsildə mən onlarla il əvvəl sovet mətbuatının nəşr etdiyi bəzi məqalələrdən sitatlar gətirəcəyəm və bu cəsarətli gizli imanlılar cəmiyyətinin var olduğunu və getdikcə artan əhəmiyyətini sübut edəcəyəm.

Məsihçilik kommunizmə necə qalib gəlir?

Mən sovet ordusunda və kommunist Rumınyasında Məsihin Müjdəsini necə yaydığımızı sizə danışdım və sizi kommunistlərə və onların zülm etdikləri xalqlara Məsihi müjdələməkdə kömək etməyə çağırıdım. Məgər bu çağırışım «xəyali» və «qeyri-mümkün»dür? Yoxsa mümkündür?

Gizli imanlılar cəmiyyəti hal-hazırda kommunist Asiyasında və əsarət altında olan digər ölkələrdə yaşayırmı? Gizli fəaliyyət orada hələ mümkündürmü?

Bu suallara verdiyimiz cavab bizi sevindirəcəkdir.

Kommunistlər yarım əsr hakimiyyətdə olduqlarını bayram edirlər. Lakin onların qələbələri, əslində, məğlubiyyətdir. Kommunizm qalib gəlməyib – məsihçilik qalib gəlir! Təşkilatımız tərəfindən əsaslı surətdə araşdırılmış rus mətbuatı gizli imanlılar cəmiyyəti əleyhinə təbliğatla dolu idi. Rus gizli imanlılar cəmiyyəti o qədər qüvvətlənmişdi ki, demək olar ki, açıq fəaliyyət göstərir və kommunistləri vahiməyə salırdı. İndi isə keçmiş Sovet İttifaqının hazırkı rəhbərliyi kommunist mətbuatının xəbərlərini təsdiqləyir.

Gizli imanlılar cəmiyyətinin dünyada aysberq kimi olduğunu yadda saxlayın. Onun böyük hissəsi səthin altındadır və yalnız kiçik hissəsi açıqca fəaliyyət göstərir.

Növbəti səhifələrdə mən iyirminci əsrdə necə qələbə çaldığımızı qısaca bölüşəcəyəm.

Aysberqin üstü

7 noyabr 1966-cı ildə Suxumi şəhərində gizli imanlılar cəmiyyəti açıq havada toplantı keçirdi. Bu toplantıda başqa şəhərlərdən gələn çoxlu imanlılar da iştirak etdilər. Tövbəyə çağırış səsləndikdə qırx

yeddi gənc adam Məsihi qəbul etdi və İncil kitabı yazılan dövrdəki kimi elə oradaca Qara dənizdə vəftiz olundu.

Kommunist diktaturasının uzun illərindən sonra gizli imanlılar cəmiyyətinin İncil və digər məsihçi kitabları, seminariyaları yox idi və xidmətçiləri təhsil almış ilahiyatçılar deyildilər. Lakin ilk məsihçi xidmətçilərindən olan Filip də bu vəziyyətdə idi. Bununla belə, cəmisi bir saat söhbət etdiyi həbəşli hərəmağası ondan soruşduqda ki: «'Burada su var. Mənim vəftiz olmağımıza nə isə mane olurmu?» Filip ona dedi: 'Əgər bütün qəlbinlə iman edirsənsə, mümkündür'... Filip hərəmağası ilə birgə suya girdi. Beləliklə, Filip hərəmağasını vəftiz etdi» (Həv. 8:36–38).

Qara dənizdə kifayət qədər su vardır və gizli imanlılar cəmiyyəti, sadəcə olaraq, ilk məsihçilərin etdiklərini təkrar etdi. Hal-hazırda Rusiyada kommunist partiyası artıq hakimiyyətdə olmadığı halda, bir neçə keçmiş sovet respublikasında məsihçilər hələ də təqib olunmaqdadırlar.

23 avqust 1966-cı il tarixli «*Uçitelskaya qazeta*» («Müəllimlər qəzeti») xəbər verdi ki, icmalarını qeydiyyatla salmaqdan və kommunistlərin təyin etdikləri «rəhbərlər»ə tabe olmaqdan imtina edən baptistlər Rostov na Donunun küçələrində nümayiş keçirmişdilər.

Bu hadisə mayın birində baş vermişdi. İsa fariseylərə meydan oxumaq üçün şənbə günlərində möcüzələr yaratdığı kimi, gizli imanlılar cəmiyyəti hərdənbir kommunist qanunlarına meydan oxumaq üçün kommunist bayramlarını seçirdi. Kommunistlər həmişə 1 may bayramında böyük nümayişlər keçirirlər və hamının iştirakı məcburidir. Lakin o gün Rusiyada ikinci böyük qüvvə olan gizli imanlılar cəmiyyəti də küçələrə çıxdı.

Min beş yüz imanlı gəldi. Onları Allahın məhəbbəti məcbur edirdi. Onlar azadlıqlarını təhlükəyə saldıqlarını və həbsxanada aclıq və işgəncə çəkəcəklərini bildirdilər.

Rusiyada Barnauldakı müjdəçi məsihçilərin yaydıqları «gizli manifest» haqqında hər imanlı bilirdi. Həmin manifestdə Kulunda kəndindən olan Xmara bacının ərinin həbsxanada öldüyü xəbərini alması təsvir olunurdu. O qadın dörd uşaqla dul qaldı. Ərinin meyiti gələndə qadın biləklərində əl qandallarının izlərini gördü. Əlləri,

barmaqları və ayaqlarının alt hissəsi vəhşicəsinə yandırılmışdı. Qarnının alt hissəsində bıçaq izləri var idi. Sağ ayağı şişmişdi. Hər iki ayağında döyülmənin əlamətləri var idi. Bütün bədənində dəhşətli işgəncələrdən yaralar qalmışdı.

Rostov na Donudakı açıq nümayişdə iştirak edən hər imanlı bilirdi ki, bütün bunlar onun da taleyi ola bilər. Bununla belə, onlar gəldilər.

Onlar bunu da bildirdilər ki, imana gəldikdən cəmi üç ay sonra Allahın yolunda canını fəda edən bu şəhid imanlıların böyük izdihamı qarşısında dəfn edilmişdi və dəfn mərasimində imanlılar belə plakatlar tutmuşdular:

«Çünkü mənim üçün yaşamaq Məsihdir, ölməksə qazandır» (Fil. 1:21).

«Bədəni öldürüb canı öldürə bilməyənlərdən qorxmayın» (Mat. 10:28).

«Allahın kəlamına və etdikləri şəhadətə görə kəsilən canları gördüm» (Revelation 6:9).

Bu şəhidin nümunəsi Rostov na Donudakı imanlılara ilham verdi. Onlar kiçik bir evin ətrafında toplaşdılar. Hər yerdə – damlarda və hətta Zakkay kimi, ağaclarda adamlar var idi. Səksən nəfər imana gəldi, əksəriyyəti gənclər idi. Onların arasında otuz üç nəfər keçmiş komsomol üzvü idi!

Məsihçilər bütün şəhəri keçib, Don çayına gəldilər və orada yeni imanlıları vətiz etdilər.

Kommunist milisləri ilə dolu maşınlar tezliklə gəlib çatdılar. Çay qırağında milis, məsihçiləri dövrələdi və rəhbərlərini həbs etmək istədi (min beş yüz nəfərin hamısını həbs edə bilmirdilər!) İmanlılar dərhal diz çöküb atəşin dualarla Allaha yalvardılar ki, O, xalqını müdafiə etsin və o gün toplantı keçirmələrinə kömək etsin. Ondən sonra bacı-qardaşlar çiyin-çiyinə dayanaraq toplantını keçirən qardaşlarını araya aldılar. Milisin onları həbs etməsinin qarşısını alacaqlarına ümid edirdilər. Vəziyyət çox gərginləşdi.

«*Uçitelskaya qazeta*» xəbər verdi ki, Rostovdakı «qanunsuz» baptist təşkilatının gizli çap dəzgahı var idi (Rusiyada baptist dedikdə bütün müjdəçi məsihçilər, o cümlədən, pentikostçular da nəzərdə tutulurdu). Gizli dəzgahlarda çap olunan nəşrlər gəncləri iman yolunda möhkəm durmağa, valideynləri isə mənim fikrimcə də çox yaxşı bir işə çağırırdı: «Dəfn mərasimlərinə gedəndə uşaqlarınızı da özünüzlə aparın ki, müvəqqəti şeyləri çox düşünməsinlər.» Valideynlərə həmçinin məsləhət verilirdi ki, kommunist məktəblərində zəhər kimi verilən ateizmə qarşı tədbir almaq üçün uşaqlarına məsihçi təlimi versinlər.

«*Uçitelskaya qazeta*»dakı bu məqalə belə sualla qurtarırdı: «Müəllimlər, uşaqların [dində] *ağıldan kəm* yetişdirildikləri bu ailələrə qarışmağa niyə qorxurlar?»

«Müəllimlər qəzeti» habelə gizlicə vəftiz edən xidmətçilərin məhkəməsində baş verənləri təsvir etdi: «Şahid kimi çağırılan gənc imanlılar kobud idilər və kommunist məhkəməsinə xor baxırdılar. Onların hərəkətləri qəzəbli və fanatik idi. Orada oturan gənc qadınlar müttəhimlərə heyretlə, ateistlərə isə qınayıcı baxışlarla baxırdılar.»

Gizli imanlılar cəmiyyətinin üzvləri kommunist partiyasının Rusiyadakı baş idarəsinin qarşısında daha çox azadlıq tələb etməklə döyülmək və həbs edilmək təhlükəsinə düşür olurdular.

Əlimizdə gizli kanallarla Qərbə göndərilən bir sənəd vardır. Həmin sənəd Sovet İttifaqının müjdəçi baptist cəmiyyətlərinin «qanunsuz» komitəsi tərəfindən imzalanmışdır (Bundan başqa, kommunistlərin nəzarət etdikləri «Baptist ittifaqı» da var idi və onun sədri, məsihçiləri kütləvi şəkildə öldürən kommunistlərin humanistliklərini tərənnüm edən və ölkədəki «azadlığı» ucaldan Karev adında satqın bir adam idi).

Həmin gizli sənəddə Moskvanın özündə keçirilən başqa bir qəhrəmanlıq nümayişi haqqında xəbər verilir.

Bu manifestdən bir neçə hissəni tərcümə edəcəyəm:

Təcili məlumat.

Əziz bacı-qardaşlar, Atamız Allahdan və Rəbbimiz İsa Məsihdən sizə xeyir-dua və sülh olsun! Biz təcili olaraq

sizə bildiririk ki, 16 may 1966-cı il tarixində müjdəçi baptist cəmiyyətlərinin beş yüz nümayəndəsi mərkəzi hakimiyyət orqanları ilə danışıqlar aparmaq məqsədi ilə Moskvaya gedib, Sovet Sosialist Respublikaları İttifaqının kommunist partiyasının mərkəzi komitəsinin binasına yaxınlaşaraq ərizə təqdim etmişdir.

Biz baş katib Brejnevə ərizə ilə müraciət etmişik.

Bundan sonra manifestdə deyilirdi ki, həmin beş yüz nəfər bütün günü binanın qarşısında durdular. Bu, Moskvada kommunizmə qarşı ilk nümayiş idi və onu gizli imanlılar cəmiyyəti təşkil etmişdir. Günün axırında Brejnevə ikinci ərizə ilə müraciət edərək, «yoldaş» Stroqanovun ərizələrini Brejnevə çatdırmaqdan imtina etdiyindən və onları hədələdiyindən şikayət etdilər.

Beş yüz nümayəndə yağış yağmasına baxmayaraq, bütün gecəni bayırda durdular. Təhqir edildikləri, yoldan keçən maşınlardan palçığa bulaşdıqları halda kommunist partiyasının binası qarşısında səhərə kimi qaldılar!

Ertəsi gün o beş yüz qardaşa başqa kommunist məmurları ilə görüşmək üçün binaya daxil olmaq təklif olundu, lakin «hakimiyyət orqanları ilə görüşən imanlıların şahid olmayan binaya daxil edəndən sonra çox vaxt döyüldüklərini bilən imanlılar yekdilliklə razı olmadılar və Brejnev tərəfindən qəbul olunmağı gözləməyə davam etdilər.»

O zaman labüd hadisə baş verdi.

Gündüz saat 1:45 radələrində, iyirmi səkkiz dənə avtobus gəldi və imanlılara qarşı amansız divan tutuldu. «Biz əl-ələ verərək dairə yaratdıq və 'Həyatımızın ən gözəl günləri, çarmıxı daşıya bildiyimiz günlərdir' ilahisini oxumağa başladıq. Gizli milis adamları bizi – cavanlarımızı da, yaşlılarımızı da döyməyə başladılar. Bir neçə kişini cərgədən çıxararaq üzlərinə və başlarına zərbə vurdular, asfalta yıxdılar. Bəzi qardaşların saçlarından darta-darta avtobuslara apardılar. Çıxmaq istəyən bir neçəsini huşunu itirənəcən döydülər. Milis avtobusları imanlılarla doldurandan sonra onları naməlum yerə apardı. Gizli milisin avtobuslarından bacı-qardaşlarımızın

oxuduqları ilahilərin səsi gəlirdi. Bütün bunlar bir çox insanların gözləri qabağında baş verdi».

Bundan sonra daha gözəl bir şey oldu. Beş yüz nəfər tutulandan və, şübhəsiz, işgəncə çəkəndən sonra qardaş Georgiy Vins və rəhbərlərdən başqa bir qardaş Mixail Xorev (Məsihin sürüsünün əsl çobanları) cürət edib həmin kommunist partiyasının mərkəzi komitəsinə gəldilər. Necə ki, İsa Məsih Vəftizçi Yəhya tutulandan sonra dərhal eyni yerdə açıqca xidmət etməyə başladı və Yəhyanın dediyi eyni sözləri təkrar edirdi: «Tövbə edin! Çünki Səməvi Padşahlıq yaxınlaşıb» (Mat. 4:17).

Vins və Xorev həbs edilmiş nümayəndələrin harada olduqlarını xəbər aldılar və onların azadlığa buraxılmalarını tələb etdilər. O iki cəsur qardaş, sadəcə olaraq, qeyb oldular. Sonradan məlum oldu ki, onlar Leforovsk həbsxanasına salındılar.

Gizli imanlılar cəmiyyətindən olan bu məsihçilər qorxurdularmı? Xeyr! Başqaları dərhal öz azadlıqlarını təkrar təhlükəyə salaraq oxuduğumuz bu manifesti çap etdilər və bizə baş verən hadisələri xəbər verdilər və dedilər ki: «Onlara «yalnız Məsihə iman etmək deyil, Onun uğrunda əzab çəkmək üstünlüyü də ehsan olundu»» (Fil. 1:29). Onlar qardaşlara nəsihət verdilər ki, «qoy bu əziyyətlərdən heç kim sarsılmasın. Özünüz bilirsiniz ki, biz bunun üçün təyin olunmuşuq» (1 Sal. 3:3). Onlar, həmçinin, İbr. 12:2-ni sitat gətirdilər və imanlıları çağırdılar ki, «gözümüzü imanımızın Banisi və Kamilləşdiricisi olan İsayə dikək. O, qarşısına qoyulan sevincə görə rüsvayçılığı heç sayıb çarmıxa çəkilməyə tab gətirdi və Allahın taxtının sağında oturdu.»

Gizli imanlılar cəmiyyəti Rostovda, Moskvada və bütün Rusiyada yaşayan gənclərin ateizm ilə zəhərlənməsinə açıq şəkildə müqavimət göstərdi. Onlar kommunizm zəhərinə qarşı və eləcə də rəsmi məbədin satqın rəhbərlərinə qarşı mübarizə apardılar. Manifestlərin birində rəsmi məbəd barəsində belə yazmışdılar: «Bizim günümüzdə şeytan dikət edir və 'məbəd' Allahın əmrlərinə zidd olan bütün qərarları qəbul edir» («*Pravda Ukraini*» qəzetinin 4 oktyabr 1966-cı il tarixli buraxılışında sitat gətirilib).

«*Pravda Vostoka*» Amerikadan yayımlanan müjdəçi radio verilişlərinə qulaq asan qrupları təşkil edən Aleksey Neverov,

Boris Qarmaşov və Aksen Zubov qardaşlarının məhkəmə iclasının prosesini nəşr etdi. Onlar bunu kasetə yazdılar və sonra həmin səs yazmalarını yaydılar.

O qardaşlar həmçinin, «ekskursiya» və «bədi dərnek» şəklində müjdəçi toplantılarını təşkil etməklə ittiham edildilər. Beləliklə, gizli imanlılar cəmiyyəti, ilk məsihçilər Roma katakombalarında işlədiyini kimi, fəaliyyət göstərir.

15 sentyabr 1966-cı il tarixli «*Sovetskaya Moldaviya*»da gizli imanlılar cəmiyyətinin rotatorda kitabça çap etdiyini xəbər verdi. Onlar qanunla qadağan edilməsinə baxmayaraq, ictimai yerlərdə toplaşır və yer-yer dolaşaraq, Məsihə şəhadət edirdilər.

Həmin qəzətdə yazılıb ki, Renidən Kişinyova gedən qatarda üç cavan oğlan və dörd qız «Gəncliyimizi Məsihə həsr edək» ilahisini oxuyurdular. Müxbir bu imanlıların vəzlərindən ürəyi bulandığını etiraf etdi: «Onlar küçələrdə, stansiyalarda, qatarlarda, avtobuslarda və hətta dövlət müəssisələrində belə vəz edirlər.» Rusiyada kommunizm dövründə gizli imanlılar cəmiyyəti belə fəaliyyət göstərmiş.

Sonradan bu məsihçilərin məhkəmələrində məsihçi ilahilərini ictimai yerlərdə oxuduqları üçün məhkum edildikləri elan ediləndə, müttəhimlər diz çöküb dedilər: «Biz özümüzü Allahın əllrinə təslim edirik. Ya Rəbb, bu iman yolunda əzab çəkməmizə yol verdiyinə görə Sənə şükür edirik!» Sonra «fanatik» imanlılar məhkəmə zalında qardaşlarının təzəcə həbs cəzasına və işgəncəyə məhkum olunmasına səbəb olan həmin o ilahi himni birlikdə oxudular.

Mayın birində Kopçeq və Zaxarovka kəndli məsihçilər, məbədləri olmadığı halda, meşədə gizli toplantı keçirdilər. Onlar həmçinin, ad günü keçirmək bəhanəsilə toplantılar təşkil edirdilər (Dörd-beş ailə üzvü olan məsihçi ailələr gizli toplantılar üçün ildə otuz beş «ad günü» keçirirdilər).

Gizli məsihçiləri nə həbsxana, nə işgəncə qorxuda bilməz. İlk məsihçilərdə olduğu kimi, onları da təqiblər daha da möhkəm və sadıq edir.

4 oktyabr 1966-cı il tarixli «*Pravda Ukrainı*»da rus gizli imanlılar cəmiyyətinin rəhbərlərindən biri olan Prokofyev qardaş barəsində yazılırdı ki, o, artıq üç dəfə həbsxanada yatdı, amma

azadlığa buraxılan kimi təkrar gizli məsihçi dərslərini keçirməklə məşğul idi və yenə tutulurdu. O qardaş gizli manifestdə belə yazırdı: «İnsan qayda-qanunlarına [kommunist qanunlarına] tabe olan rəsmi məbəd özünü Allahın xeyir-duasından məhrum etmişdir.»

Əsarət altında olan bir ölkədə imanlı qardaşın həbs edildiyini eşitdikdə Qərbdəki kimi həbsxanalar təsəvvür etməyin. Orada həbsxana açlıq, işgəncə və beyin yuyulması deməkdir.

«*Nauka i Religiya*» (Elm və din) jurnalının 1966-cı ilin 9 nömrəli buraxılışında məsihçilərin «*Ogonyok*» jurnalının cildində müjdəçi nəşriyyatı yaydıqları xəbər verilirdi. Bir də, onlar Lev Tolstoyun «*Anna Karenina*» romanını paylaşırdılar, amma kitabın içində Müqəddəs Kitabın parçaları verilirdi.

Bundan əlavə, imanlılar ictimai yerlərdə məsihçi mahnılarını oxuyurdular. «Internasional»ın melodiyasına Məsihi izzətləndirən sözlər qoşub oxuyurdular («*Kazaxstanskaya Pravda*», 30 iyun 1966-cı il).

Sibirin Kulunda adlı qəsəbəsində çap olunmuş gizli məktubda məsihçilər bildirdi ki, rəsmi «baptist» rəhbərliyi «hər yerdə məbədi və həqiqi xidmətçiləri dağıtdı, necə ki, baş kahinlər, ilahiyyatçılar və fariseylər İsa Məsihi Pilata təslim etdilər». Ancaq sadıq olan gizli imanlılar cəmiyyəti fəaliyyətinə davam edir!

Məsihin Gəlini Ona xidmət etməyə davam edir. Gizli imanlılar cəmiyyətinin kommunistləri Məsihə imana gətirdiklərini kommunistlərin özləri də etiraf etdilər. Onları imana gətirmək mümkün imiş!

27 aprel 1966-cı ilin «*Bakinskiy Raboçiy*» qəzetində Məsihə iman gətirmiş komsomol üzvü Tanya Çuqunovanın məktubunu nəşr etdi. Kommunist hökumət orqanları bu məktubu tutmuşdular:

«Əziz Nadya xala, sizə sevgili Rəbbimizdən xeyir-dualar göndərirəm. Nadya xala, *O məni nə qədər sevir!* Biz Onun qarşısında heç nəyik. Nadya xala, mən inanıram ki, siz bu sözləri başa düşərsiniz: «Düşmənlərinizi sevin, sizə lənət oxuyanlara xeyir-dua verin, sizə nifrət edənlərə yaxşılıq edin və sizə pislilik edənlər üçün dua edin.»»

Bu məktub tutulandan dərhal sonra, Tyananı və bir çox başqa komsomol üzvlərini Məsihə imana gətirən qardaş Pyotr Serebrennikov həbsxanaya salındı. Kommunist qəzeti onun bir vətindən sitat gətirdi: «Biz Xilaskarımıza ilk məsihçilər kimi iman etməliyik. Bizim üçün əsas qanun Müqəddəs Kitabdır. Biz başqa heç nəyi qəbul etmirik. Biz insanları, xüsusilə gəncləri günahdan xilas etməyə tələsməliyik.» O, sovet qanununun gənclərə Məsihdən danışmağı qadağan etdiyini deyib, əlavə etdi: «Bizim üçün yeganə qanun, Müqəddəs Kitabdır». Qəddar ateist diktaturası hökm sürən bir ölkədə belə sözlər demək tamamilə düzgündür.

Ondan sonra bu kommunist qəzeti «vəhşi» mənzərəni təsvir etmişdir: «Cavan oğlanlar və qızlar ilahi himnlər oxudular. Onlar vətiz mərasimini qəbul edirlər və düşmənlərə məhəbbət bəsləmək kimi pis, xain təlimə riayət edirlər». Məqalədə həmçinin, komsomol üzvü olan bir çox gənc oğlan və qızların həqiqətdə məsihçi olduqları deyilirdi! Məqalə bu sözlərlə başa çatdı: «Kommunist məktəbi necə də gücsüz, darıxdırıcı və nurdan məhrum olmalıdır ki,... pastorlar onun şagirdlərini laqeyd müəllimlərinin gözləri qabağında qapa bilsin!»

30 iyun 1966-cı il tarixli «*Kazaxstanskaya pravda*» kommunistlərin ən yaxşı əlaçı şagirdin məsihçi bir oğlan olduğunu kəşf etdikləri zaman necə dəhşətə gəldiklərini təsvir etdi!

17 yanvar 1966-cı il tarixli «*Kirgizskaya pravda*» gizli məsihçilərin analar üçün çap etdikləri kitabçadan sitat gətirildilər: «Gəlin birgə dua edək və səy göstərək ki, öz uşaqlarımızı körpəlikdən Allaha həsr edək!... Övladlarımızı bu dünyanın təsirindən xilas edək.»

Bu səylər uğurlu oldu. Kommunist qəzetləri məsihçiliyin gənclər arasında yayılmasına şəhadət edirdi!

Rusiyanın Çelyabinsk şəhərinin qəzeti bir komsomol qızı Ninanın gizli məsihçi toplantısına girib məsihçi olması haqqında xəbər verdi.

«*Sovetskaya yustitsiya*» jurnalının 1966-cı ilin 9 nömrəli buraxılışında belə gizli toplantı təsvir olunur. «Toplantı gecə yarısı keçirilirdi. İnsanlar, öz kölgələrindən belə ehtiyatlanaraq gizlicə gəldilər. Bacı-qardaşlar alçaq tavanlı qaranlıq otağı doldurdular.

O qədər adam var idi ki, diz çökməyə yer tapmaq olmurdu. Hava çatışmadığından ibtadi neft lampasının işığı söndü. İştirakçıların üzlərindən tər axırdı. Bayırda Rəbbin xidmətçilərindən biri keşikdə durub milis gəldiyi təqdirdə xəbər verməli idi.» Nina dedi ki, onu belə toplantıda qucaqla, istiliklə və qayğı ilə qarşıladılar. «Onlarda, indi məndə də olduğu kimi, Allaha böyük və təmiz iman var idi. O, bizi Öz himayəsində saxlayır. Məni tanıyan komsomollar salam vermədən yanımdan keçsinlər! Nifrətlə mənə baxıb şillə vurmuş kimi 'baptist!' – desinlər. Qoy eləsinlər! Onlar mənə lazım deyillər.»

Bir çox gənc kommunistlər, bu qız kimi axıradək Məsihə xidmət etməyi qərara aldılar.

18 avqust 1967-ci il tarixli «*Kazaxstanskaya pravda*»da Klassen, Bondar və Telegin qardaşlarının məhkəməsi təsvir olunmuşdur. Onlara çıxarılmış hökm haqqında xəbər verilmir, amma cinayətləri elan edilmişdir: onlar uşaqlara Məsih haqqında öyrədirdilər.

15 iyun 1967-ci il tarixli «*Sovetskaya Kirgiziya*» məsihçilərdən şikayət edirdi ki, «onlar özlərinə qarşı inzibati tədbirlərin alınmasını provokasiya edirlər». Beləliklə, günahsız kommunist hökuməti daim məsihçiləri həbs etmək üçün azad olmaq istəməyən bu inadkar məsihçilərin provokasiyalarına uyub yenə bir qrupu həbs etdi. Onların günahı on beş hektoqraf və altı cildləmə aparatından ibarət qeyri-qanuni çap dəzgahı saxlayıb məsihçi ədəbiyyatını çap etmələri idi.

21 fevral 1968-ci il tarixli «*Pravda*»da minlərlə qadın və qızların Müqəddəs Kitab ayələri və dualar yazılmış lentlərə taxdıqlarının aşkar edilməsi haqqında xəbər verilirdi. Hökumət orqanları araşdırıb tapdılar ki, (Qərbə də məsləhət gördüyüm) bu yeni dəbin səbəbkarı, Lyuberts şəhərinin sakini, kommunist milisində işləyən məsihçi qardaş Statyuk idi. Qəzet onun həbs edildiyini elan etdi.

Gizli imanlılar cəmiyyətinin məsihçiləri kommunist məhkəmələrinə gətiriləndə verdikləri cavablar Allahdan ilham almış sözlərdir. Bir hakim məsihçi bir bacıdan: «Niyə siz qadağan edilmiş təriqətinizə insanları cəlb edirsiniz?» – deyə, təkidlə soruşanda bacı ona belə cavab verdi: «Məqsədimiz *bütün dünyanı* Məsihə imana gətirməkdir.»

«Sizin dininiz qeyri-elmidir» – deyə, başqa bir məhkəmədə hakim müttəhim bir tələbə qıza istehza edirdi. Qız isə ona belə cavab verdi: «Siz Eynşteyndən də artıq elm bilirsiniz? Nyutondan da artıq? Onlar imanlı idilər. Kainatımız Eynşteynin adını daşıyır. Mən ali məktəbdə oxudum ki, ona Eynşteyn kainatı deyilir. Eynşteyn belə yazırdı: 'Əgər peyğəmbərlərin elan etdikləri yəhudiliyi və İsanın öyrətdiyi məsihçiliyi sonradan əlavə edilən şeylərdən, xüsusilə də, keşişlərin təsirindən təmizləsək, bu din dünyanı bütün ictimai pisləklərdən xilas edə bilər. Bu dinin qalib gəlməsi üçün əlindən gələni etmək, hər insanın müqəddəs vəzifəsidir.' Bəs böyük fizioloqumuz Pavlovun məsihçi olması haqqında kitablarımızda yazılmayıbmı? Hətta Marks «*Kapital*» əsərinə müqəddiməsində demişdir ki, 'məsihçilik, xüsusilə də, protestant formasında olanda, günah tərəfindən məhv edilmiş xasiyyətlərin dəyişilməsi üçün ideal bir dindir.' Mənim xasiyyətim günah tərəfindən məhv edilmişdi. Marks mənə xasiyyətimin dəyişilməsi üçün məsihçi olmağı öyrətdi. Onda siz – marksistlər, mənə buna görə necə mühakimə edə bilərsiniz?»

Hakimin niyə dinmədiyini başa düşmək asandır.

Başqa bir məsihçi, qeyri-elmi olmaqla ittiham olunduqda məhkəmədə belə cavab verdi: «Cənab hakim, mən əminəm ki, siz xloroformu və daha bir çox dərmanları kəşf edən Simpson qədər böyük alim deyilsiniz. Simpsondan, kəşflərindən hansını ən böyük saydığınızı soruşanda, o cavab verdi ki, 'Ən böyük kəşfim xloroform deyildir. Mən günahkar olub, Allahın lütfü ilə xilas ola biləcəyimi kəşf edəndə, elə bu, mənim ən böyük kəşfim idi.'»

Gizli imanlılar cəmiyyətinin məsihçilik üçün verdiyi ən böyük arqument, imanlıların fədakar həyatları və iman yolunda öz qanlarını tökməyə hazır olmalarıdır. Afrikada məşhur müjdəçi olan Albert Şveytserin «ağrı ilə işarələnmiş olanların müqəddəs şərikliyi», dərddli İnsan İsanın da aid olduğu şəriklik məhz bundan ibarətdir. Gizli imanlılar cəmiyyəti Xilaskara olan məhəbbətin bağları ilə birləşir. Dünyada olan heç bir qüvvə onlara qalib gələ bilməz.

Gizlicə xaricə çıxarılan məktubda gizli imanlılar deyirdilər: «Biz daha yaxşı məsihçi olmaq üçün dua etmirik, amma Allahın istədiyi

kimi, Məsihə bənzər məsihçi, yəni Allahın izzətinin çarmıxını sevinclə daşıyan məsihçi olmaq üçün dua edirik.»

Məsihçilər İsanın öyrətdiyi kimi ilan müdrikliyi ilə həmişə məhkəmədə dindiriləndə rəhbərlərini ələ verməkdən boyun qaçırbılar.

15 yanvar 1966-cı il tarixli «*Pravda Vostoka*» müttəhim Mariya Sevçukla aparılan söhbəti nəql edirdi. Ondən kimin vasitəsilə Məsihə iman gətirdiyini soruşanda o, belə cavab verdi: «Allah məni Öz cəmiyyətinə cəlb elədi.» Başqa bir imanlı, «Rəhbəriniz kimdir?» sualına, «Bəşəri rəhbərimiz yoxdur» – deyə, cavab verdi.

Məsihçi uşaqlarından soruşdular: «Kim sizə pionerlikdən çıxmağı və qırmızı qalstuklarınızı çıxartmağı öyrətdi?» Onlar belə cavab verdilər: «Biz bunu öz azad iradəmizlə elədik. Bizə bunu heç kim öyrətmədi.»

Bəzi yerlərdə «aysberqin» üstü görünürdü, başqa yerlərdə isə məsihçilər rəhbərlərinin həbs edilməməsi üçün öz-özlərini vəftiz edirdilər. Hərdən çayda vəftiz edən və vəftiz olan ikisi də üzlərinin şəkildə görünməməsi üçün maska taxırdılar.

30 yanvar 1964-cü il tarixli «*Uçitelskaya qazeta*»da Moskva vilayətinin Solneçnoqorsk rayonu Voronin kəndində verilən ateist mühazirəsi haqqında xəbər yer aldı. Mühazirə başa çatan kimi, «imanlılar sual verərək ateist təliminə açıq şəkildə hücum etməyə başladılar» və ateist mühazirəçi onların suallarına cavab verə bilmədi. İmanlılar: «Siz kommunistlər elan etdiyiniz, amma əməl etmədiyiniz 'oğurluq etmə' və 'adam öldürmə' kimi mənəvi prinsipləri haradan götürdünüz?» – deyə, sual verdilər. Məsihçilər mühazirəçiyə bu prinsiplərin hər birinin kommunistlərin mübarizə apardıqları Müqəddəs Kitabdən irəli gəldiyini göstərdilər. Mühazirəçi tamamilə çəşmiş vəziyyətdə idi və mühazirə imanlılar üçün qələbə ilə nəticələndi!

Gizli imanlılar cəmiyyətinə qarşı təqiblər artır

Keçmiş Sovet İttifaqının bəzi respublikalarında məsihçilər bu gün hələ təqib olunmaqdadırlar. Bütün dünyada əsarət altında olan ölkələrdə gizli məsihçilər əvvəlkindən də artıq əzab çəkirlər.

1997-ci ildə təqribən 160 min məsihçinin şəhid olduğu təxmin edilir. Məsihçilər kommunist ölkələrində yəhudilərə qarşı edilən zülmələr haqqında biləndə ürəkləri sökülür. Lakin təqiblərin əsas hədəfi gizli məsihçilərdir. Uzun illər bundan qabaq sovet mətbuatı kütləvi həbs və məhkəmə dalğasının keçməsinə xəbər verdi. Bir yerdə səksən iki məsihçi ruhi dispanserə salındı. İyirmi dördü bir neçə gün sonra «son dərəcə uzun duanın nəticəsində» ölübmüş! Uzun dua nə vaxtdan insanı öldürməyə başlayıb? O adamların çəkdiklərini təsəvvür edə bilərsinizmi?

Onlar üçün ən dəhşətli əzab, uşaqlarının onlardan ayrılması idi. Onların öz uşaqlarına Məsihdən danışdıqları aşkar edilsəydi, uşaqlarını onlardan ömürlük aparardılar və görüşməyə imkan verməzdilər.

Kommunist dövründə Sovet İttifaqı Birləşmiş Millətlərin «təhsil sahəsində diskriminasiyaya qarşı» bəyannaməsini imzaladı. Həmin bəyannamədə belə deyilirdi: «Valideynlər öz uşaqlarının dini və mənəvi təhsilini öz əqidələrinə uyğun surətdə təmin edə bilirlər.» Sovet İttifaqının rəsmi baptist məbədinin rəhbəri olan satqın Karev bir məqaləsində bu hüququn Rusiyada həyata keçirildiyini elan etdi – və ağılsızlar ona inanmışdılar! Sovet mətbuatının dediklərinə diqqət yetirin.

«*Sovetskaya Rossiya*»nın 4 iyun 1963-cü il tarixli buraxılışında yazılıb ki, Makrinkova adlı bir baptist qadın altı uşağına məsihçi imanını öyrətdiyi və pioner qalstukunu taxmağa qoymadığı üçün uşaqlar onun əlindən alınmışdı.

Məhkəmənin qərarını eşidəndə qadın: «Mən iman uğrunda əzab çəkirəm» – dedi. O, ateizm ilə zəhərlənmək məqsədilə ondan uzaqlaşdırılmış uşaqlarının yemək pullarını verməli idi. Məsihçi analar, onun əzabını təsəvvür edin!

«*Uçitelskaya qazeta*» eyni işin İqnatiy Mullin ilə həyat yoldaşının da başına gəldiyini xəbər verdi. Hakim onların imandan üz döndərmələrini tələb etdi: «Seçməlisiniz: ya Allah, ya qızınız. Allahımı seçəcəksiniz?» Qızın atası: «Mən imanımdan üz döndərməyəcəyəm» – deyə, cavab verdi.

Paul dedi ki: «Hər şey birlikdə Allahı sevənlərin xeyrinə işləyir» (Rom. 8:28). Mən elə uşaqlar gördüm ki, məsihçi kimi böyümüşdülər,

sonra isə valideynlərinin əlindən alındı və kommunist məktəblərinə yerləşdirildi. Ancaq ateizmlə zəhərlənməkdənsə, evdə öyrəndikləri imanı başqa uşaqlara yaydılar!

İsa İncildə deyir ki: «Oğlunu, ya qızını Məndən artıq sevən də Mənə layiq deyil» (Mat. 10:37). Bu sözlərin məzlum xalqlarda böyük mənası var.

Bir həftə uşaqlarınızı görmədən yaşamağa çalışın! O zaman məzlum xalqlarda yaşayan bacı-qardaşlarımızın əzablarını bilərsiniz. «*Znamya yunosti*»nin 29 mart 1967-ci il tarixli buraxılışına əsasən, xanım Sıçın oğlu Vyaçeslav ancaq Rəbb qorxusunda tərbiyə aldığı üçün anasının əlindən alındı. Xabarovsklu xanım Zabavina yetim qalmış nəvəsi Tanyanın qəyyumluğundan təkcə bir səbəbə görə məhrum edildi, çünki ona «qeyri-təbii [məsihçi] təhsil» verdi (13 yanvar 1968-ci il tarixli «*Sovetskaya Rossiya*»). Məzlum xalqlarda indiyədək məsihçilər valideynlik hüquqlarından məhrum edirlər.

Gizli məsihçilərdən danışanda təkcə protestantlardan danışmaq haqlı olmazdı.

Rusiyada pravoslav məsihçiləri də tamamilə dəyişilmişdi. Milyonlarla pravoslav imanlıları həbsxanalarda yatdılar. Orada nə təsbeh, nə xaçlar, nə müqəddəs ikonlar, nə buxur, nə də şam var idi. İmanlılar həbsxanada rəsmən təyin edilmiş keşiş olmadan yaşayırdılar. Keşişlərin müqəddəs mərasimləri keçirmək üçün nə mantiyaları, nə buğda çörəkləri, nə şərəbləri, nə müqəddəs yağları, nə də dua kitabları var idi. O zaman onlar kəşf etdilər ki, bütün bunlar olmasa da, birbaşa Allaha dua etmək olar. Onlar dua etməyə başlayanda Allah Ruhunu onların üzərinə tökdü. Kommunizm dövründə Rusiyada pravoslavlar arasında ilk məsihçiliyə bənzəyən həqiqi ruhani oyanış baş verdi.

Beləliklə, Rusiyada və ona tabe olan digər ölkələrdə gizli pravoslavlıq yarandı. Bu pravoslavlıq həqiqətdə müjdəçi, İncilə əsaslanan və Allaha çox yaxın idi. O, adət xatirinə bir az pravoslav mərasimlərini də qoruyub-saxlamışdı. Gizli pravoslavlığın, həmçinin, böyük şəhidləri oldu. Kaluqadakı yaşlı arxiyepiskop Yermogenin başına gələnləri kim deyə bilər? O, patriarxiyanın allahsız kommunist hökuməti ilə xain əməkdaşlığına qarşı etiraz etməyə cürət etmişdi.

Sovet İttifaqı doxsanıncı illərdə dağılana qədər kommunist hakimiyyətinin onlarla illik dövründə rus mətbuatı gizli imanlılar cəmiyyətinin təntənəli zəfəri ilə dolu idi. Gizli imanlılar cəmiyyəti inanılmaz çətinliklərdən keçib, sadıq qaldı... və böyüdü!

Biz Rumınıyada rus ordusunda gizli fəaliyyətimizlə toxum əkməmişdik. Rusiyada və rusların zəbt etdiyi başqa ölkələrdə də başqaları toxum əkməmişdilər. Həmin toxum xeyli bar gətirdi.

Kommunist Asiyası və başqa məzlum xalqlar Məsihə imana gətirilə bilər. Əleyhdarlarımız məsihçi ola bilərlər! Onların zülm etdikləri insanlar da imana gələ bilərlər, amma biz onlara kömək etməliyik.

Haqlı olduğumu sübut edən odur ki, gizli imanlılar cəmiyyəti Sovet İttifaqında kommunizmə rəğmən inkişaf edirdi, hal-hazırda da kommunist Asiyasında və Orta Şərqdə inkişaf etməkdədir.

Məsihçilərin dəhşətli vəziyyətlərdə olarkən necə gözəl olduqlarını göstərmək məqsədilə mən aşağıda rus qızlarının həbsdən yazdıqları bir neçə məktubu təqdim edəcəyəm.

Komsomol qızın Məsihi tapması

Aşağıda komsomol üzvü Varyanı Məsihə imana gətirən Mariyanın üç məktubunu nəzərinizə çatdırıram.

Birinci məktub

...Burada yaşamağa davam edirəm. Məni çox sevirlər. Komsomol üzvünün üzvü olan bir qız da məni çox sevir. O mənə dedi ki: «Mən sənə necə insan olduğumu başa düşə bilmirəm. Burada çoxları səni incidirlər, amma sən hamını sevirsən.» Mən ona cavab verdim ki, Allah bizə təkcə dostlarımızı yox, düşmənlərimizi də sevməyi öyrətdi. Əvvəllər bu qız mənə çox əziyyət vermişdi, amma mən onun üçün xüsusilə dua edirdim. O məndən, «sən məni də sevə bilərsən» – soruşanda, mən onu qucaqladım və ikimiz ağlamağa başladık. İndi biz birlikdə dua edirik.

Xahiş edirəm, onun üçün dua edin. Adı Varyadır.

Allahı ucadan inkar edənlərə qulaq asanda adama elə gəlir ki, onlar, doğrudan da, Ona inanmırlar. Amma həyat göstərir ki, onların çoxu dilləri ilə Allahı dansalar da, ürəkdən Ona can atırlar. Ürək haraylarını duymaq olar... Onlar nəsə axtarır və daxili boşluqlarını allahsızlıqları ilə örtməyə çalışırlar.

Məsihdə bacınız Mariya

İkinci məktub

Əvvəlki məktubumda ateist qız Varya haqqında yazmışdım. İndi isə, əzizlərim, sizinlə hədsiz sevincimi bölüşməyə tələsirəm: Varya Məsihi öz Xilaskarı kimi qəbul etdi və hər kəsə açıqca şəhadət edir.

O qız Məsihə iman gətirəndə xilas sevinci ilə yanaşı, dərin kədər hiss etdi. Onun kədərinin səbəbi bu idi ki, o, əvvəllər Allahın olmadığını təbliğ etmişdi. İndi o, bu günahının əvəzini çıxmaq qərarına gəldi.

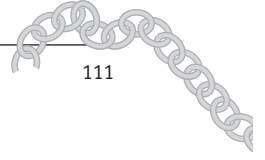
Biz onunla birlikdə allahsızların iclasına getdik. Mən ona yalvardım ki, ehtiyatlı olsun, amma xeyri olmadı. Varya gətdi, mən də nə baş verəcəyini görmək üçün onunla birlikdə gətdim. Hamı kommunist himnini oxuduqdan sonra (Varya bunda iştirak etmədi) qız bütün iclasın qarşısında irəli çıxdı və cəsarətlə, həvəslə orada toplaşan iştirakçıların qarşısında Məsihə şəhadət etdi. O dedi ki, Məsih onun Xilaskarıdır və ruhani gözləri kor olduğu üçün özü də məhvə getdiyinə və başqalarını o istiqamətdə apardığına görə komsomol yoldaşlarından üzr istədi. Axırda o, hamını günahdan əl çəkib Məsihə gəlməyə çağırırdı.

Heç kəs dinmədi və sözlünü kəsmədi. O, sözlünü bitirəndən sonra gözəl səsi ilə bir ilahi himni oxudu: «Ölən Məsihi elan etməkdən, əmrlərinə əməl etməkdən və çarmıxındakı qüdrətini tərənnüm etməkdən utanmıram mən».

Sonra isə... bizim Varyanı apardılar.

Bu gün mayın doqquzudur. Biz onun haqqında heç nə bilmirik. Lakin Allah onu xilas etməyə qadirdir. Dua edin!

Bacınız Mariya

Üçüncü məktub

Dünən avqustun ikisində mən həbsxanada əziz Varya ilə söhbət etdim. Onu düşünəndə ürəyim qan ağlayır. O, hələ uşaqdır. On doqquz yaşı var. Rəbbin imanlısı kimi də ruhani körpədir. Amma o, Rəbbi bütün qəlbi ilə sevir və dərhal çətin yolla getdi. Yazıq qız necə acdır! Biz onun həbsxanada olduğunu öyrənən kimi, ona bağlamalar göndərməyə başladıq. Ancaq göndərdiyimiz şeylərdən ona çox az çatır.

Mən onu dünən görəndə üzü ağappaq idi. Onu döymüşdülər, amma gözləri Allahın sülhü və ilahi sevinclə parlayırdı.

Bəli, əzizlərim, kim Məsihin o gözəl sülhünü dadmayıbsa, bunu başa düşə bilməz... Amma ürəklərində bu sülh olanlar necə bəxtiyardırlar... Bizi, Məsihdə olanları heç əzab-əziyyət və ya pis vəziyyət dayandıra bilməz...

Mən barmaqılığın o tərəfində duran Varyadan: «Varya, etdiklərinə görə peşman deyilsən?» – deyə, soruşdum. «Yox! – deyə, o cavab verdi, – və əgər məni azad etsələr, təkrar onların yanına gedib Məsihin böyük məhəbbətindən danışaram. Sən elə bilmə ki, mən əzab çəkirəm. Mən çox şadam ki, Rəbb məni o qədər çox sevir və Onun adı uğrunda əziyyətlərə dözmək xoşbəxtliyini mənə bəxş edir.»

Yalvarıram, bu qız üçün dua edin. Çox güman ki, onu Sibirə göndərəcəklər. Paltarlarını və bütün əşyalarını əlindən alıblar, geydiyindən başqa heç nəyi qalmayıb. Qızın qohum-əqrəbası da yoxdur, ona görə də biz onun üçün lazım olan şeyləri toplamalıyıq. Sizin axırıncı dəfə göndərdiyiniz məbləği ayırmışam. İşdir, Varyanı sürgün etsələr, o zaman ona təhvil verəcəyəm. Allahın gələcəkdə də davam gətirməsi üçün ona güc verəcəyinə inanıram. Allah bu qızı saxlasın!

Bacınız Mariya

Dördüncü məktub

Əziz Mariya, nəhayət mən sənə yaza bildim. Biz [yerin adı buraxılıb] yaxşı gəlib çatdıq. Düşərgəmiz şəhərdən on beş kilometr uzaqdadır. Həyatımızı təsvir edə bilmirəm. Sən onsuz da bilirsən. Bir az özümdən danışmaq istəyirəm.

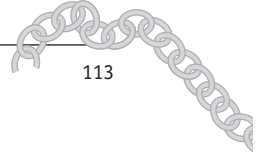
Allaha, mənə sağlamlıq verdiyinə görə minnətdaram. Mən fiziki iş görə bilirəm. X bacı ilə mənə emalatxanada işlədirlər, biz dəzgahlarla işləyirik. İş çətinidir və X bacının səhhəti zəifdir. Mən həm onun işini, həm də öz işimi etməliyəm. Birinci öz işimi qurtarıram, sonra bacıma kömək edirəm. Biz gündə on iki-on üç saat işləyirik. Yeməyimiz səninki kimi, azdır. Lakin mənim sənə yazmaq istədiyim bunlar deyildi.

Ürəyim Allaha həmd və şükür edir ki, O, mənə sənə vasitələ xilas yolunu göstərdi. İndi bu yoldayam və həyatımda mənə var. Mən haraya getdiyimi və Kimin üçün əzab çəkdiyimi bilirəm. Ürəyimdə olan bu böyük xilas sevinci haqqında hamıya danışmağı və şəhadət etməyi arzulayıram. Məsihdə olan Allah məhəbbətindən bizi kim ayıra bilər? Heç kəs və heç şey ayıra bilməz! Həbsxana və əzablar da ayıra bilməz. Allahın bizə göndərdiyi əzablar bizi imanda daha da möhkəmləndirir. Ürəyim o qədər dolub ki, Allahın lütfü aşırıb-daşır. Mən işləyəndə susa bilmədiyim üçün mənə söyürlər, itələyirlər və üstümə artıq iş yükləyirlər. Amma mən Rəbbin mənim üçün nə etdiyini hamıya deməliyəm. O mənə – məhvə getdiyim halda – yeni varlıq, yeni məxluq eləyib. Bundan sonra heç dinməmək olar? Əlbəttə ki, yox! Nə qədər ki, dilim danışa bilir, hər kəsə Rəbbin böyük lütfü haqqında şəhadət edəcəyəm.

Düşərgəyə gedən yolda bir çox məsihçi bacı-qardaşlarla qarşılaşdıq. Necə də gözəldir ki, bacı-qardaşlara birinci dəfə baxan kimi Allahın övladları olduqlarını hiss edirsən. Sözlər lazım deyil. Kim olduqları ilk baxışdan hiss olunur və bilinir.

Biz düşərgəyə yol gedərkən dəmir yol stansiyalarının birində bir qadın bizə yaxınlaşıb yemək verdi və ikicə kəlmə söylədi: «Allah yaşayır.»

Biz buraya çatdıığımız ilk axşam (saat artıq gec idi) bizi yeraltı kazarmalarda yerləşdirdilər. Biz oradakıları «Sizə sülh olsun» sözləri ilə salamladıq və hər tərəfdən «Sizi sülh ilə qəbul edirik» cavabını eşidəndə çox sevindik. Beləliklə, ilk axşamdan bəri bir ailədə olduğumuzu hiss etdik.

Bu, doğrudan da, elə idi. Burada Məsihə öz Xilaskarı kimi iman edənlər çoxdur. Məhbusların yarısından çoxu imanlıdırlar. Aramızda əla oxuyan və yaxşı vəz edənlər vardır. Axşamları ağır işdən sonra hamımız bir araya gələndə heç olmasa bir az vaxtı Xilaskarımızın ayaqları altında duada keçirə bilmək necə gözəldir. Məsihlə hər yerdə azadlıq var. Mən burada çoxlu gözəl ilahilər öyrəndim və Allah mənə gündən-günə Kəlamından daha çox öyrədir. Mən on doqquz yaşında birinci dəfə Məsihin doğum gününü qeyd etdim. O gözəl gün heç vaxt yadımdan çıxmayacaq! Biz bütün günü işləməli olduq, amma qardaşlarımızdan bir neçəsi yaxınlıqda olan bir çayın qırağına getməyə imkan tapdılar. Onlar çayın buzunu sındırıb, mənim və başqa yeddi bacı-qardaşın gecə vaxtı Allahın Kəlamına əsasən vəftiz olmağımız üçün yer hazırladılar. Hə, mən o qədər xoşbəxtəm ki! Elə arzu edirəm ki, sən də, Mariya, mənim yanımda olasan, və mən sənə məhəbbət göstərərək, keçmişdə sənə qarşı elədiyim pisliklərin heç olmasa cüzi bir qisminin üstünü örtüm. Lakin Allah hər birimizi istədiyi yerdə yerləşdirir və biz Allahın istədiyi yerdə möhkəm durmalıyıq.

Allahın övladlarının bütün ailəsinə salamlarımı yetir. Allah mənə xeyir-dua verdiyi kimi, sizin ümumi işinizə də eləcə xeyir-dua versin. İbranilərə 12:1–3-ü oxu.

Bütün bacı-qardaşlarımız sənə salam göndərir və sənin Allaha o qədər güclü iman etdiyinə və daim əzablarında Ona həmd etdiyinə sevinirlər. Başqalarına yazsan, bizdən salam de.

Bacın Varya

Beşinci məktub

Əziz Mariya, nəhayət sənə bir neçə söz yazmağa fürsət tapdım. Əzizim, sənə deyə bilərəm ki, Allahın lütfü ilə X bacı və mən yaxşıyıq və özümüzü yaxşı hiss edirik. İndi biz [yerin adı buraxılıb] yaşayıyıq.

Mənə ana kimi qayğı göstərdiyinə görə minnətdaram. Sənin bizim üçün hazırladıqlarından hər şeyi aldığ. Ən

qiymətli olan Müqəddəs Kitab üçün sənə təşəkkür edirəm. Hamınıza çox sağ ol deyirəm. Sən onlara yazanda mənim adımdan da salam de və onların mənim üçün etdikləri hər şeyə görə minnətdarlığımı çatdır.

Rəbb mənə Öz müqəddəs məhəbbətinin sirrini açandan bəri mən özümü dünyada ən xoşbəxt insan sayıram. Dözməli olduğum bu təqibləri xüsusi lütf sayıram. İman etdiyim ilk gündən bəri Rəbbin mənə Onun yolunda əzab çəkməyi bəxş etdiyinə görə sevinirəm. Rəbbə axıra kimi sadıq qalmağım üçün dua edin.

Rəbb hamınızı qorusun və müqəddəs döyüş üçün qüvvətləndirsin!

X bacı və mən hamınızı öpürük. Biz [yer buraxılıb] göndəriləcəyimiz vaxt bəlkə yenə sənə yazmağa fürsət taparıq. Bizim üçün narahat olma. Biz sevinib şadlanırıq, çünki göylərdə mükafatımız böyükdür (Mat. 5:11,12).

Bacın Varya

Bu məktub, Məsihi tapmış, Ona şəhadət etmiş və katorqaya məhkum edilmiş komsomol qızı Varyanın son məktubu idi. Bundan sonra qızın səsi-sorağı gəlmədi, ancaq onun Məsihə olan gözəl məhəbbət və şəhadətində əzab çəkərək sadıq qalan gizli imanlılar cəmiyyətinin ruhani gözəlliyi öz əksini tapmışdır.

RƏSİL 7

Qərbli məsihçilər necə kömək edə bilərlər

Mənə «gizli imanlılar cəmiyyətinin səsi» deyiblər. Mən özümü Məsihin Bədəninin bu xüsusilə şəərəlli hissəsinin səsi olmağa layiq bilmirəm.

Lakin mən illərlə kommunist ölkələrində gizli imanlılar cəmiyyətinin bir hissəsinə rəhbərlik etmişəm. Mən möcüzə ilə on dörd il həbsxanada, o cümlədən iki il «ölümə məhkum adamların kamerasında» işgəncə çəkədikdən sonra sağ qaldım. Amma Allahın məni həbsxanada axtarıb tapa bilən və azadlığa buraxılmağıma kömək edə bilən bir adam tapması bundan da böyük möcüzə idi. Rumıniyadakı gizli imanlılar cəmiyyəti qərara gəlmişdi ki, mən ölkəni tərk edib azad dünyada yaşayan məsihçilərə xəbər çatdırım. Bir möcüzə ilə mən ailəmlə birlikdə ölkəni tərk edə bildim və əsarət altında olan çoxlu ölkələrdə zəhmət çəkən, təhlükə və əzablara məruz qalan və ölümlə üzləşən məsihçilərin mənə verdikləri tapşırığı yerinə yetirə bildim.

Mən sayılması mümkün olmayan adsız qəbirlərdə yatan bacı-qardaşların adından danışıram. Meşə, zirzəmi, çardağ kimi yerlərdə gizli toplantılar keçirən bacı-qardaşlarımla adından danışıram.

Gizli imanlılar cəmiyyətindən çatdırdığım sözlər belədir:

«Bizi tərk etməyin!»

«Bizi unutmayın!»

«Bizdən üz döndərməyin!»

«Bizə xidmətdə lazım olan alətləri verin! Biz həmin alətlərdən istifadə etmək üçün bahasını verəcəyik!»

Azad imanlılar cəmiyyətinə çatdırmağı üçün mənə tapşırılan sözlər bunlardır.

Mən gizli imanlılar cəmiyyətinin, susdurulmuş, danışmaq üçün səsi olmayan, lal cəmiyyətin adından danışırım.

Əsarət altındakı ölkələrdə yaşayan bacı-qardaşlarınızın fəryadlarını eşidin! Onlar öz canlarını qurtarmaq, təhlükəsiz və ya asan həyata nail olmaq üçün yalvarmırlar. Onların dilədikləri yalnız alətlər – gənclərinin ateizm ilə zəhərlənməsinin qarşısını almaq üçün istifadə edəcəkləri alətlərdir. Onlar Allahın Kəlamını yaymaq üçün istifadə edəcəkləri Müqəddəs Kitablara istəyirlər. Kəlam olmayanda onu necə yaymaq olar?

Gizli imanlılar cəmiyyəti, qatarla səyahət edən bir cərraha bənzəyir. Qatar başqa qatarla toqquşmuşdu və yüzlərlə adamlar yaralı, şikəst, ölümcül halda yerdə uzanmışdılar. Cərrah ölənlərin arasında dolaşaraq: «Kaş alətlərim indi burada olaydı! Kaş alətlərim indi burada olaydı!» – deyər, qışqırırdı. Bu cərrahi alətlərin vasitəsilə bir çox adamların həyatlarını xilas etmək olardı. Cərrah istəyirdi... amma alətləri olmadı. Gizli imanlılar cəmiyyəti də belədir. O, hər şeyi verməyə *razıdır*. Şəhidlərini verməyə *çox razıdır!* İllərlə həbsxanalarda qalmaq təhlükəsinə də *çox razıdır!* Ancaq iş görməsi üçün alətləri olmadığı müddətdə buna razı olmasının heç faydası yoxdur. Sadıq, cəsarətli gizli imanlılar cəmiyyəti azad olan sizlərə belə yalvarır: «Bizə alətləri – İncil kitablarını, Müqəddəs Kitabları, məsihçi kitabçaları, yardımını verin, qalan iş bizlikdir!»

Azad dünyada yaşayan məsihçilər necə kömək edə bilirlər?

Azad dünyada yaşayan hər məsihçi ən azı aşağıdakı yollarla kömək edə bilər.

Ateistlər, həyatlarının gözlə görünməz mənbələrini qəbul etməyən insanlardır. Onlar kainatın və həyatın sirlərini hiss etmirlər. Məsihçilər gözlə görünənə görə deyil, imanda və görünməyən Allahla ünsiyyətdə yaşamaqla onlara ən yaxşı kömək etmiş olurlar.

Onlar ciddi və fədakar məsihçi həyatı sürərək bizə kömək edə bilirlər. Məsihçilər təqib olunanda açıqca etiraz edərək kömək edə bilirlər.

Qərbli məsihçilər təqib edənlərin xilas olmaları üçün dua edə bilərlər. Belə dua sadələvh görünə bilər. Biz kommunistlər üçün dua edirdik və ertəsi gün onlar bizə əvvəlkindən də çox işgəncə verirdilər. Amma Rəbbin Yerusəlimdə etdiyi dua da «sadələvh» idi. Bu duadan sonra Onu çarmıxa çəkildilər. Ancaq bir neçə gün keçmişdi və budur, həmin adamlar sinələrinə vuraraq tövbə edirdilər. O gündə beş min nəfər imana gəldi.

Başqaları üçün dua da əbəs deyildi. Vəsətət etdiyiniz adam duanızı qəbul etməyəndə, duanız sizə daha artıq xeyir-dua gətirir. Biz həmişə başqa məsihçilərlə birlikdə Məsihin sözünə əsasən, Hitler və onun adamları üçün dua edirdik. Mən əminəm ki, Hitlerin məğlubiyyətində dualarımızın rolu müttəfiqlərin güllələrindən az deyildi.

Biz qonşularımızı özümüz kimi sevməliyik. Kommunistlər və digər təqib edənlər də, həmçinin, bizim qonşularımızdır.

Bunun səbəbi odur ki, biz Məsihin: «Mən gəldim ki, onlar həyata, bol həyata malik olsun» (Yəh. 10:10) sözlərini təbliğ etməmişik. Məsihçilər hələ bu bol həyatı hamıya çatdırmayıblar. Onlar bəzilərini bu həyatda ən dəyərləli olan şeydən məhrum etmişlər. O zaman bu adamlar üsyan edib kommunist partiyasını və başqa əqidələri yaratmışlar. Çox vaxt keçmişdə ictimai ədalətsizlikdən əzab çəkmiş bu adamlar indi özləri nifrətlə dolub, zalım olmuşlar. Biz onlara qarşı mübarizə aparmalıyıq. Lakin məsihçilər düşməne qarşı mübarizə aparanda da düşməni başa düşür və sevirilər.

Bəzilərinin asi həyat sürmələrində bizim də təqsirimiz var. Biz ən azı borcumuzu yerinə yetirə bilmədiyimiz üçün təqsirkarıq.

Biz onlara xoş münasibət göstərməklə deyil, onları həqiqətən sevərək dua etməklə bu günahımızı yuya bilərik.

Mən bu problemlərin təkcə məhəbbətlə həll ediləcəyinə inanacaq qədər sadələvh deyiləm. Bir dövlətin hakimiyyət orqanlarına quldurluq problemini yalnız məhəbbətlə həll etməyə məsləhət verməzdim. Dünyada yaşayan quldurlar üçün təkcə pastorlar deyil, eləcə də polis, məhkəmə və həbsxanalar da lazım olur. Quldurlar tövbə etməsələr, həbs edilməlidir. Mən beynəlxalq səviyyədə quldurdan başqa bir şey olmayan kommunistlərlə və digər zülmkarlarla müvafiq siyasi, iqtisadi və ya mədəni

mübarizəni əvəz edəcək bir vasitə kimi məsihçi «məhəbbət»dən əsla danışmazdım. Quldurlar pul kisəsini oğurladığı kimi, bunlar bütöv ölkələri oğurlayırlar.

Lakin pastorlar və ayrı-ayrı məsihçilər bu asi millətlərin törətdikləri cinayətlərdən asılı olmayaraq, həm bu zalımları, həm də onların günahsız qurbanlarını Məsihə imana gətirmək üçün əllərindən gələni etməlidirlər. Biz onlar üçün tam anlayışla dua etməliyik.

Müqəddəs Kitablar təcili lazımdır

Azad məsihçilər, həmçinin, Müqəddəs Kitablar və onların hissələrini göndərməklə də kömək edə bilərlər. Kitabların məzlum xalqlara çatdırılması üçün yollar var, hər şey azad məsihçilərin bunları gizli məsihçi bacı-qardaşlarına çatdırmaq arzusundan asılıdır. Mən hələ Ruminiyada ikən müəyyən yolla göndərilmiş çoxlu Müqəddəs Kitablar aldım. Onları göndərməyin yolu ilə əlaqədar heç bir çətinlik yoxdur, ancaq kitabları satın almaq lazımdır.

Bu kitablar son dərəcə vacibdir. Çin və ya Şimali Koreya kimi kommunist ölkələrində minlərlə məsihçilər illər uzununu İncil və ya Bibliya kitablarını heç görməyiblər.

Günlərin birində iki nəfər son dərəcə kirli kəndli evimə gəldilər. Onlar Müqəddəs Kitabı almaq üçün öz kəndlərindən gəldilər. Qış boyunca donmuş torpağı qazmaqla məşğul olub köhnə bir Müqəddəs Kitabı almağa bəs olan pulu qazana biləcəklərinə ümid edirdilər. Mən Amerikadan Müqəddəs Kitablar aldığım üçün onlara köhnə deyil, yeni bir kitab verə bildim. Onlar gözlərinə inana bilmədilər! Qazandıqları pulun hamısını mənə vermək istədilər. Mən onlardan pul almadım. Onlar tez Kitabı götürüb kəndlərinə qayıtdılar. Bir neçə gün sonra onlardan məktub aldım, onlar Müqəddəs Kitaba görə təşəkkür edərək hədsiz sevinclərini bölüşürdülər. Məktubun üstündə otuz nəfər kəndlinin imzası var idi! Onlar Müqəddəs Kitabı səliqə ilə kəsib otuz hissəyə böldülər və müxtəlif hissələri bir-birindən alıb oxuyurdular!

Bir rusun İncilin bircə səhifəsi üçün yalvarması mənə çox təsir etdi. İnsanlar Müqəddəs Kitab üçün bir inək və ya keçi verməyə

razı idilər. Bir adam dağılmış bir İncil kitabı üçün öz nişan üzüyünü vermişdir. Uşaqların çoxu heç vaxt Milad açıqcası görməmişdirlər. Bir uşağın əlinə Milad açıqcası düşəndə kəndin bütün uşaqları onun ətrafında toplaşır və bir qoca onlara İsanın bakirədən körpə kimi doğulması və Məsihin xilas haqqında danışır. Bütün bunlar bircə Milad açıqcasından irəli gəlirdi! Biz belə çətin yerlərə Müqəddəs Kitablər, İncil kitabları və müxtəlif məsihçi kitablarını göndərirdik. Bu yolla *siz* də faydalı iş görə bilərsiniz.

Biz eləcə də uşaq bağçasından tutmuş universitetə qədər gənc nəslə verilən ateist zəhərinə qarşı əks hücum etmək məqsədilə xüsusi ədəbiyyatı çap edir və göndərirdik. Sovet İttifaqında kommunistlər «*Ateistin əl kitabı*» adında öz «bibliya»larını nəşr etmişdirlər. Onun sadə versiyaları bağça uşaqlarına öyrədilir və eyni kitabın bir qədər mürəkkəb versiyaları yaşa görə bütün uşaqlar üçün hazırlanmışdır. Uşaq böyüyüb inkişaf etdikcə bu şəər «bibliya» onu izləyir və ateizm zəhəri ilə zəhərləyir. Biz zəhərli ateist təlimlərinə qarşı məsihçi cavablardan ibarət olan «*Ateistin əl kitabına cavablar*» kitabını çap edib göndərirdik.

Bizim zəhərlənmiş gənclərimiz cavab almalıdırlar və bu, Allahın cavabı, məsihçi cavabı, bizim cavabımız olacaq! Bundan başqa siz, Allahın «qadağan» olunmuş ölkələri, gənclər üçün kitablar və uşaq Bibliyaları kimi xüsusi ədəbiyyatla təmin etməklə də kömək edə bilərsiniz.

Biz həmçinin, gizli imanlılar cəmiyyətinin üzvləri ilə «əl-ələ verib», müxtəlif yerlərə gedərək insanlara təkbətək Müjdəni yaymaları üçün onlara maddi yardım göstərməliyik. Onlardan bir çoxları pul azlığından evlərində «bağlanmış» vəziyyətdə qalıb, harasa getmək üçün yol və yemək pulu tapa bilmirlər. Bu səbəbdən onlar məhduddurlar, uzağa gedə bilmirlər, eyni zamanda, iyirmi-otuz kilometrliyində olan kəndlər onları gəlib gizli toplantılar keçirməyə çağırır. Biz onları aybaay pulla təmin etsək, onların «bağlarını» açıb Allahın Kəlamını uzaq qəsəbə və kəndlərə yaymaqları üçün kömək edə bilirik. Məsələn, biz vyetnamlı və çinli pastorlara, öz ölkələrinin «qadağan» yerlərində Müjdəni yaymaları üçün motosikl alırıq. Müsəlman Banqladeşdə böyük təhlükələrdə vəz edən müjdəçiləri velosipedlərlə təmin edirik.

Rəsmən xidmətə təyin olunmamış məsihçilərə maddi yardım lazımdır. Onlar məsihçi kimi o qədər az pul qazanırlar ki, qazandıqları pulu yeməyə güclə çatdırırlar, kəndləri dolaşib Müjdəni yaymaq üçün pulları heç çatmır. Ayda bir neçə dollar yardım onlar üçün əsl «möcüzə» ola bilər.

Ciddi təhlükələrə baxmayaraq, gizli xidmətlə məşğul olan rəsmi məbədlərin pastorları da bu məqsədlər üçün pulla təmin etmək lazımdır. Bu pastorların qanuna zidd olaraq uşaqlara və gənclərə gizli toplantılarda Müjdəni yayaraq öz azadlıqlarını təhlükəyə salmaq arzusu kifayət deyildir. Səmərəli gizli xidmət göstərmək üçün onlara pul lazımdır. Bu məqsədlə verilən pul gizli imanlılar cəmiyyətinin bir üzvünə səmərəli şəkildə Müjdəni yaymağa kömək edəcəkdir.

Bundan əlavə, əsarətdə olan ölkələrə Müjdəni radio vasitəsilə yaymalıyıq. Azad dünyadakı radiostansiyaların vasitəsilə biz gizli imanlılar cəmiyyətini ruhani qida ilə təmin edə bilərik. Həyat çörəyi, ən böyük ehtiyaclardan biridir. Kommunist hökumətləri öz xalqlarına təbliğatlarını yaymaq üçün qısa dalğalı radiodan istifadə etdiyindən əsarətdə olan ölkələrdə milyonlarla insanların müjdəçi verilişlərini qəbul edə biləcək radio cihazları var. Məzlum xalqlara radio ilə Müjdəni yaymaq üçün qapı açıqdır, və bu iş daha da genişləndirilməlidir. Gizli imanlılar cəmiyyəti bu yayımların təmin etdiyi ruhani qidanı almalıdırlar. Siz əsarət altında olan ölkələrdəki gizli məsihçilərə bu yolla da kömək edə bilərsiniz.

Əzab çəkən məsihçilərin ailələrinin faciəsi

Əzab çəkən məsihçilərin ailələrinin də köməyimizə ehtiyacları vardır. On minlərlə belə ailələr son dərəcə faciəli surətdə əzablar çəkirlər. Gizli imanlılar cəmiyyətindən bir adam tutulanda onun ailəsinə bir müsibət gəlir. Onlara kömək etmək, adətən, qeyri-qanunidir. Dövlət həbs edilmiş imanlının arvad-uşağının əzablarını artırmaq üçün belə tədbirlər alır. Məsihçi bir adam həbsxanaya və nəticədə işgəncəyə və ölümə gedəndə dərd ancaq başlayır. Onun ailəsi də sonsuz əzablar çəkir. Mən təsdiq edə bilərəm ki, azad dünyada yaşayan sıravı məsihçilər mənə və ailəmə yardım göndərməsəydi, biz artıq bu dünyada olub, bu sözləri yazmazdıq!

Vaxt keçdikcə iman yolunda şəhid olanların sayı artır. Şəhidlər dünyasını dəyişib mükafatını aldıkları halda, onların ailələri dəhşətli və faciəli şəraitdə yaşayırlar. Biz onlara yardım edə bilərik və etməliyik. Əlbəttə ki, aclıq çəkən hindistanlı və afrikalılara da yardım göstərməliyik, lakin əsarətdə olan ölkələrdə Məsihin uğrunda şəhid olmuşların və ya iman yolunda həbsxanada işgəncə çəkənlərin ailələrindən artıq məsihçilərin yardımına kim layiq ola bilər?

Mən azadlığa buraxıldıqdan bəri «Şəhidlərin səsi» təşkilatı əzab çəkən məsihçilərin ailələrinə böyük miqdarda yardım göndərmişdir. Sizin köməyinizlə edə biləcəyimizə nisbətən indiyədək etdiyimiz işlər azdır.

Sizə gizli imanlılar cəmiyyətindən çatdırdığım müraciət

Gizli imanlılar cəmiyyətinin ölümdən qurtarıb azad dünyaya köçən bir üzvü kimi mən sizə gizli fəaliyyət göstərən qardaşlarımızdan bir müraciət, bir çağırış, bir xahiş gətirdim.

Onlar bu müraciəti sizə çatdırmağım üçün məni göndərdilər. Sağ qalıb sizə bu müraciəti çatdırmağımın özü bir möcüzədir.

Mən sizə kommunist və əsarətdə olan digər ölkələrə Məsihi yaymağın təcili olmasından danışdım. Əzab çəkən məsihçilərin ailələrinə kömək etməyin də təcili olmasından danışdım. Mən sizə həmçinin, gizli imanlılar cəmiyyətinə Müjdəni yaymaq missiyasında kömək etməyin əməli yollarından danışdım.

Məni ayaqlarımın altından vuranda dilim qışqırırdı. Dilimi döymədikləri halda o, niyə qışqırırdı? Ona görə ki, dil və ayaqlar bir bədənin üzvləridir. Siz azad olan məsihçilər də əsarətdə olan ölkələrin həbsxanalarında döyülən və şəhidlərini verən Məsihin Bədəninin bir hissəsiniz. Bizim ağrımızı hiss etmərsinizmi?

Bu ölkələrdə ilk imanlılar cəmiyyəti bütün gözəlliyi, fədakarlığı və sədaqəti ilə canlanmışdır.

Rəbbimiz İsa Məsih Getsamani bağında əzab çəkərək dua etdiyi vaxt, Peter, Yaqub və Yəhya tarixin ən əzəmətli səhnəsindən bir neçə metr uzaqlığında idilər, lakin dərin yuxuda yatırdılar. Siz məsihçi kimi əzab çəkən imanlılar cəmiyyətinə nə qədər qayğı

göstərirsiniz? Pastor və rəhbərlərinizdən soruşun ki, dünyanın əsarətdə olan ölkələrindəki bacı-qardaşlarınıza sizin adınızdan nə edilir?

Bu ölkələrdə ilk imanlılar cəmiyyətinin faciəsi, cəsarəti və şəhidliyi indi, bu saat təkrar yaşanır, azad imanlılar cəmiyyəti isə yatır.

Oradakı bacı-qardaşlarımız tək və köməksiz halda, ilk imanlılar cəmiyyətinin qəhrəmanlıq, cəsarət və sədaqəti ilə eyni dərəcədə iyirminci əsrin ən böyük və cəsarətli döyüşündə mübarizə aparırlar. Azad imanlılar cəmiyyəti isə onların mübarizəsindən və əzablarından xəbərsiz yatır, necə ki, Peter, Yaqub və Yəhya da Xilaskarlarının əzab çəkdiyi vaxt yatırdılar.

Məsihçi bacı-qardaşlarınız Müjdənin yolunda əzab çəkərək döyüşdükləri zaman siz də yatacaqsınız mı?

«Bizi yada salın! Bizə kömək edin! Bizi tərk etməyin!» – deyə, səslənən fəryadımızı eşidəcəksiniz mi?

Mən artıq ateist kommunist rejimi altında əzab çəkən, İndoneziyadan tutmuş Afrikayadək hücumlara məruz qalan sədaqətli imanlılar cəmiyyətinin, bacı-qardaşlarınızın müraciətini sizə çatdırdım. Onları tərk etməyin!

Danışmağa cürət etmiş adam

Pastor Riçard Vurmbrand Rumıniyanın kommunist hökumətinin amansız müamiləsindən qurtulan birinci məsihçi rəhbər deyildi; ondan əvvəl qurtulanlar da olmuşdu. Lakin Qərb dünyasının böyük hissəsi gizli imanlılar cəmiyyətinin dözdüyü əzablardan bixəbər qalmışdı. Niyə ondan başqa danışan olmayıb?

Pastor Vurmbrand Rumıniyadan köçməzdən qabaq gizli polisdən kommunistlərə qarşı danışmaması üçün ciddi xəbərdarlıq alanda bu sualın cavabını tapdı. Gizli polisin Qərbdə də agentləri var idi və Vurmbrand bildirirdi ki, onu izləyəcəklər. Ümumiyyətlə, o, kommunistlərə qarşı niyə danışmalı idi? Məgər o, çox əzablar çəkməmişdi?

Lakin Vurmbrand danışdı. Kommunistlərin hədələrinə və bəzi qərbli məsihçi rəhbərlərinin tənqidlərinə baxmayaraq o, kommunist cəhənnəminə dözənlərin əzablarına şəhadət edir və qalib gələn imanlarından danışdı.

Birləşmiş Ştatlarda yaşadığı birinci il ərzində Pastor Vurmbrand kommunistləri dəstəkləyən mitinqləri «pozduğu» üçün iki dəfə tutuldu. O, senatın qarşısında şəhadət etmək üçün dəvət edildi və orada köynəyini soyunub, tez-tez işgəncə çəkməkdən aldığı on səkkiz yarasını göstərdi. Bəzi məsihçi rəhbərlər onu dəli saydılar, təknəfərlik kamerada aqlını itirdiyini düşündülər. Başqaları üçün o, «Dəmir pərdənin Paulu» və ya «Gizli imanlılar cəmiyyətinin səsi» oldu. «*Filadelfiya Herald*» qəzetinin bir müxbiri Vurmbrand haqqında belə dedi: «O, şirlərin arasında qaldı, amma şirlər onu parçalaya bilmədilər.»

1967-ci ilin oktyabr ayında Riçard Vurmbrand, əlində yalnız 100 dollar, köhnə bir çap maşını və 500 ad və ünvan ola-ola «*Şəhidlərin*

səsi» bülletenin ilk buraxılışını nəşr etdi. Bu kiçik nəşr dünyanın məzlum xalqlarında yaşayan bacı-qardaşlarımızın şəhadətlərinə və məhkəmə işlərinə həsr olunmuşdur.

Bu bülleten başqalarından tamamilə fərqlənirdi. Oxucular təsvir edilən dəhşətlərə inana bilmirdilər. Onlar Vurmbranddan: «Bu, necə mümkün ola bilər?» – deyə, soruşurdular. Başqaları bu bülletenləri oxuyandan sonra gecə qarabasmalardan şikayət edərək, artıq bülletenləri oxumaq istəmədiklərini deyirdilər. Lakin əzab-əziyyətlərdən və işgəncələrdən daha dərinə nəzər salanlar Məsihi inkar etməkdən imtina edən kişi, qadın və hətta uşaqların gözəlliyini görə bilirdilər. Oxucular həmçinin, həbsxana kameralarının «barmaqlıqlarını öpən» və Məsihin əzablarına şərik olduqlarına görə sevinən Pastor Vurmbrand kimi adamların canlı imanlarını görə bilirdilər.

Qərbdə məsihçilər, imanlıların təqib olunmasına çox vaxt «insan hüquqları» məsələsi kimi baxır və dövlətin dini azadlığı təmin etmək məsuliyyətinə çox əhəmiyyət verirlər. Bu, qismən doğru olsa da, biz insan məntiqindən yuxarıya, səmavi aləmə baxmalıyıq. İsa dedi: «Qul ağasından üstün deyil». Əgər Məni təqib etdilərse, sizi də təqib edəcəklər» (Yəh. 15:20). O, həmçinin, bizə xəbərdarlıq etdi ki, «dünyada əziyyətiniz olacaqdır» (Yəh. 16:33) və «Mənim adıma görə hamı sizə nifrət edəcək» (Mat. 10:22). «Sevinin və şadlanın! Çünki göylərdə mükafatınız böyükdür» (Mat. 5:12).

Biz ehtiyac içində olanlara kömək etmək üçün hər fürsətdən istifadə etməyə çağırıldığımız halda, razılaşmalıyıq ki, təqib olunmaq, məsihçilərin «adət-ənənəsi»dir. On iki şagirdədən on biri qətlə yetirilib. İsa heç vaxt deməyib ki, bizim üçün başqa cür olacaq. Bu, Məsihə şərik olmağın bir hissəsidir. Hamımız Pastor Vurmbrand kimi təqiblərə düçar olmağa çağırılmamışıq. Lakin əzab çəkməli olsaq, təəccüblənməməliyik, əksinə, Məsihin uğrunda əzab çəkməyə layiq sayıldığımızı görə sevinməliyik. Çünki O, həmçinin, belə dedi: «Nə bəxtiyardır salehlik uğrunda təqib edilənlər! Çünki Səmavi Padşahlıq onlarındır» (Mat. 5:10).

Paul Korinfililərə birinci məktubu 12:25-26-da Məsihin Bədəninin üzvləri arasındakı münasibətləri izah edir: «bədəndə ayrı-seçkilik olmasın, əksinə, bütün üzvlər bir-birinə eyni qayğı göstərsin. Buna

görə əgər bir üzv əzab çəkirsə, başqaları da onunla birgə əzab çəkir. Üzvlərdən biri şərəfə çatırsa, başqaları da onunla birgə sevinir.» İbranilərə məktubun müəllifi belə əlavə edir: «Özünüzü həbsdə olanların yerinə qoyaraq onları yada salın. Əzab-əziyyət içində olanları da elə xatırlayın ki, sanki özünüz onlarla birgə əzab-əziyyət çəkirsiniz» (İbr. 13:3). Bu ayə 1967-ci ildən bəri «Şəhidlərin səsi»təşkilatının şüarı olmuşdur.

İncil kitabını araşdırdıqca aşkar olur ki, təqib, bu dünyada imanlılar cəmiyyəti üçün yad deyildir və heç vaxt olmayacaqdır. Ona görə də biz, bu Bədənin üzvləri kimi Məsih qayıdana qədər «bir-birimizi ürəkləndirmək və ruhən inkişaf etdirmək» (1Sal. 5:11) üçün məsuliyyət daşıyacağıq. Başqa cür hərəkət etmək, məsihçi məsuliyyətimizdən və İsanın təlimlərindən boyun qaçırmaq deməkdir.

Bu məqsədlə «Şəhidlərin səsi»təşkilatı bacı-qardaşlarımızın müntəzəm surətdə təqib olunduqları təqribən 40 ölkədə var gücü ilə xidmət etməkdədir. Vyetnam, Laos və Çində məsihçilər döyülür, öldürülür və həbs edilirlər. Məbədləri məhv edilir və Müqəddəs Kitabları yandırılır. Son dövrdə müsəlman ölkələrində ortalama hesabla gündə 400 məsihçi şəhid edilir. Sudanda milyonlar qətlə yetirilmişdir, radikal müsəlman qüvvələri minlərlə məsihçiləri çarmıxa çəkmiş və ya Nil çayında batırmışdılar. Digərləri həbs edilmiş və asılmaqla edam ediləcəklərini gözləyirlər. Sudanlı qadınları zorlayırlar, eyni zamanda, uşaqlarını Şimali Afrikanın müsəlmanlarına aparıb nökrə və ya kənz kimi satırlar. Belə faciədə ola-ola sudanlı məsihçilər: «Evlərimiz yandırılsa da, məbədlərimiz dağıdılsa da, biz əvvəlkindən də çox qətiyyətlə insanlara Məsihi vəz edəcəyik!» – deyirlər.

İnsanın bildiyi ən dəhşətli əzab-əziyyətlə yanaşı sevinc və azadlığın var ola biləcəyini dərk etmək, Məsihin uğrunda əzab çəkməyin bizə bir üstünlük kimi «ehsan» olduğunu (Fil. 1:29) anlamaq çətindir. Amma əbədi olaraq Məsihlə yaşayacağı təyin olunmuş ruhani adamda insani anlayışa az yer qalır.

«*Şəhidlərin səsi*» bülleteni, azad dünyadakı məsihçiləri İsa Məsihə iman etdiklərinə görə əzab çəkənlərin vəziyyətlərindən xəbər verməyə və onlara xidmət etməyə çağırmaqdadır. Bütün dünyada

qurulmuş ofislər şəbəkəmizin vasitəsilə həmin bülleten 30-dan artıq dildə nəşr olunur və hər ay 250 min abunəçimizə göndərilir.

Biz, həmçinin, indi təqib olunan imanlılar cəmiyyətinə xidmətimizin beş əsas məqsədini müəyyən etmişik:

1. Əsarət altında olan ölkələrdə yaşayan və təqib olunan məsihçiləri onların dillərində Müqəddəs Kitablar, məsihçi ədəbiyyatı və radio verilişləri ilə təmin etmək.
2. Dünyanın bu regionlarında əzab çəkən məsihçilərin ailələrinə maddi yardım göstərmək.
3. Kommunist rejimindən əzab çəkmiş imanlılara həyatlarını bərpa etməkdə və şəhadətlərini təzələməkdə kömək etmək.
4. Məzlum olanlara Müjdəni yaymaq və Məsihə imana gətirmək.
5. Məsihçilərə qarşı törədilən dəhşətli cinayətlər və təqib olunanların cəsarət və imanları barəsində dünyaya məlumat vermək.

Biz sizi bu xidmətdə – «həbsdə olanları, özünüz onlarla birgə əzab-əziyyət çəkən kimi yada salmaq» (İbr. 13:3) xidmətinə çağırırıq. Onların təntənəli imanlarından təşviq alın və Məsihə iman etdiyinə görə əzab çəkənlər üçün təşviq mənbəyi olmaq fürsətindən istifadə edin.

İndi təqib olunan imanlılar cəmiyyəti haqqında daha çox məlumat almaq, və ya aylıq «*Şəhidlərin səsi*» bülleteninə pulsuz abunə olmaq istəyirsinizsə, bizimlə əlaqə saxlayın:

The Voice of the Martyrs
 P.O. Box 443
 Bartlesville, OK 74005
 (800) 747-0085
 Veb sahifəmiz: www.persecution.com

«Ölüm bahasına olsa da, sadıq qal!»

Bu kitab çap olduđu otuz il ərzində məsihçi olan və olmayan, məşğuliyyətdə bir-birindən fərqlənən, fərqli mədəniyyətlərdən və dini əqidələrindən olan minlərlə adamlara təsir etmiş və etməkdədir. Müxtəlif məsihçi məzhəblərin rəyləri fərqli olduđu halda, təqib olunan imanlılar cəmiyyətinin müraciəti bir çoxlarını İbranilərə məktub 13:3 ayəsinin altında birləşdirmişdir: «Həbsdə olanları, özünüz onlarla birgə əzab-əziyyət çəkən kimi yada salın!»

Növbəti səhifələrdə məsihçi rəhbərlərin Pastor Riçard Vurmbrand və onun «*Məsihin yolunda əzablar*» kitabı haqqında rəylərini açıqlayan məktublarını nəzərinizə çatdırırıq. Biz ümidvarıq ki, həmin məktubları oxuyanda siz Riçard və Sabina Vurmbrandin sadıq xidmətinə və zəhmətlərinin bəhrələrinə görə Allaha şükür edərsiniz.

20 oktyabr, 1997-ci il

Cənab Tom Uayt
ABŞ üzrə direktor
«Şəhidlərin səsi» təşkilatı

Hörmətli Cənab Uayt:

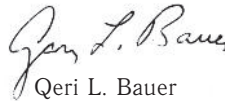
Riçard Vurmbrandın «Məsihin yolunda əzablar» kitabının 30-cu ildönümü nəşri üçün bir neçə düşüncəmi yazmağı özümə şərəf sayıram. Kitabın ilk dəfə nəşr olunmasından otuz il sonra o, müəllifinin və həyat yoldaşının Məsihin yolunda verdikləri qurbanlardan möcüzəvi qüdrətlə məlumat verir.

«Məsihin yolunda əzablar» kitabı, II dünya müharibəsindən sonra sovetlər tərəfindən işğal edilmiş Ruminiyada baş verənlərə həsr olunmuşdur. Kitabda yazılanlar canlı və ürəkparçalayan olduğu halda, hər səhifəsində şəhadətin üstünlüyünü göstərir, eyni zamanda, iki min il ərzində təqib olunan məsihçilərin fiziki və psixoloji əzab-əziyyətlərini ifadə edir. Riçard Vurmbrand həbs edilməsini və təknəfərlik kameraya salınmasını xatırlayır və bunların, imanının kökünü kəsmək əvəzində, əbədi həyata nail olması üçün onun uğrunda əzab çəkmiş və ölmüş Məsihlə daha dərin ünsiyyətə gətirməsini nəql edir.

Bu əzablı əsr başa çatdığı zaman sovet imperiyası artıq mövcüd deyil və Şərqi Avropa ölkələri allahsız ideologiyanın əsarətinin qandallarını qırılmışdır. Bununla belə, Vurmbrandların dözdükləri sınaq və təqiblər, bu kitab yazılan zaman olduğu kimi aktual qalmaqdadır. Bütün dünyada məsihçilər imanları uğrunda əzab çəkirlər: Sudanda məsihçiləri qul kimi satır və ya çarxıya çəkirlər, Yaxın Şərq ölkələrində açıq şəkildə ibadət etməyə icazə vermirlər, Çinin «laogai» əmək düşərgələrində qul kimi işlədir və başqa çoxlu ölkələrdə hüquqlarını tapdalayırlar. Onların içində hələ heç eşitmədiyimiz kişilər və qadınlar var və Riçard Vurmbrand bizə onların dəhşətli vəziyyətlərinin ağır olan, lakin axırda xilas edən mənzərəsini təqdim etmişdir.

Arzu edirəm ki, hər məsihçi bu səhifələrdə təsvir olunan cəsərətə və bu və gələcək dövrlərdə başqa imanlılara verdiyi ümidə görə sevinсин.

Hörmətlə,

Qeri L. Bauer

Family Research Council

801 G Street, NW • Washington, DC 20001 • (202) 393-2100 • FAX (202) 393-2134 • Internet www.frc.org

Tom Uayt
«Şəhidlərin səsi» təşkilatı
P.O. Box 443
Bartlesville, OK 74003

Məsihcilərin kamilləşmələri üçün Müqəddəs Kitabla yanaşı istifadə edilə biləcək ən təsirli materiallar, bioqrafiya və avtobioqrafiyalardır. Riçard Vurmbrandın avtobioqrafiyası son dərəcə mühüm kitabdır. Bizim günümüzdə öyrədilən cəfəngiyyəti düzəltmək üçün mühüm bir yazıdır. Vurmbrandın həyat hekayəsində İsanın ardınca gedənlərin «dünyada əziyyətləri olacağı» həqiqəti aşkara çıxır. İsa Məsih dünyaya qalib gəldiyi üçün müəllif imanını və ümidi qoruyub-saxlamışdır.

Layl U. Dorsett

Təhsil xidmətləri və müjdəçilik professoru
Uiton Kolleci, ştat İllinoys

HAQQINDA

Müəllif haqqında

Pastor Riçard Vurmbrand öz vətəni olan Rumıniyada on dörd il kommunist həbsxanasında yatmış və işgəncə çəkmiş müjdəçi xidmətçisidir. Rumıniyada onun adından məşhur adlar azdır. Bu ölkədə o, ən çox tanınan məsihçi rəhbər, yazıçı və müəllimlərindən biridir.

1945-ci ildə kommunistlər Rumıniyanı işğal etdikləri və imanlılar cəmiyyətlərindən öz məqsədləri üçün istifadə etmək istədikləri zaman Riçard Vurmbrand əsarət altında olan xalqı və işğalçı rus əsgərləri üçün dərhal qüdrətli və səmərəli şəkildə gizli xidmət etməyə başladı. 1948-ci ildə o, həyat yoldaşı Sabina ilə birlikdə həbs edildi. Həyat yoldaşı üç il Dunay çayında katorqada olub. Riçard Vurmbrand üç il təknəfərlik kamerada qaldı və ona işgəncə verən kommunistlərdən başqa heç kimi görmədi. Sonra onu qrup kamerasına köçürdülər və daha beş il işgəncə verdilər.

O, beynəlxalq səviyyədə bir məsihçi rəhbəri olduğu üçün xarici səfirliklərin diplomatları kommunist hökumətindən onun təhlükəsizliyi barədə məlumat verilməsini istədilər və onlara bildirildi ki, Vurmbrand Rumıniyanı tərk etmişdi. Gizli polislər Riçardın həyat yoldaşına azadlığa buraxılmış məhbus yoldaşları kimi gəldilər və Riçardın həbsxananın qəbiristanlığında dəfn edildiyini öz gözləri ilə gördüklərini nəql etdilər. Onun Rumıniyadakı ailəsinə və xaricdəki dostlarına dedilər ki, o ölmüşdü və onu artıq unutmaq lazımdır.

Səkkiz il yarım həbsxanada yatdıqdan sonra o, azadlığa buraxıldı və dərhal gizli imanlılar cəmiyyəti ilə məşğul olmağa davam etdi. İki-üç il sonra, 1959-da o təkrar həbs edildi və iyirmi beş il həbs cəzasına məhkum edildi.

Cənab Vurmbrand 1964-cü ildə ümumi amnistiyada azadlığa buraxıldı və təkrar gizli xidmətini davam etdirdi. Onun üçüncü dəfə həbs edilmə təhlükəsini anlayan Norveç məsihçiləri kommunist hökuməti ilə danışıqlar aparıb, Riçardın Rumıniyadan buraxılması üçün razılığa gəldilər. Kommunist hökuməti siyasi məhbuslarını «satmağa» başlamışdı. Bir məhbusun «adi qiyməti» 1 900 ABŞ dolları idi, lakin Vurmbrand üçün 10 000 ABŞ dolları qiyməti qoyulmuşdu.

1966-cı ilin may ayında o, ABŞ senatının daxili təhlükəsizlik yarımkomitəsi qarşısında şəhadət etdi və köynəyini soyunaraq, bədənində qalmış on səkkiz dərin yara izini göstərdi. Onun hekayəsi qəzetlər vasitəsilə bütün dünyaya: Amerika, Asiya və Avropaya yayıldı. 1966-cı ilin sentyabr ayında Vurmbranda xəbərdarlıq etdilər ki, Rumıniyadakı kommunist rejimi onun öldürülməsini təşkil edirdi, amma o, bu ölüm hədələrinə baxmayaraq susmadı.

«Şəhidlərin səsi» adlı məsihçi təşkilatının banisi olan Riçard və həyat yoldaşı müsəlman ölkələrində, kommunist Vyetnamında, Çində və məsihçilərin imanlarına görə təqib olunduqları digər ölkələrdə məhbus məsihçilərin ailələrini maddi yardımla təmin etmək üçün bütün dünyanı gəzərək, otuzdan artıq ofislərdən ibarət bir şəbəkə qurdular. Riçardın təlimi belə idi: «Şər sistemlərinə nifrət edin, amma sizi təqib edənləri sevin. Onların canlarını sevin və onları Məsihə imana gətirməyə çalışın».

Pastor Vurmbrand bir sıra kitabların müəllifidir, kitabları dünyanın müxtəlif bölgələrində danışılan altmışdan artıq dillərə tərcümə edilmişdir. Ona «Gizli imanlılar cəmiyyətinin səsi» deyiblər. Məsihçi rəhbərləri onu canlı şəhid və «Dəmir pərdənin Paulu» adlandırıblar.

ANKET

Anket

- Mən «*Şəhidlərin səsi*» aylıq bülleteninə pulsuz abunəçi olmaq istəyirəm.
- Mənə təqib olunan imanlılar cəmiyyəti barəsində daha çox məlumat göndərməyinizi xahiş edirəm.
- Mənə «*Şəhidlərin səsi*» təşkilatının bütün kitab, video və digər materiallarının siyahısını göndərməyinizi xahiş edirəm.
- Mən «*Şəhidlərin səsi*» bülletenini alıram. Aşağıdakı ünvanda yaşayan dostuma abunəlik təklifi göndərməyinizi xahiş edirəm.
- Mən bu kitabı oxuduqdan sonra İsa Məsihi öz Xilaskarım və Rəbbim kimi qəbul etmişəm.

Ad, Ünvan: _____

Şəhər, Ştat, Zip: _____

Elektron Poçt Ünvanı: _____

Bu anketi bir zərfə qoyub aşağıdakı ünvana göndərməyinizi xahiş edirik:

The Voice of the Martyrs

P.O. Box 443

Bartlesville, OK 74005-0443

Anketi faksla bu nömrəyə göndrə bilərsiniz: (918) 338-0189.

Veb səhifəmiz: www.persecution.com

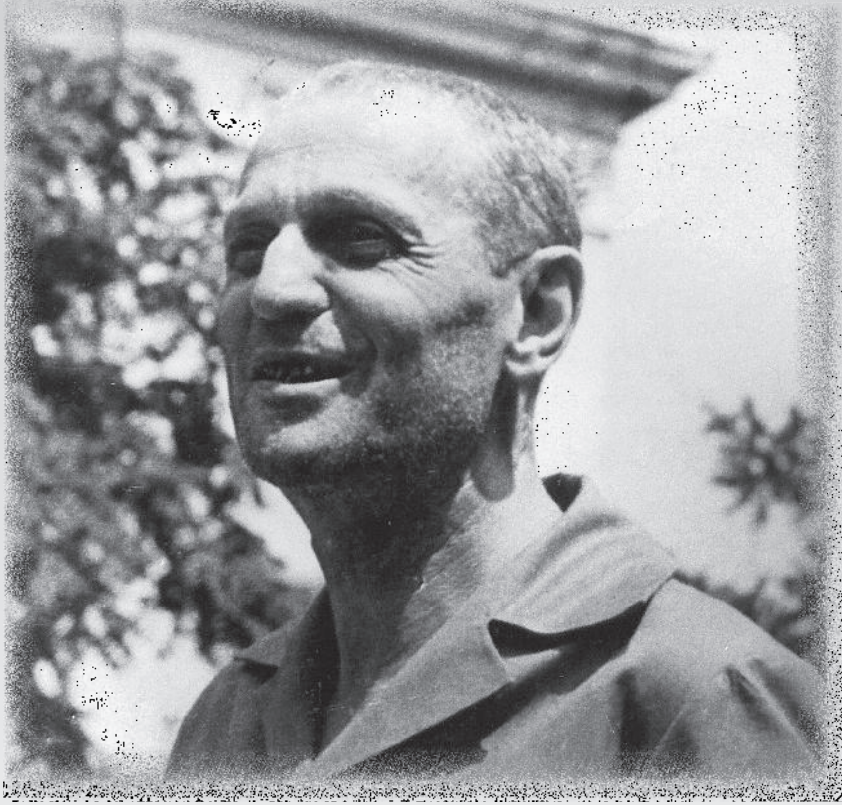
MÜNDƏRİCAT

Mündəricat

Önsöz	4
1 Rusların Məsih üçün şiddətli həvəsləri	7
2 «Heç kəsin məhəbbəti... üstün ola bilməz!»	28
3 Qərbdə işləmək üçün necə satın alındım və azad edildim	43
4 Kommunistlərə Məsihin məhəbbəti ilə qalib gəlmək	47
5 Geniş yayılmış, məğlubedilməz gizli imanlılar cəmiyyəti	77
6 Məsihçilik kommunizmə necə qalib gəlir?	95
7 Qərbli məsihçilər necə kömək edə bilərlər.	115
Epiloq	123
Əlavələr	127

Riçard və Sabina Vurmbrandın Mixay (Mixael) adlı oğulları ilə birlikdə ailə şəkli. Valideynlərin ikisi də həbsdə və əmək düşərgələrində olduqları zaman Mixael "yetim" kimi məsihçilərin köməyi hesabına yaşadı, amma məktəbdə istehzalara dözdü. Sonradan Mixael ABŞ-da "Şəhidlərin səsi" təşkilatının birinci direktoru oldu (oktyabr 1967). O zaman təşkilatın adı, "Kommunist dünyası üçün İsa" deyə adlanırdı.

Kommunist həbsxanasından təbəssümlə azadlığa çıxan pastor Vurmbrand şərtsiz bağışlamağı bacarmasıyla, kommunizmə nijrət edib kommunistləri sevməsiylə bir çox məsihçiləri təəccübləndirdi.

Sabina Vurmbrandın ailəsi (hamısı yəhudi idi) nasist toplama düşərgəsində məhv edilmişdir. Səbinə ilə Riçarda imkan düşüb ki, həmin düşərgədə olmuş bir nasisti öz evlərinə dəvət etsinlər. Onu yedizdirdilər, məhəbbət göstərdilər və axırda Məsihə imana gətirdilər.

Today's Martyred Church
Tortured for Christ

Rev. Richard Wurmbrand

Məsihin yolunda əzablar” kitabının 1960-cı illərdə çap edilən ilk nəşri. Qərbli məsihçilər Şərqdə əzab çəkən ailəsindən az xəbər eşidirdi. O dövrdə Qərbdəki məbədlərin əksəriyyəti belə məlumatı nəşr etmək istəmirdi.

Yarım əsrdən artıq bir müddətdə bütün Sovet İttifaqında məsihçilər gizli toplantılar keçirirdilər. Hal-hazırda Asiyada və Orta Şərqdə məsihçilər hələ də gizli yığışmaq məcburiyyətində qalırlar.

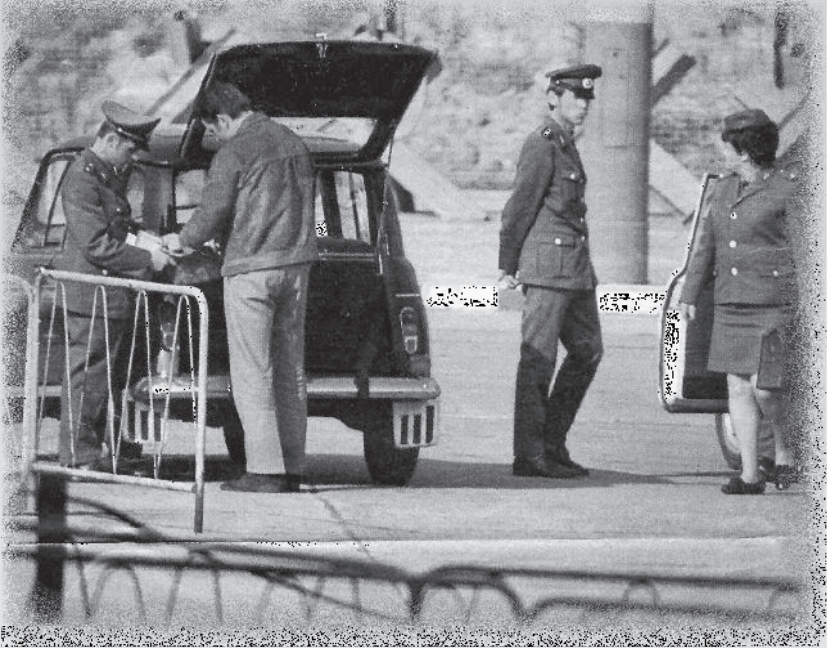
Boynunda, kürəyində və döşündə işgəncə yaralarını daşıyan pastor Vurmbrand bir çox təqib olunan afrikalı məsihçilərin əzablarını yaxşı başa düşür. "Şəhidlərin səsi" missiyaları ailəsi 1960-cı illərdən bəri Afrikaya yardım göndərir.

*İsveçrə konfransı-
“Dəmir pərdə” (Şərqi Avropada sovet kommunist hakimiyyəti)
dövründə pastor Vurmbrand “Şəhidlərin səsi” missiyaları
ailəsi – hal-hazırda ICA (Beynəlxalq məsihçi assosiasiyası) –
tərəfindən təşkil olunmuş minlərlə məsihçi toplantılarında və
konfranslarda danışib.*

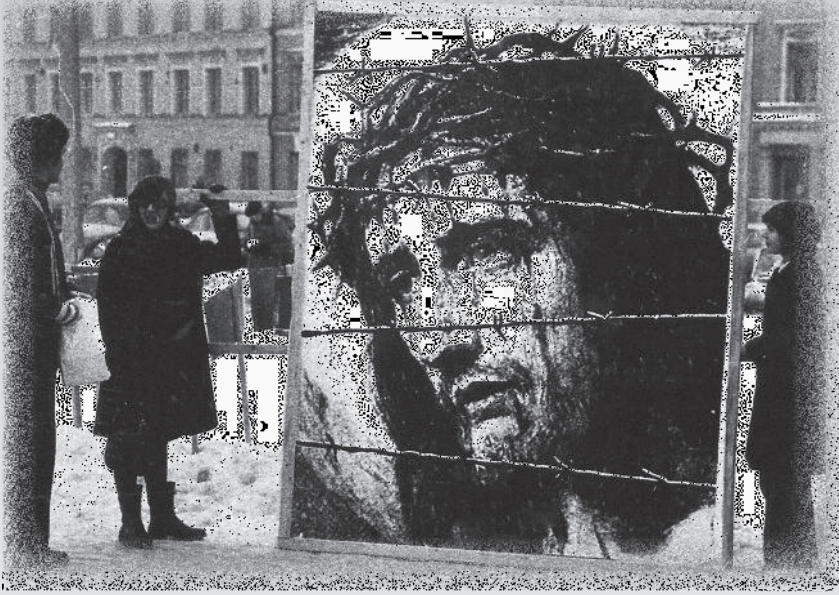
İyirminci əsr boyunca məsihçilər gizli zirzəmilərdə İncil çap edirdilər. Biz iyirmi birinci əsrə daxil olarkən Orta Şərqdə, Asiyada və digər regionlarda belə gizli fəaliyyət göstərmək məcburiyyətindəyik. Həvari Paul məhbus ikən 2-ci Timoteyə 2:9-da belə yazırdı: “Bu Müjdə naminə zəncirə vurulmuş bir cinayətkar kimi əzaba qatlaşırım. Amma Allahın kəlamı zəncirlənməmişdir.”

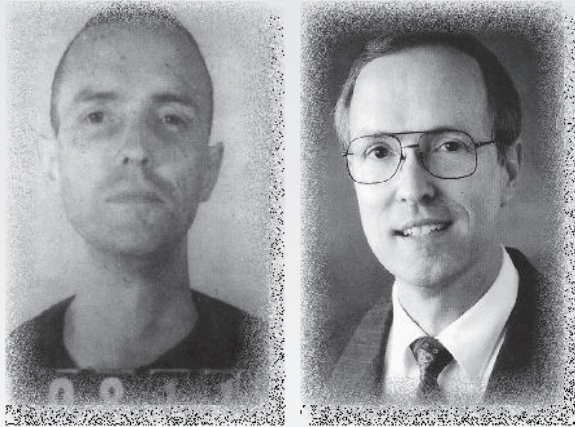
Şərqi Almaniya sərhədçiləri "qanunsuz" İncillərin axtarışında avtomobillərin qapı və divarlarını əl burğusu ilə deşirdilər.

Pastor Vurmbrand bir çox dini və siyasi yığıncaqlarda nitqlərlə çıxış edərək Qərbə "imanlılar ailəsinə" laqeydlik göstərməmələri üçün yalvarırdı (Qal. 6:10). Konqresin qarşısında köynəyini çıxararaq bədənində təqiblərdən qalan yaralarını göstərdi. Bir neçə dildə sərbəst danışan Vurmbrand, rus qəzetlərində onun işi haqqında yazılan yalanları oxuyurdu.

ÜSTDƏKİ ŞƏKİL. Finlandiyadakı “Şəhidlərin səsi” missiyası həbsdə olan məsihçiləri yada salır (İbr. 13:3).

ALTDAKI ŞƏKİLLƏR. 1970-ci illərin sonu Tom Uyt məsihçi nəşrlərini Kubaya gətirdiyi üçün ona 24 il həbs cəzası verildi. “Şəhidlərin səsi”nin çox işçisi döyüldü, həbs edildi, güllə altında qaldı və öldürüldü.

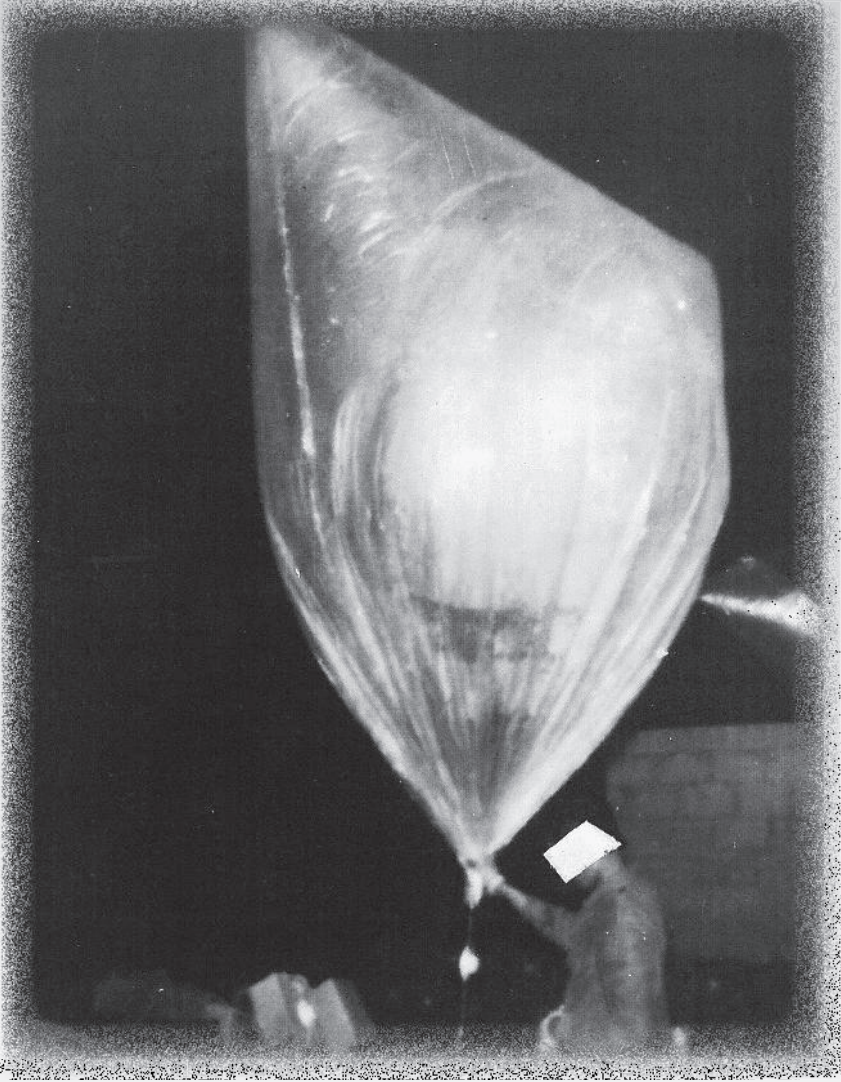

1900-cü illərdə

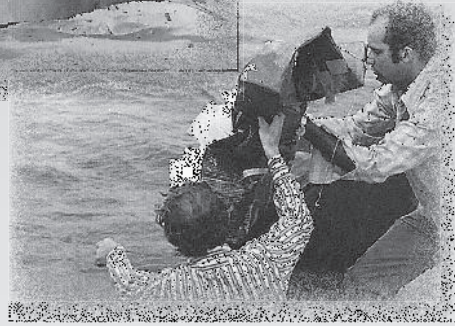
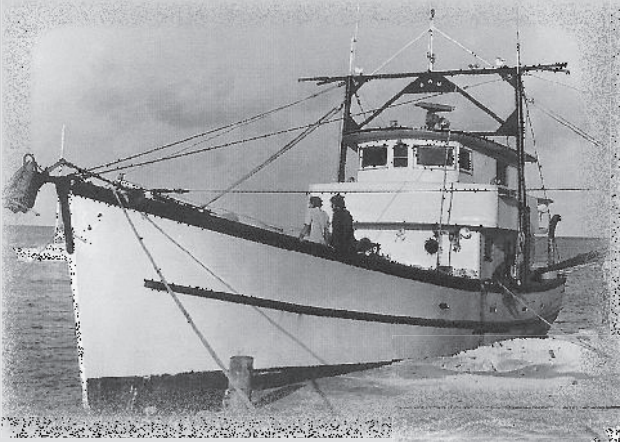
Sovet İttifaqının meşələrində gizli "məsihçi məktəbinə" gedənlər. Hal-hazırda Vyetnam, Laos, Çin, Butan, Orta Şərq və digər regionlarda belə gizli "məsihçi məktəbləri" keçirilir.

Rusiyada insanlarla dolu mabədlərdə danışan Riçard və Sabina Vurmbbrand öz sağlıqlarında “Dəmir pərdə”nin dağılmasının şahidi oldular.

*1969-cu il
İncillərlə dolu şarlar Şimali Koreyaya buraxılır; bu iş otuz ildən
bəri davam edir.*

Kuba-

Fidel Kastro 100 min Müqəddəs Kitab məhv etmidir. 1970-ci illərin əvvəllərində "hidlrin səsi"nin əlaqələri İncil kitablarını tyyarlardan dənizə buraxdılar və gizli agentlərin li ilə gtirdiler.

1990-cı il

Vurmbrandlar ailəsi doğma vətəni Rumıniyaya qayıdaraq, məbədlərdə və milli televiziya məhəbbətdən və düşmənləri bağışlamaqdan danışdılar.